ยุทธศาสตร์การพัฒนา
(พ.ศ. 2564 – 2568)
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

<u>จัดทำโดย</u>

กองแผนและงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

0-4412-4622

ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
เรื่อง การอนุมัติใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
(พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๘)

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้ทบทวนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๘) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ

เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ จึงประกาศใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๘) เพื่อแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายมนตรี ชาลีเครือ)
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

คำนำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธแนวทางการพัฒนา โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ขอขอบคุณ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ผู้แทนส่วนราชการ ภาคเอกชน คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ.2564 – 2568) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ายุทธศาสตร์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ อันจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

(นายมนตรี ชาลีเครือ)
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
วันที่ 9 มกราคม 2563

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ลักษณะของยุทธศาสตร์การพัฒนา	1-1
1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำยุทธศาสตร์	1-1
1.3 ขั้นตอนในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา	1-1
1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	1-2
บทที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	
2.1 ข้อมูลทั่วไป	2-1 – 2-63
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่น	2-64 – 2-82
2.3 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	2-83 – 2-83
บทที่ 3 แผนยุทธศาสตร์	
3.1 กรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น	3-1 – 3-61
3.2 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา	3-61 – 3-62
3.3 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3-62 – 3-63
บทที่ 4 รายละเอียดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	
4.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและตัวชี้วัด	4-1 – 4-8
4.2 รายละเอียดแผนยุทธศาสตร์	4-9 – 4-17
4.3 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	4-18
บทที่ 5 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	
5.1 ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล	5-1 – 5-2
5.2 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	5-2 – 5-6
5.3 กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล	5-7 – 5-13

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

ตามที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้จัดแผนยุทธศาสตร์ (พ.ศ.2560 – 2563) ซึ่งอนุมัติและประกาศใช้เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2559 ไปแล้วนั้น เพื่อให้การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด จึงทบทวนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2564 – 2568) โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ลักษณะของยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธแนวทางการพัฒนา โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.2.1 เพื่อกำหนดทิศทาง การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

1.2.2 เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ

1.2.3 เพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ

1.3 ขั้นตอนในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.3.1 เตรียมการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

1.3.2 รวบรวมข้อมูลข้อเสนอแนะจากการประชุมประชาคมท้องถิ่น

1.3.3 วิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสภาพการพัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน

1.3.4 กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ

1.3.5 กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาและตัวชี้วัด

1.3.6 อนุมัติและประกาศใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.4 ประโยชน์ของการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.4.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มียุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

1.4.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ

1.4.3 เป็นเครื่องมือในการประสานแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัด

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ข้อมูลทั่วไป

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของจังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณใจกลางของประเทศ เส้นรุ้งที่ 15 องศาเหนือ เส้นแวงที่ 102 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเล 631 ฟุต ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 332 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,986,429 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.6 ของพื้นที่ทั้งหมดของภาค และร้อยละ 2.5 ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาค และใหญ่เป็นอันดับ 7 ของประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และเพชรบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดลพบุรี และเพชรบูรณ์

แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขต

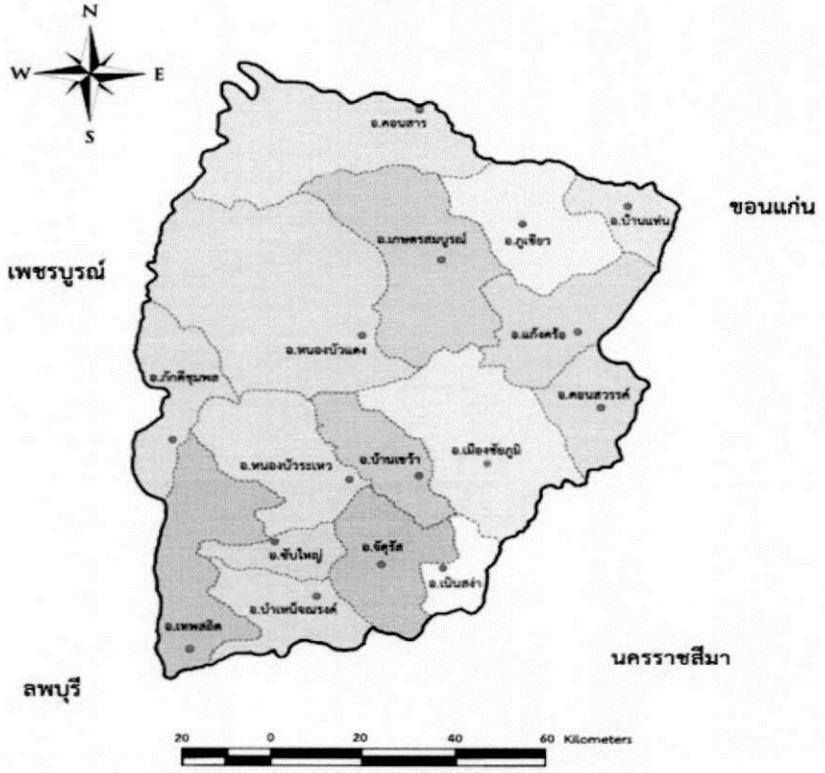

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปประกอบด้วยป่าไม้และภูเขาร้อยละ 50 ของพื้นที่จังหวัด นอกนั้นเป็นที่ราบสูง บริเวณตอนกลางของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบ มีพื้นที่ป่าไม้และเทือกเขาตั้งเรียงรายจากทิศตะวันออกสู่ทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาสำคัญ ได้แก่ ภูอีเฒ่า ภูแลนคา และภูพังเหย ซึ่งมีลักษณะและจำนวนพื้นที่ดังนี้

ตารางแสดงลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดชัยภูมิ

ที่	ลักษณะภูมิประเทศ	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1.	ภูเขาและป่าไม้	4,026,616	50.42
2.	ที่ราบลุ่ม	3,603,994	45.13
3.	ที่ราบสูงนอกเขตป่าไม้	252,413	3.16
4.	พื้นน้ำ	63,431	0.79
5.	เนื้อที่ดินดาน ดินเลนใช้ประโยชน์ไม่ได้	39,975	0.50
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		**7,986,429**	**100.00**

จังหวัดชัยภูมิ สามารถแบ่งภูมิประเทศของจังหวัดออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

พื้นที่ราบในฝั่งแม่น้ำ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 0 – 300 เมตร ได้แก่บริเวณพื้นที่ราบเรียบ ความลาดเอียงของพื้นที่อยู่ระหว่างร้อยละ0 - 2 ซึ่งมีพื้นที่ประมาณร้อยละ 13 ได้แก่พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำชีในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอบ้านเขว้า อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอจัตุรัส อำเภอเนินสง่า บริเวณนี้จะเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง

พื้นที่ลูกคลื่นลอนต่ำ อยู่ตอนกลางของพื้นที่จังหวัด เป็นแนวยาวตามทิศเหนือ-ใต้ ตามแนวเทือกเขาดงพญาเย็น มีความสูงประมาณ 300 – 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางได้แก่ พื้นที่บางส่วนในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์และอำเภอบ้านแท่น

พื้นที่สูงและภูเขา สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลอนลึกและภูเขา ในเขตเทือกเขาดงพญาเย็น มีความสูงตั้งแต่ 500 – มากกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอเทพสถิต อำเภอคอนสาร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอซับใหญ่ และพื้นที่ทางตอนเหนือของอำเภอเมืองชัยภูมิ

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดชัยภูมิมีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อนมีฤดู 3 ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี มีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามห้วงเวลาตามฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว	ประมาณเดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ประมาณเดือน มีนาคม – พฤษภาคม
ฤดูฝน	ประมาณเดือน มิถุนายน – ตุลาคม

1.4 ลักษณะของดิน

วัตถุต้นกำเนิดบริเวณจังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นดินที่เกิดจากพวกตะกอนที่ถูกน้ำพัดมาทับกันนาน และมีการเปลี่ยนแปลงทางธรณีสัณฐานโดยกระบวนการชะล้างและปรับระดับพื้นที่ทำให้พื้นที่มีความสูงแตกต่างกัน ดินบางส่วนเกิดจากการพังและสลายตัวของหินส่วนใหญ่เป็นบริเวณภูเขาและที่ลาดเชิงเขา

2. ด้านการเมือง /การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

จังหวัดชัยภูมิ มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ 3 ส่วน คือ

1. ราชการบริหารส่วนกลาง มีส่วนราชการส่วนกลางตั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัด จำนวน 46 หน่วยงาน

2. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด จำนวน 35 หน่วยงาน แบ่งการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,617 หมู่บ้าน 25 ชุมชน ประกอบด้วย

(1) อำเภอเมืองชัยภูมิ	(2) อำเภอภูเขียว
(3) อำเภอจัตุรัส	(4) อำเภอแก้งคร้อ
(5) อำเภอเกษตรสมบูรณ์	(6) อำเภอหนองบัวแดง
(7) อำเภอคอนสาร	(8) อำเภอบ้านเขว้า
(9) อำเภอคอนสวรรค์	(10) อำเภอบำเหน็จณรงค์
(11) อำเภอเทพสถิต	(12) อำเภอบ้านแท่น
(13) อำเภอหนองบัวระเหว	(14) อำเภอภักดีชุมพล
(15) อำเภอเนินสง่า	(16) อำเภอซับใหญ่

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 143 แห่ง ประกอบด้วย

3.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	แห่ง
3.2 เทศบาล	36	แห่ง
- เทศบาลเมือง	1	แห่ง
- เทศบาลตำบล	35	แห่ง
3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล	106	แห่ง

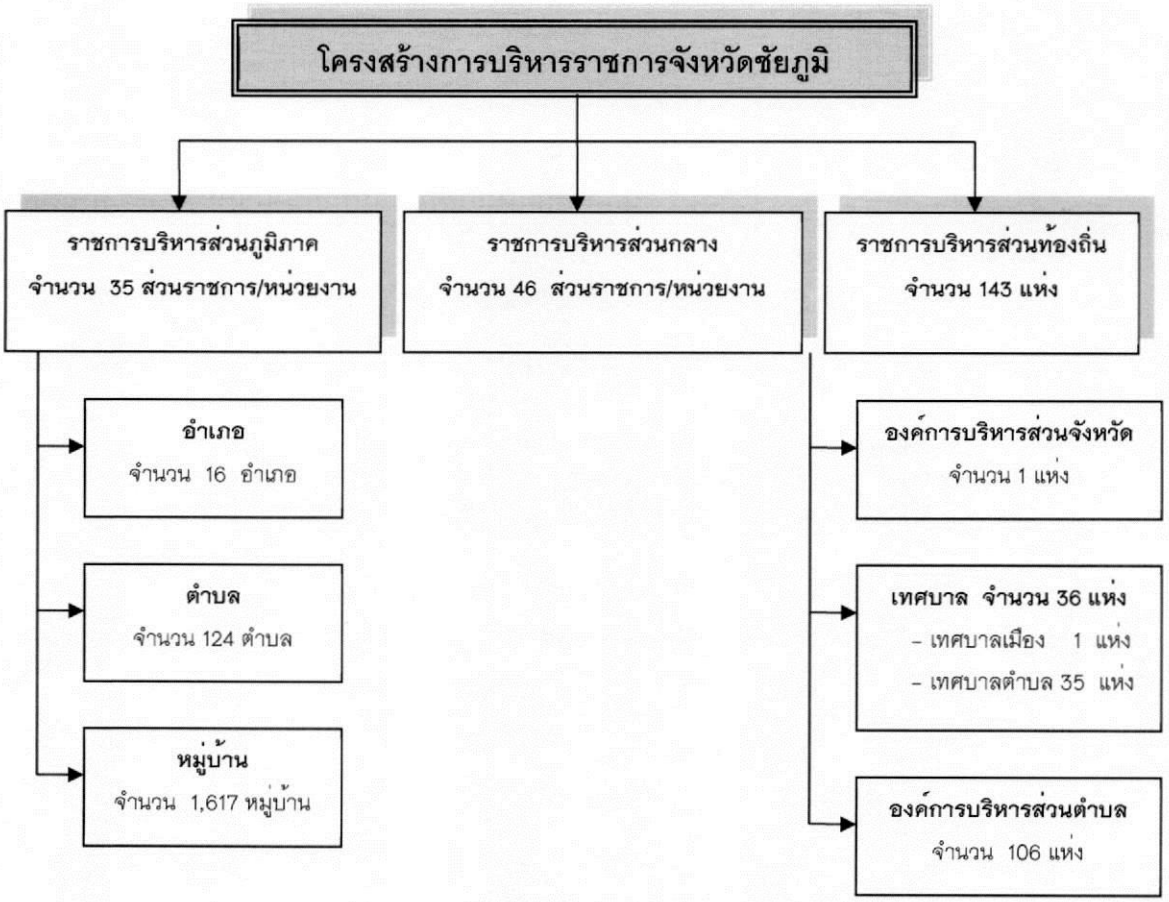
โครงสร้างการบริหารราชการจังหวัดชัยภูมิ
ราชการบริหารส่วนภูมิภาค
จำนวน 35 ส่วนราชการ/หน่วยงาน
ราชการบริหารส่วนกลาง
จำนวน 46 ส่วนราชการ/หน่วยงาน
ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
จำนวน 143 แห่ง
อำเภอ
จำนวน 16 อำเภอ
ตำบล
จำนวน 124 ตำบล
หมู่บ้าน
จำนวน 1,617 หมู่บ้าน
องค์การบริหารส่วนจังหวัด
จำนวน 1 แห่ง
เทศบาล จำนวน 36 แห่ง
- เทศบาลเมือง 1 แห่ง
- เทศบาลตำบล 35 แห่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล
จำนวน 106 แห่ง

2.2 การเลือกตั้ง

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2562 จังหวัดชัยภูมิ

เขตเลือกตั้งที่	พื้นที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง	ตำบล	หมู่บ้าน	หน่วยเลือกตั้ง	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ครัวเรือน	หมายเหตุ
1	อำเภอเมืองชัยภูมิ	19	224	283	146,835	48,540	
รวม		**19**	**224**	**283**	**146,835**	**48,540**	
2	อำเภอจัตุรัส	9	119	143	60,701	20,769	
	อำเภอเนินสง่า	4	48	48	20,557	6,923	
	อำเภอบ้านเขว้า	6	88	112	41,164	14,486	
	อำเภอหนองบัวระเหว	5	58	62	29,578	10,573	
รวม		**24**	**313**	**365**	**152,000**	**52,751**	
3	อำเภอเทพสถิต	5	92	120	52,369	19,341	
	อำเภอบำเหน็จณรงค์	7	95	106	42,321	14,513	
	อำเภอภักดีชุมพล	4	47	47	23,636	7,907	
	อำเภอซับใหญ่	3	37	37	11,726	4,430	
รวม		**19**	**271**	**310**	**130,052**	**46,191**	
4	อำเภอเกษตรสมบูรณ์	11	144	174	89,586	26,113	
	อำเภอหนองบัวแดง	8	130	143	79,023	23,986	
รวม		**19**	**274**	**317**	**168,609**	**50,099**	
5	อำเภอภูเขียว	11	155	181	96,797	29,764	
	อำเภอคอนสาร	8	85	93	48,525	14,871	
รวม		**19**	**240**	**274**	**145,322**	**44,635**	
6	อำเภอแก้งคร้อ	10	126	155	73,515	23,299	
	อำเภอคอนสวรรค์	9	103	103	43,368	13,936	
	อำเภอบ้านแท่น	5	66	78	36,410	10,971	
รวม		**24**	**295**	**336**	**153,293**	**48,206**	
รวมทั้งหมด		**124**	**1,617**	**1,885**	**896,111**	**290,422**	

หมายเหตุ ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ วันที่ 18 มีนาคม 2562

3. ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง 3 – 5 ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

ตาร 1 ประชากรจากการทะเบียน อัตราการเปลี่ยนแปลง และความหนาแน่นของประชากร เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2556 - 2560

Tab 1 Population from Registration Record, Percentage Change and Density by District: 2013 - 2017

อำเภอ	ประชากร Population					อัตราการเปลี่ยนแปลง Percentage change (%)				ความหนาแน่นของประชากร (ต่อ ตร. กม.) Population density (per sq. km.)	District
	2556 (2013)	2557 (2014)	2558 (2015)	2559 (2016)	2560 (2017)	2557 (2014)	2558 (2015)	2559 (2016)	2560 (2017)		
รวมยอด	**1,135,723**	**1,137,049**	**1,138,252**	**1,138,199**	**1,139,356**	**0.12**	**0.11**	**0.00**	**0.10**	**89.16**	**Total**
เมืองชัยภูมิ	184,512	184,371	184,106	183,801	183,976	-0.08	-0.14	-0.17	0.10	157.26	Mueang Chaiyaphum
บ้านเขว้า	51,251	51,207	51,136	50,960	50,861	-0.09	-0.14	-0.34	-0.19	93.44	Ban Khwao
คอนสวรรค์	54,298	54,221	54,123	53,974	53,775	-0.14	-0.18	-0.28	-0.37	114.87	Khon Sawan
เกษตรสมบูรณ์	111,567	111,791	111,925	112,075	112,326	0.20	0.12	0.13	0.22	79.16	Kaset Sombun
หนองบัวแดง	100,347	100,885	101,239	101,518	101,757	0.54	0.35	0.28	0.24	40.87	Nong Bua Daeng
จัตุรัส	75,798	75,697	75,720	75,419	75,354	-0.13	0.03	-0.40	-0.09	116.46	Chatturat
บำเหน็จณรงค์	53,958	54,020	53,998	53,974	54,012	0.11	-0.04	-0.04	0.07	96.40	Bamnet Narong
หนองบัวระเหว่	37,989	38,063	38,264	38,321	38,526	0.19	0.53	0.15	0.53	45.77	Nong Bua Rawe
เทพสถิต	68,689	69,044	69,598	69,783	70,080	0.52	0.80	0.27	0.43	80.04	Thep Sathit
ภูเขียว	124,727	124,769	124,690	124,569	124,583	0.03	-0.06	-0.10	0.01	155.39	Phu Khieo
บ้านแท่น	45,743	45,753	45,695	45,647	45,636	0.02	-0.13	-0.11	-0.02	147.83	Ban Thaen
แก้งคร้อ	93,499	93,566	93,720	93,840	93,835	0.07	0.16	0.13	-0.01	161.18	Kaeng Khro
คอนสาร	61,942	61,920	61,956	62,037	62,128	-0.04	0.06	0.13	0.15	64.27	Khon San
ภักดีชุมพล	30,626	30,753	30,938	31,028	31,124	0.41	0.60	0.29	0.31	49.72	Phakdi Chumphon
เนินสง่า	25,942	26,009	26,030	25,979	26,033	0.26	0.08	-0.20	0.21	117.27	Noen Sa-nga
ซับใหญ่	14,835	14,980	15,114	15,274	15,350	0.98	0.89	1.06	0.50	60.20	Sub Yai

ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

Source: Department of Provincial Administration, Ministry of Interior

สรุป เปรียบเทียบข้อมูลประชากรย้อนหลัง 3 – 5 ปี และการคาดการณ์ในอนาคต

ปี 2556 – 2557 มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จำนวน 1,326 คน คิดเป็นร้อยละ 0.12

ปี 2557 – 2558 มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จำนวน 1,203 คน คิดเป็นร้อยละ 0.11

ปี 2558 – 2559 มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 0.004

ปี 2559 – 2560 มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จำนวน 1,157 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10

ปี 2560 – 2561 มีจำนวนประชากรลดลง จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ - 0.03

ดังนั้น การคาดการณ์ในอนาคตประชากรในจังหวัดชัยภูมิเพิ่มขึ้น เฉลี่ยปีละ 0.08 %

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

1.) สัดส่วน แนวโน้มประชากรและความหนาแน่น : ข้อมูลประชากร ของสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร์ กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนกันยายน 2561 จังหวัดชัยภูมิ มีประชากรทั้งสิ้น 1,139,023 คน มีจำนวนบ้านทั้งสิ้น 387,224 หลังคาเรือน และความหนาแน่นของประชากร โดยเฉลี่ยทั้งจังหวัด 89.13 คน ต่อตารางกิโลเมตร

จำนวนประชากร จำแนกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	พื้นที่	ระยะทาง (กม.)	จำนวน			ประชากร (คน)		
				หมู่บ้าน	ตำบล	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
1.	เมืองชัยภูมิ	1,169.898	1	224	19	75,032	89,434	94,229	183,663
2	บ้านเขว้า	544.315	13	88	6	17,405	25,084	25,758	50,842
3	คอนสวรรค์	468.147	38	103	9	19,198	26,587	27,139	53,726
4.	เกษตรสมบูรณ์	1,418.967	102	144	11	32,202	55,909	56,461	112,370
5.	หนองบัวแดง	2,215.459	49	130	8	32,335	51,131	50,695	101,826
6.	จัตุรัส	647.031	38	119	9	26,793	36,549	38,601	75,150
7.	บำเหน็จณรงค์	560.300	58	95	7	17,971	26,675	27,279	53,954
8	หนองบัวระเหว	841.782	33	58	5	13,612	19,412	19,177	38,589
9.	เทพสถิต	875.604	105	92	5	25,016	35,494	34,742	70,236
10	ภูเขียว	801.757	78	155	11	38,665	61,463	63,078	124,541
11	บ้านแท่น	308.707	92	66	5	12,826	22,612	23,038	45,650
12	แก้งคร้อ	582.196	45	126	10	31,729	46,525	47,272	93,797
13	คอนสาร	966.665	125	85	8	19,408	30,995	31,104	62,099
14	ภักดีชุมพล	900.456	85	47	4	11,419	15,842	15,307	31,149
15	เนินสง่า	222.003	30	48	4	8,209	12,910	13,120	26,030
16	ซับใหญ่	225.000	55	37	3	5,404	7,842	7,559	15,401
รวม		**12,778.287**	-	**1,617**	**124**	**387,224**	**564,464**	**574,559**	**1,139,023**

หมายเหตุ : สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร์ กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

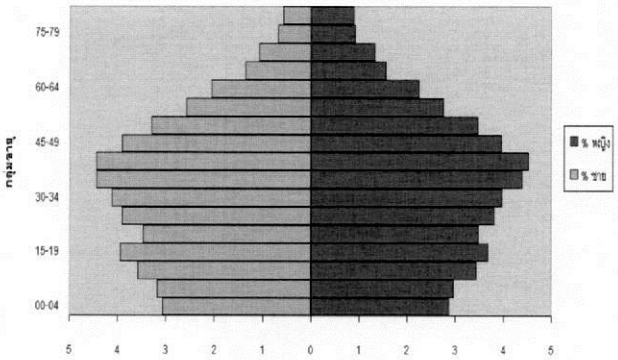

เมื่อนำข้อมูลประชากรของจังหวัดชัยภูมิมาวิเคราะห์ตามช่วงชั้นอายุแล้ว พบว่าโครงสร้างประชากรของจังหวัดชัยภูมิเป็นรูปปิรามิดแบบรวงผึ้ง แสดงให้เห็นว่าประชากรของจังหวัดมีอัตราเด็กแรกเกิด 0 – 4 ปีต่ำ และอัตราการตายเด็กแรกเกิดถึงวัยแรงงานต่ำ ในขณะที่ประชากรวัยแรงงานช่วงอายุ 30 – 44 ปี มีจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นประชากรวัยแรงงานที่จะสร้างมูลค่าและผลผลิตให้กับจังหวัดในระยะ 15 ปีข้างหน้า

สำหรับในระยะ 20 ปีข้างหน้า โครงสร้างประชากรจังหวัดชัยภูมิจะประสบปัญหาประชากรวัยแรงงานน้อยลง และมีประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก เนื่องจากเป็นภาคการผลิตที่ใช้แรงงานในช่วงอายุดังกล่าว ส่วนภาคการเกษตรอาจไม่มากเท่าที่ควร ลักษณะโครงสร้างประชากรเช่นนี้จะส่งผลให้ขาดกำลังแรงงานเพื่อสร้างผลผลิตและขยายเศรษฐกิจ ในขณะที่ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มสูงขึ้นจะเป็นภาระต่องบประมาณของรัฐเพิ่มขึ้น ในการจัดสวัสดิการและดูแลสุขภาพของประชากรสูงอายุ

จำนวนประชากรเด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 235,108 คน (เพศชาย 121,095 คน เพศหญิง 114,013 คน) แบ่งเป็นสัดส่วนของเด็กแยกตามช่วงวัย ดังนี้ 1) เด็กแรกเกิด – ปฐมวัย(แรกเกิด – 5 ปี) จำนวน 72,936 คน (เพศชาย 37,443 คน เพศหญิง 35,493 คน) 2) เด็กในวัยเรียน ตามการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6 ปีขึ้นไป – 15 ปี) จำนวน 133,738 คน (เพศชาย 69,008 คน เพศหญิง 64,730 คน) 3) เด็กวัยเรียน (16 ปีขึ้นไป – 18 ปีบริบูรณ์) จำนวน 28,434 คน (เพศชาย 14,644 คน เพศหญิง 13,790)

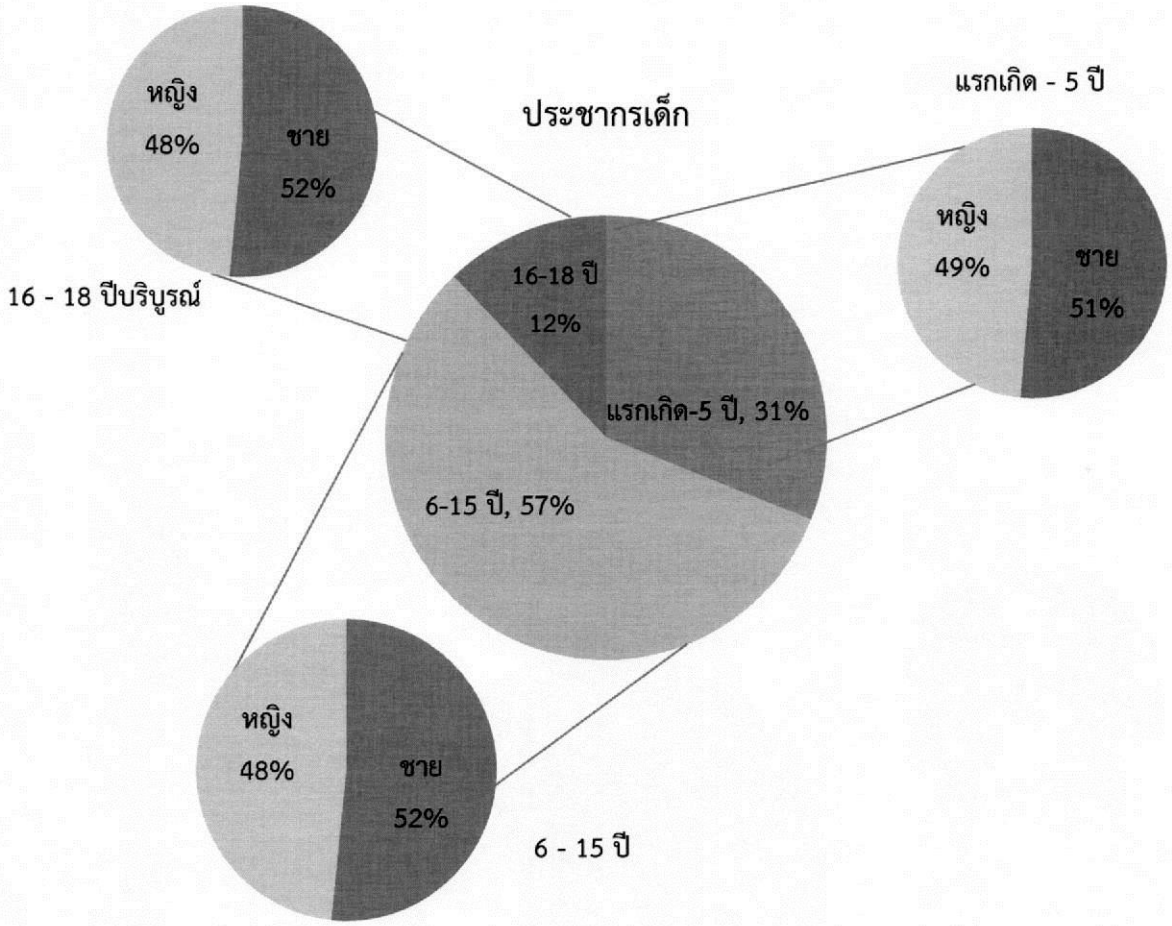

■ จำนวนประชากรเยาวชน อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป– 25 ปีบริบูรณ์ จำนวน 110,756 คน เป็นเพศชาย 56,060 คน และเพศหญิง 54,696 คน

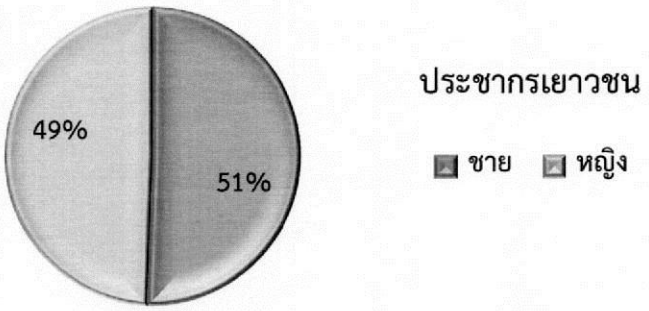

■ จำนวนประชากรวัยแรงงาน อายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป - 60 ปีบริบูรณ์ จำนวน 602,901 คน เป็นเพศชาย 300,911 คน เพศหญิง 301,990 คน

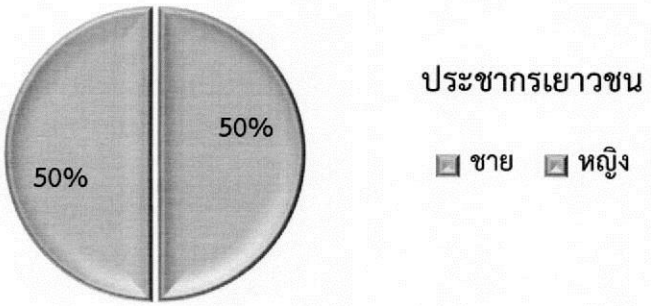

■ จำนวนผู้สูงอายุ อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 186,768 คน เป็นเพศชาย 85,264 คน เพศหญิง 101,504 คน เมื่อจำแนกเป็นช่วงอายุ ดังนี้ 1) อายุ 60 – 70 ปีบริบูรณ์ 106,889 คน (เพศชาย 50,703 คน เพศหญิง 56,186 คน) 2) อายุ 70 – 80 ปีบริบูรณ์ 54,769 คน (เพศชาย 24,470 คน เพศหญิง 30,299 คน) 3) อายุ 80 – 90 ปี 21,805 คน (เพศชาย 8,815 คน เพศ หญิง 12,990 คน) 4) อายุ 90 – 100 ปีบริบูรณ์ 3,232 คน (เพศชาย 1,248 คน เพศหญิง 1,948 คน) 5) อายุ 100 ปีขึ้นไป 73 คน (เพศชาย 28 คน หญิง 45 คน)

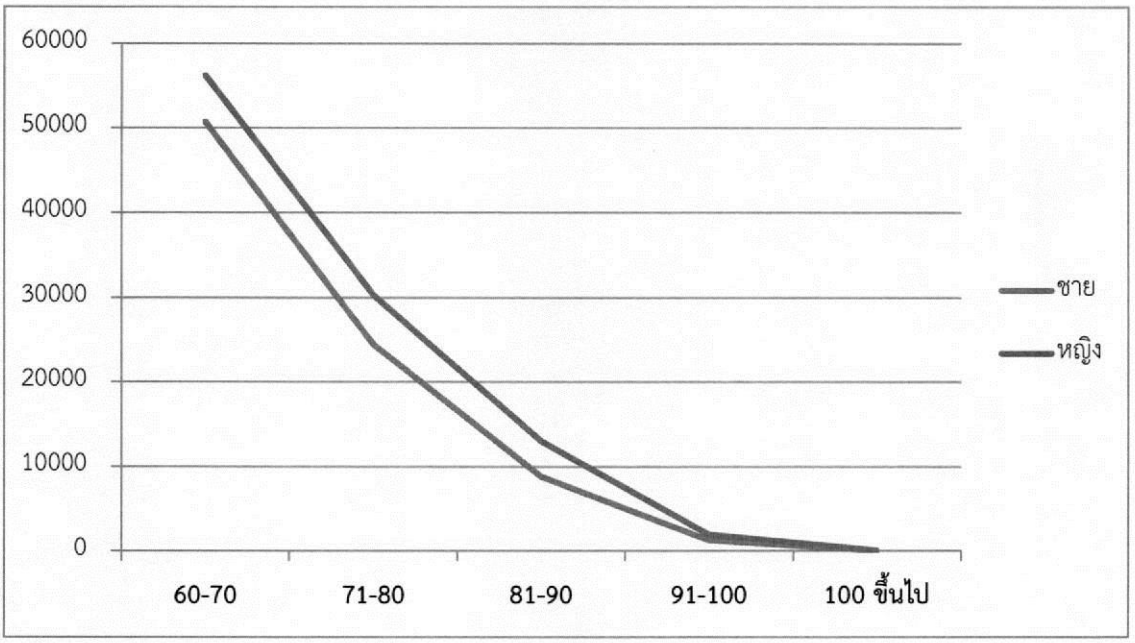

■ จำนวนคนพิการที่จดทะเบียน จากฐานข้อมูลศูนย์บริการคนพิการจังหวัดชัยภูมิ ณ วันที่ 30 เมษายน 2560 มีทั้งหมด 48,824 คน เป็นเพศชาย 22,988 คน เพศหญิง 25,836 คน คิดเป็นร้อยละ 4.34 ต่อจำนวนประชากรทั้งจังหวัด จำแนกเป็น 1) พิการทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว 34,795 คน (เพศชาย 15,281 คน เพศหญิง 19,514 คน) 2) พิการทางการได้ยิน/สื่อความหมาย 4,495 คน (เพศชาย 2,379 คน

เพศหญิง 2,116 คน) 3) พิการทางการเห็น 1,899 คน (เพศชาย 791 คน เพศหญิง 1,108 คน) 4) พิการทางสติปัญญา 3,501 คน (เพศชาย 1,950 คน เพศหญิง 1,551 คน) 5) พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม 3,763 คน (เพศชาย 2,347 คน เพศหญิง 1,416 คน) 6) พิการออทิสติก 93 คน (เพศชาย 64 คน เพศหญิง 29 คน) 7) พิการทางการเรียนรู้ 278 คน (เพศชาย 176 คน เพศหญิง 102 คน)

■ จำนวนครัวเรือนทั้งจังหวัด (ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ วันที่ 30 เมษายน 2560) จำนวน 380,266 ครัวเรือน

■ จำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครัวเรือน (ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ วันที่ 30 เมษายน 2560) เฉลี่ยจำนวน 3 คน ต่อ ครัวเรือน

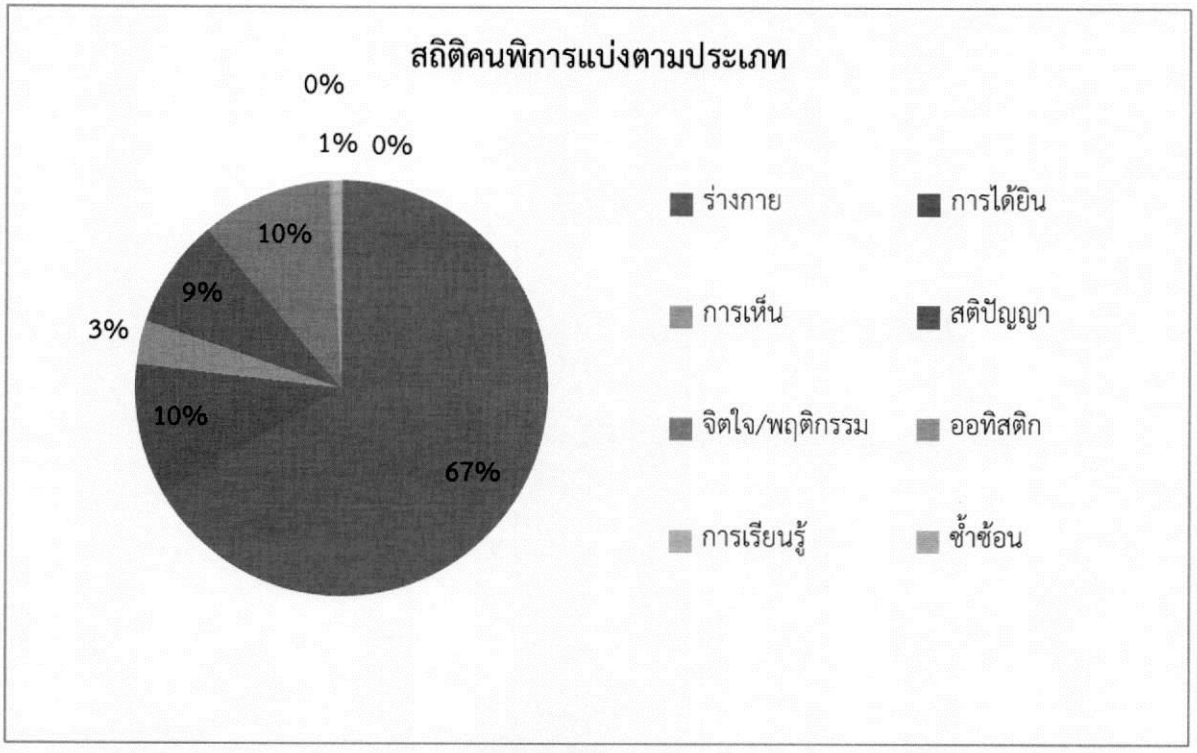

2) กลุ่มชาติพันธุ์

จังหวัดชัยภูมิประกอบด้วยประชากรหลากหลายเชื้อชาติหรือหลายชาติพันธุ์ แต่กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดชัยภูมิที่มีจำนวนมากมีอยู่สองกลุ่มใหญ่คือ **ลาว (หรือไทยอีสาน)** ซึ่งมีอยู่ทั่วไปทั้ง 16 อำเภอ และ **ไทย (หรือเรียกอีกอย่างว่า ไทยโคราช)** บางส่วน คือ ในเขตอำเภอเนินสง่า อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอจัตุรัส และอำเภอหนองบัวระเหว **ไทคอนสาร**ซึ่งมีภาษาเป็นเอกลักษณ์ และมีสำเนียงคล้ายกับคนจังหวัดเลย ในเขตอำเภอคอนสาร อำเภอภูเขียว อีกกลุ่มคือ **ญัฮกุร** คือ ชุมชน ที่ใช้ภาษามอญโบราณ โดยเฉพาะที่จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต อำเภอหนองบัวระเหว และอำเภอจัตุรัส กลุ่มชนดังกล่าวเรียกตนเองว่า “ญัฮกุร” (Nyah-Kur) แปลว่า “คนภูเขา” คนไทยในเมืองเรียกชนกลุ่มนี้ว่า “ชาวบน” และยังมีเชื้อชาติอีกได้แก่ จีน ญวน และแขก ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายในเขตเมือง ซึ่งมีอยู่ประปรายในเขตอำเภอต่างๆ ทั่วไป สัดส่วนของประชากรเมืองและชนบท/ชาติพันธุ์เฉลี่ย 1/146

4. ด้านสังคม

4.1 การศึกษา

จังหวัดชัยภูมิจัดการศึกษาทั้งสองรูปแบบคือการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา จากข้อมูลปี พ.ศ. 2560 จังหวัดชัยภูมิ มีสถานศึกษาตั้งอยู่ในจังหวัดทุกสังกัดจ้านวน 850 แห่ง ประกอบด้วย

4.1.1 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 732 แห่ง

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 16 แห่ง

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา จำนวน 17 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 2 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จ้านวน 34 แห่ง รวมสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จานวน 801 แห่ง

4.1.2 นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานพระพุทธศาสนา จำนวน 6 แห่ง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 42 แห่ง อื่นๆ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) จำนวน 1 แห่ง รวมสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 49 แห่ง รวมสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิทั้งสิ้น จำนวน 850 แห่ง

4.1.3 สถานศึกษาในสังกัดสานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 240 แห่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 261 แห่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวน 192 แห่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำนวน 37 แห่ง

สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 แห่ง รวม จำนวน 732 แห่ง

4.1.4 สถานศึกษาในสังกัดสานักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2560

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 3 แห่ง

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ - ชั้นสูง จำนวน 12 แห่ง

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ - ปริญญาตรี จำนวน 2 แห่ง รวม จำนวน 17 แห่ง

4.1.5 สถานศึกษาในสังกัดสานักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2560

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จำนวน 1 แห่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จำนวน 1 แห่ง

4.1.6 สถานศึกษาในสังกัดสานักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2560

เตรียมอนุบาล – อนุบาล 3 จำนวน 2 แห่ง

เตรียมอนุบาล – ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 แห่ง

เตรียมอนุบาล – มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 แห่ง

4.2 สาธารณสุข

จังหวัดชัยภูมิมีโรงพยาบาลรัฐ จำนวน 16 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชน 167 แห่ง นอกจากนั้นยังมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หมู่บ้าน สถานพยาบาลของเอกชนและร้านขายยา การให้บริการสาธารณสุขยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ป่วยภายในจังหวัดโดยเฉพาะท้องถิ่นชนบททั่วไป

ตารางจัดระดับสถานบริการสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ

ระดับสถานบริการ						
ระดับ A (Advance & Sophisticate Technology	ระดับ S (Standard Level Referral ospital)	ระดับ M (Mid Level Referral Hospital)		ระดับ F (First Level Refferal Hospital)		
		M 1	M 2	F 1	F 2	F 3
	- รพ.ชัยภูมิ	-รพ.ภูเขียว เฉลิมพระเกียรติ	-รพ.แก้งคร้อ -รพ.หนองบัวแดง	-รพ.จัตุรัส -รพ.บำเหน็จณรงค์	-รพ.บ้านเขว้า -รพ.หนองบัวระเหว -รพ.เทพสถิต -รพ.เนินสง่า -รพ.ภักดีชุมพล -รพ.คอนสวรรค์ -รพ.เกษตรสมบูรณ์ -รพ.บ้านแท่น -รพ.คอนสาร	-รพ.ซับใหญ่
-	1 แห่ง	1 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	9 แห่ง	1 แห่ง

จำนวนโรงพยาบาล + จำนวนเตียง +จำนวน รพ.สต จังหวัดชัยภูมิ

ลำดับ	โรงพยาบาล	ประเภท รพ. ตาม Service plan	จำนวนเตียง คิดตามกรอบ (เตียง)	จำนวนเตียง ของ รพ. ที่เปิดบริการจริง (เตียง)	จำนวน รพ.สต. (แห่ง)
1	ชัยภูมิ	S	600	684	21
2	บ้านเขว้า	F2	50	60	10
3	คอนสวรรค์	F2	30	50	9
4	เกษตรสมบูรณ์	F2	60	67	16
5	หนองบัวแดง	M2	60	72	13

6	จัตุรัส	F1	120	86	11
7	บำเหน็จณรงค์	F1	60	75	11
8	หนองบัวระเหว	F2	30	30	6
9	เทพสถิต	F2	30	30	10
10	ภูเขียว เฉลิมพระเกียรติ	M1	300	285	15
11	บ้านแท่น	F2	30	30	6
12	แก้งคร้อ	M2	60	94	15
13	คอนสาร	F2	50	60	9
14	ภักดีชุมพล	F2	30	30	6
15	เนินสง่า	F2	30	30	6
16	ซับใหญ่	F3	30	10	3
	รวม		**1,530**	**1,693**	**167**

บุคลากรสาธารณสุข	จำนวน (ปฏิบัติงานจริง)			อัตราส่วน 1 : ประชากร	
	สสจ.+รพ. ชุมชน+รพสต.	รพศ.	รวม	จ.ชัยภูมิ	ระดับประเทศ
แพทย์	103	67	170	1 : 6,695	1 : 2,125
ทันตแพทย์	73	14	87	1 : 13,083	1 : 9,876
เภสัชกร	93	33	126	1 : 9,033	1 : 5,462
พยาบาลวิชาชีพ	1,166	606	1,772	1 : 642	1 : 433
นักวิชาการสาธารณสุข/จพ.สาธารณสุข	304	11	315	-	-
จพ.ทันตสาธารณสุข/ทันตาภิบาล	74	7	81	-	-

ข้อมูล : รพ.ทุกแห่ง +สสจ+สสอ+รพ.สต. จังหวัดชัยภูมิ

4.2.1 สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดอื่นและภาคเอกชน (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2560)

โรงพยาบาลเอกชน

- โรงพยาบาลชัยภูมิรวมแพทย์	จำนวน	31	เตียง
- โรงพยาบาลชัยภูมิราม	จำนวน	30	เตียง
คลินิกแพทย์	จำนวน	114	แห่ง
คลินิกทันตแพทย์	จำนวน	24	แห่ง

คลินิกเทคนิคการแพทย์	จำนวน	7	แห่ง
คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์	จำนวน	190	แห่ง
คลินิกกายภาพ	จำนวน	1	แห่ง
สถานที่ขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน	88	แห่ง
สถานที่ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะบรรจุเสร็จ	จำนวน	45	แห่ง
สถานที่ขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์	จำนวน	10	แห่ง
สถานที่ขายยาแผนโบราณ	จำนวน	6	แห่ง
สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ	จำนวน	4	แห่ง

ที่มา : จากข้อมูลการสำรวจ กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สสจ.ชัยภูมิ (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2560)

4.2.2 ข้อมูลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2560)

สถานที่ราชการ	จำนวน	359	แห่ง
วัดทั้งหมด (วัดเป้าหมายการส่งเสริมสุขภาพ)	จำนวน	992 (30)	แห่ง
ร้านอาหาร Clean Food Good Taste	จำนวน	344	แห่ง
แผงลอยจำหน่ายอาหาร	จำนวน	858	แห่ง
ตลาดสด ประเภท 1 (โครงการตลาดสดน่าซื้อ)	จำนวน	26	แห่ง
ตลาดสด ประเภท 2 (ตลาดนัดน่าซื้อ)	จำนวน	65	แห่ง
แหล่งท่องเที่ยว (สังกัดกรมอุทยานแห่งชาติฯ)	จำนวน	4	แห่ง
ห้างสรรพสินค้า	จำนวน	4	แห่ง
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	39	แห่ง
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	จำนวน	30	แห่ง
สถานที่ผลิตประปาภูมิภาค	จำนวน	9	แห่ง
สถานที่ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวด	จำนวน	138	แห่ง
สถานที่ผลิตน้ำแข็งบริโภค	จำนวน	15	แห่ง
โรงแรม และรีสอร์ท	จำนวน	132	แห่ง
สถานบันเทิงกลางคืน	จำนวน	11	แห่ง

ที่มา : กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ

ความครอบคลุมการมีหลักประกันสุขภาพ (National Coverage) ณ เดือน ธันวาคม 2560

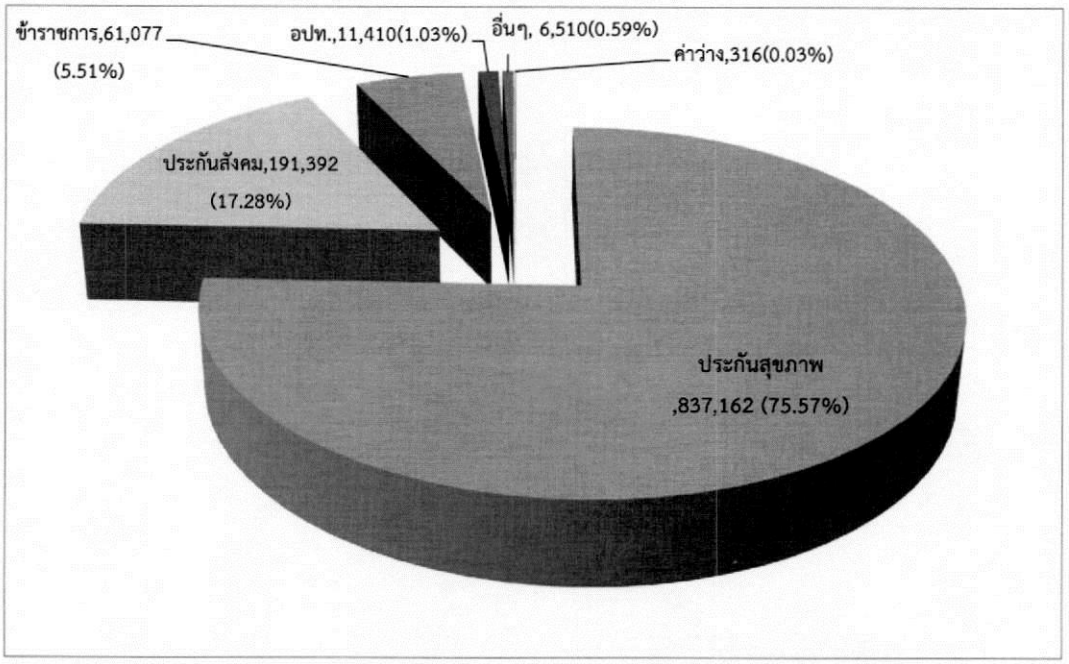

ณ เดือน ธันวาคม 2560 จังหวัดชัยภูมิ มีประชากรที่อาศัยอยู่จริง จำนวน 1,107,867 คน มีหลักประกันสุขภาพ จำนวน 1,107,551 คน คิดเป็นร้อยละ 99.97 (Nation Coverage) มีเป้าหมายการลงทะเบียนสิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำนวน 837,478 คน ผลงานการลงทะเบียนสิทธิฯ จำนวน 837,162 คน คิดเป็นร้อยละ 99.96 (UC Converge) รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามประเภทสิทธิการมีหลักประกันสุขภาพ

ประเภทสิทธิ	รหัสสิทธิ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความครอบคลุมสิทธิหลักประกันสุขภาพ			
1.1 จำนวนที่คาดว่าจะมีสิทธิบัตรประกันสุขภาพ (เป้าหมาย)	PREDICT_UC	837,478	
1.2 ผลการลงทะเบียนสิทธิ (UC Converge)		837,162	99.96
2. ความครอบคลุมสิทธิบัตรประกันสุขภาพทั้งหมดในจังหวัดชัยภูมิ (Nation Converge)	**ข้อ2.1+ข้อ2.2**	**1,107,551**	**99.97**
2.1 สิทธิประกันสุขภาพตามทะเบียนบ้านในจังหวัด	รวมข้อ 2.1	837,162	75.57
1) สิทธิประกันสุขภาพตามทะเบียนบ้านในจังหวัด	UCS+WEL	766,422	69.18
2) สิทธิประกันสุขภาพตามทะเบียนบ้านจังหวัดอื่นมาขึ้นในจังหวัดชัยภูมิ	UC_IN	70,740	6.39

2.2 ประชากรสิทธิอื่นๆ ในจังหวัด	รวมข้อ2.2	270,389	24.41
1) สิทธิประกันสังคม	SSS	191,392	17.28
2) สิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	OFC	61,077	5.51
3) สิทธิพนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	LGO	11,410	1.03
4) สิทธิอื่นๆ(ครูเอกชน,ประกันสังคมกรณีทุพลภาพฯลฯ)	-	6,510	0.59
3. สิทธิว่าง	**Null**	**316**	**0.03**
4. จำนวนประชากรที่อาศัยจริงในจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด	**ข้อ2 + ข้อ3**	**1,107,867**	**-**
5. อื่นๆ			
5.1 ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ (Stateless people)	STP	244	-
5.2 สิทธิคนต่างด้าว	NRD	227	-
5.3 สิทธิคนไทยในต่างประเทศ	FRG	207	-
5.4 บุคคลรอพิสูจน์สถานะ	005	2,135	-
5.5 สิทธิบัตรประกันสุขภาพในจังหวัดชัยภูมิไปขึ้นจังหวัดอื่น	UC_OTHER	103,776	-

สาเหตุการตายตามกลุ่มสาเหตุจังหวัดชัยภูมิ ปี พ.ศ. 2560 พบว่า อันดับ 1 คือ โรคมะเร็งทุกชนิด คิดเป็นอัตรา 123.62 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ โรคระบบไหลเวียนโลหิต , โรคระบบประสาท, โรคติดเชื้อและปรสิต , โรคระบบทางเดินหายใจ , โรคระบบสืบพันธุ์และทางเดินปัสสาวะ , โรคระบบย่อยอาหาร , ต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซัม, สาเหตุจากภายนอกอื่นที่ทำให้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุการขนส่ง คิดเป็นอัตรา 86.63 , 68.97 , 68.18 , 67.18 , 33.74 , 28.55 , 25.83 , 17.13 และ 15.64 ตามลำดับ

สถานการณ์โรคติดต่อที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ

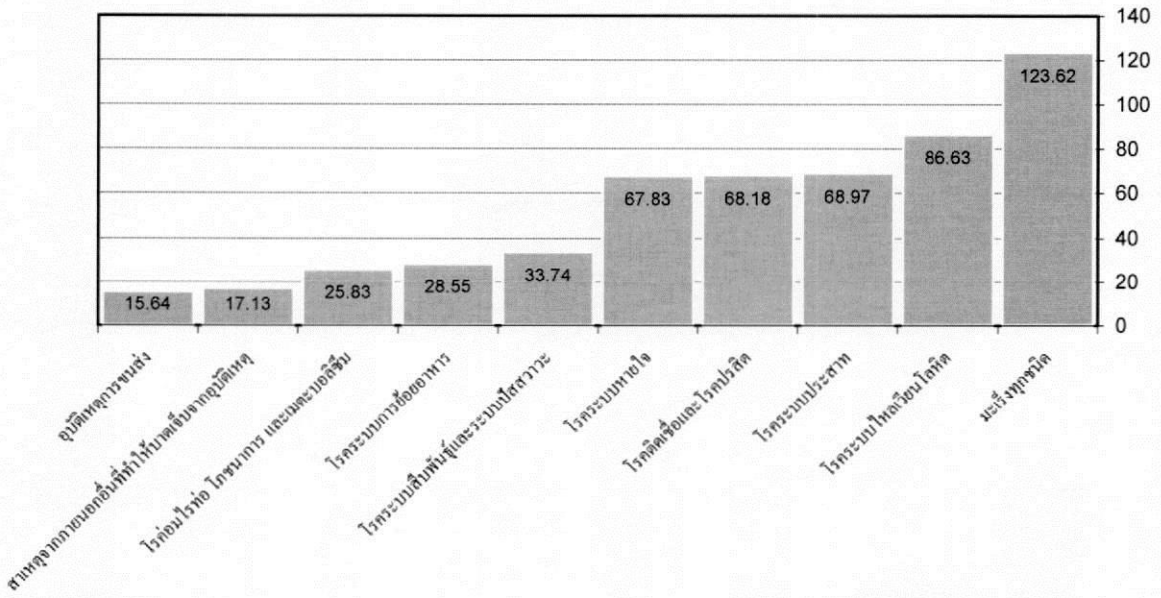

1. โรคไข้เลือดออก

ปี พ.ศ. 2560 พบผู้ป่วยจำนวน 284 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 24.95 ต่อแสนประชากร ไม่มีผู้ป่วยเสียชีวิต อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 1.16 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 5 – 9 ปี รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 10 – 14 ปี อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ บ้านเขว้า อัตราป่วย 86.10 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ ภักดีชุมพล และคอนสาร อัตราป่วย 48.46, 48.41 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

2. โรคไข้หวัดใหญ่

ปี พ.ศ. 2560 สสจ.ชัยภูมิ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ จำนวน 2,674 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 234.93 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 1.09 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 0 – 4 ปี รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 5 – 9 ปี อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภูเขียว อัตราป่วย 458.85 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ เมืองชัยภูมิ และเนินสง่า อัตราป่วย 339.50 , 284.47 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

3. โรคมือ เท้า ปาก

ปี พ.ศ. 2560 สสจ.ชัยภูมิ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำนวน 1,289 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 113.25 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1. 30 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ เกษตรสมบูรณ์ อัตราป่วย 227.82 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ หนองบัวแดง และแก้งคร้อ อัตราป่วย 169.94 166.38 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

4. โรคปอดอักเสบ

ปี พ.ศ. 2560 สสจ.ชัยภูมิ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ จำนวน 5,229 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 459.41 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือกลุ่มอายุ 0 - 4 ปี รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป พบผู้ป่วยในเพศชายมากกว่าเพศหญิง 1.09 เท่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ หนองบัวระเหว อัตราป่วย 1,136.81 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ เนินสง่า และเกษตรสมบูรณ์ อัตราป่วย 803.44 และ 639.68 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

สถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ปีงบประมาณ	โรคเบาหวาน		โรคความดันโลหิตสูง		ประชากร
	จำนวน (ราย)	อัตรา/แสน	จำนวน (ราย)	อัตรา/แสน	
2555	31,834	2,817.62	34,724	3,086.27	1,129,818
2556	32,942	2,915.69	36,213	3,205.20	1,133,034
2557	58,156	5,120.61	90,631	7,980.02	1,135,723
2558	58,084	5,073.53	91,908	8,027.99	1,144,845
2559	58,261	5,118.73	93,066	8,176.64	1,138,193
2560	58,398	5,130.76	93,250	8,192.81	1,138,199

สถานการณ์ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง จังหวัดชัยภูมิ มีดังนี้

1. อัตราป่วยโรคเบาหวาน ตั้งแต่ปี 2555 - 2560 อัตราป่วยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนี้ โรคเบาหวาน คิดเป็นอัตราป่วย 2817.62, 2915.69, 5120.61, 5073.53, 5118.73 และ5130.76 ต่อแสนประชากรตามลำดับ

2. อัตราป่วยโรคความดันโลหิตสูง ตั้งแต่ปี 2555 - 2560 อัตราป่วยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนี้ 3086.27, 3205.20, 7980.02 ,8027.99, 8176.64และ8192.81 ต่อแสนประชากรตาม ลำดับ

ข้อมูลผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง ปี 2557- 2560 เป็นข้อมูลผู้ป่วยโรคเรื้อรังจาก 43 แฟ้ม ส่วนปี 2555-2556 เป็นข้อมูลรวบรวมจากรายงานประจำเดือนจากโรงพยาบาลทุกแห่ง

อัตราชุกโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2555-2560 พบว่าโรคเบาหวาน อัตราชุกคิดเป็นร้อยละ (ของประชากรทั้งหมด) 2.82 , 2.91, 5.12, 5.07,5.12 และ 5.13 โรคความดันโลหิตสูง 3.07, 3.21, 7.98 , 8.03 ,8.18 และ8.19 ตามลำดับ

4.3 อาชญากรรม

การก่อการร้ายได้แพร่ขยายเข้าไปในพื้นที่แทบทุกส่วนของโลกเนื่องด้วยกระแสโลกาภิวัฒน์ที่มีเทคโนโลยีการสื่อสารได้รวดเร็วหลากหลายเส้นทางให้เลือกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การติดตามร่องรอยการกระทำความผิดเป็นเรื่องยาก และกลุ่มก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับไทยนั้นมีอยู่ 2 – 3 กลุ่ม ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ไม่ปรากฏสถานการณ์ก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่

4.4 ด้านยาเสพติด

จังหวัดชัยภูมิเป็นพื้นที่ตอนในมีพื้นที่ติดต่อหลายจังหวัดภาคกลางและจังหวัดต่างๆในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยังมีเส้นทางเชื่อมต่อไปยังภาคตะวันออกและภาคเหนือ พื้นที่ใกล้เคียงที่มีสถานการณ์ปัญหายาเสพติด ได้แก่ จ.นครราชสีมา จ.ขอนแก่น จ.ลพบุรี และ จ.เพชรบูรณ์ ส่งผลให้จังหวัดชัยภูมิมีสภาพปัญหาด้านการค้า ปัญหาการแพร่ระบาด และเป็นพื้นที่ลำเลียงผ่าน นักค้าใช้เป็นเส้นทางหลบเลี่ยงด่านหลักหรือพักรอยาเสพติดเพื่อส่งต่อไปยังพื้นที่อื่นต่อไป

ข้อมูลสถิติการจับกุมยาเสพติดรวมทั้งประเทศ (ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561) จังหวัดชัยภูมิอยู่ในลำดับที่ 14 ของประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ชนิดยาเสพติดที่มีการค้าและแพร่ระบาดในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ยาบ้า กัญชาแห้ง และ ไอซ์

ยาบ้า มีแหล่งที่มาจากชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งตอนบนและตอนล่าง (นครราชสีมา ขอนแก่น บุรีรัมย์ เลย) จากพื้นที่ กทม./ปริมณฑล/ภาคกลาง (อยุธยา ลพบุรี สระบุรี ปทุมธานี) จากภาคตะวันออก (ชลบุรี) และภาคเหนือ (เพชรบูรณ์ เชียงราย) **กัญชาแห้ง** ส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (บึงกาฬ อุดรธานี ขอนแก่น) ในลักษณะการลำเลียงผ่านไปยังพื้นที่อื่น บางส่วนมาจากพื้นที่ กทม./ปริมณฑล ทั้งในรูปแบบมาพร้อมกับยาบ้าและส่งทางพัสดุ **ไอซ์** มาจาก กทม./ปริมณฑล ภาคกลาง และภาคตะวันออก ส่วนใหญ่จะมาพร้อมกับยาบ้า

รูปแบบการลำเลียง ผู้ค้ายาเสพติดสามารถใช้แต่ละเส้นทางนำยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ได้หลายเส้นทาง ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของยาเสพติดว่านักค้าจะติดต่อซื้อยาเสพติดจากพื้นที่ใด จากนั้นว่าจ้างผู้รับจ้างขนยาเสพติด

โดยใช้รถยนต์เป็นยานพาหนะ หากแหล่งที่มามีระยะทางไกล เช่น ชายแดนภาคเหนือ จะใช้วิธีโดยสารรถประจำทางมาลงที่กรุงเทพฯ/ปริมณฑล จากนั้นจะมีรถยนต์มารับเพื่อนำยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่และกระจายไปยังลูกค้ารายย่อยเพื่อนำไปจำหน่ายให้กลุ่มผู้เสพต่อไป

สถานการณ์การค้าและแพร่ระบาดยาเสพติด

ด้านการค้า

นักค้าส่วนใหญ่จะเป็นนักค้าระดับรายย่อยและรายกลาง เครือข่ายนักค้ารายสำคัญในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิที่ยังคงมีความเคลื่อนไหวอยู่ในปัจจุบัน จำนวน 6 เครือข่าย พื้นที่ที่พบความเคลื่อนไหวอยู่ในพื้นที่ อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวแดง อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเมืองและอำเภอเกษตรสมบูรณ์ และพบว่ากลุ่มนักค้าดังกล่าวเป็นเจ้าของยาเสพติด เป็นผู้สั่งการ บางรายมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ กรุงเทพฯ จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดขอนแก่น ระดับการค้าตั้งแต่ 20,000 – 80,000 เม็ด จากการที่มียาเสพติดเข้ามาจากหลายทางและมีจำนวนมากส่งผลให้ยาบ้ามีราคาปลีกเม็ดละ 100 - 200 บาท ราคาส่งเม็ดละ 80 - 150 บาท ถุงละ 7,000 - 20,000 มัดละ 60,000 - 200,000 บาท ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มา

พื้นที่ที่มีปัญหาการค้าของยาเสพติดมากตามลำดับ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอภูเขียว อำเภอหนองบัวแดง อำเภอจัตุรัส อำเภอแก้งคร้อ เป็นพื้นที่ที่มีประชากรกลุ่มเสี่ยงจำนวนมาก และมีที่ตั้งอยู่ตามเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อไปยังพื้นที่อื่นๆ

ด้านการแพร่ระบาด

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดจังหวัดชัยภูมิอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมากที่สุด คือ **ยาบ้า** รองลงมา **กัญชาแห้ง พืชกระท่อม** ไอซ์ และสาระเหย ตามลำดับ

พื้นที่ที่มีปัญหามากตามลำดับ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ รองลงมา อำเภอภูเขียว อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอหนองบัวแดง เนื่องจากมีผู้เสพและกลุ่มเสี่ยงต่างๆ โดยเฉพาะผู้ใช้แรงงาน ผู้ว่างงาน รวมทั้งเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ค้าเข้ามาแสวงหาลูกค้าผู้เสพรายใหม่และพัฒนาเป็นนักค้ารายย่อยต่อไป

กลุ่มที่เป็นปัญหาแพร่ระบาดของยาเสพติด อยู่ในช่วงอายุ 15 - 19 ปี และ 20 - 24 ปี ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และเป็นผู้ใช้แรงงานที่ได้รับการศึกษาค่อนข้างน้อย เช่น กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มเกษตรกร กลุ่มคนว่างงาน

ด้านการบำบัดรักษา

สถิติผู้เข้าบำบัดรักษาปี 2561 จำนวน 3,642 ราย (จากข้อมูล บสต. กระทรวงสาธารณสุข) อยู่ในระบบต้องโทษ 417 ราย ระบบบังคับบำบัด 1,759 ราย ระบบสมัครใจ 1,466 ราย ประเภทยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุด คือ ยาบ้า รองลงมา กัญชา และสารระเหย ช่วงอายุผู้เข้ารับการบำบัดรักษาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 20-24 ปี (ร้อยละ 24) รองลงมา อายุ 15-19 ปี (ร้อยละ 17) และอายุ 25-29 ปี (ร้อยละ 14) อาชีพที่เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุดคือ กลุ่มอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 62) กลุ่มว่างงาน (ร้อยละ 17) เกษตรกร (ร้อยละ 10) และนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 7)

พื้นที่ปัญหา

ข้อมูลผลการประเมินสถานะหมู่บ้านของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยรอบ 2/2561 ของจังหวัดชัยภูมิจำนวน 1,642 ม./ช. พบว่ามี**สถานะรุนแรง 82 ม./ช. (ร้อยละ 4.99)** ปานกลาง 182 ม./ช. (ร้อยละ 11.08) เบาบาง 455 ม./ช (ร้อยละ 27.71) ไม่มีปัญหา 823 ม./ช. (ร้อยละ 50.12)

เมื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลการประเมินไทยนิยม ข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติดของ สำนักงาน ป.ป.ส. (NCR) และข้อมูลร้องเรียนจากประชาชนผ่านสายด่วน 1,386 คงเหลือ จำนวน 34 ม./ช.

สรุปสถานการณ์และแนวโน้ม

จังหวัดชัยภูมิมีสภาพปัญหาในด้านการค้าและแพร่ระบาดของยาบ้า และเริ่มพบการลำเลียงผ่านกัญชาไปยังพื้นที่อื่น ผลจากการปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มงวดตามพื้นที่การค้า แหล่งแพร่ระบาด และเส้นทางคมนาคมสำคัญ จนสามารถจับกุมของกลางได้มากถึง 512,096 เม็ด มากกว่าปี 2560 ที่จับกุมได้ 347,610 เม็ด (ร้อยละที่เพิ่มขึ้น 47.32) กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 29 ปี แหล่งที่มาของยาเสพติดมาจากหลายพื้นที่ บางเครือข่ายสามารถสั่งซื้อได้โดยตรง จึงเกิดการแข่งขันส่งผลให้ราคายาบ้าลดลง ผู้เสพรายใหม่เข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายขึ้น

โทษพิษภัยจากยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัวและสังคมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ผู้ก่อเหตุส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ใช้ยาเสพติดมาเป็นเวลานานและมีการใช้ร่วมกับการดื่มสุรา ในบางรายมีอาการทางจิตร่วมด้วย ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษและต้องรับการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง

4.5 การสังคมสงเคราะห์

งานสังคมสงเคราะห์ในสังคมไทย ได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาทางด้านวัตถุยิ่งเจริญขึ้นมากเท่าไร ปัญหาทางสังคมก็ยิ่งมีมากตามขึ้นมาเท่านั้น อาทิ ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน ปัญหาคนว่างงาน ปัญหาโสเภณี ปัญหาผู้สูงอายุ เป็นต้น งานสังคมสงเคราะห์เป็นงานบริการ เป็นกิจกรรมที่จัดให้กับบุคคลตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นงานที่ให้บริการแก่บุคคล ทั้งที่มีและไม่มีปัญหา ให้เขาสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมด้วยความเป็นปกติสุข และมีความสามารถในการพัฒนาสังคมส่วนรวมด้วย

งานสังคมสงเคราะห์ มีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ช่วยกันดำเนินงาน ในส่วนของภาครัฐมีหน่วยงานหลักที่ดูแลคือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประจำอยู่ทุกจังหวัด ในส่วนของจังหวัดชัยภูมิ มีศูนย์รวมราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งประกอบด้วยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชัยภูมิ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ จะให้การช่วยเหลือเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส โดยมีการประสานงานกับหลายภาคส่วนในการทำงานให้การช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นเหล่ากาชาดจังหวัดชัยภูมิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/อบต.) เป็นต้น

การให้การช่วยเหลือ เช่น การช่วยเหลือเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด การช่วยเหลือในการประกอบอาชีพของสตรีโดยการกู้ยืมเงินกองทุนสตรี การช่วยเหลือในการประกอบอาชีพของคนพิการโดยการกู้ยืมเงินกองทุนคนพิการ การช่วยเหลือในการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุโดยการกู้ยืมกองทุนผู้สูงอายุ การช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัวที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน การสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง การสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์ เป็นต้น

ในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้ดำเนินงานโครงการสงเคราะห์ผู้ป่วยที่ยากไร้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยที่ยากไร้ในจังหวัดชัยภูมิ ได้มีค่าพาหนะในการเดินทางไปรักษาพยาบาล โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการสงเคราะห์ผู้ป่วยที่ยากไร้ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2560 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ดำเนินงานให้การช่วยเหลือไปใน จำนวน 818 ราย จำนวนเงินงบประมาณ 1,000,000.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ดำเนินงานให้การช่วยเหลือไปใน จำนวน 766 ราย จำนวนเงินงบประมาณ 1,000,000.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 ได้ตั้งงบประมาณไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำนวนงบประมาณ 2,000,000.- บาท (สองล้านบาทถ้วน) ต่อปี

ที่มา กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2562

แผนงานการดำเนินการของศูนย์บริการคนพิการ ปี 2561

ที่	ภารกิจงาน	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ (อำเภอ/ตำบล)
1	โครงการ หัวละ 1 บาท	750,000.00	ทุกพื้นที่ในจังหวัดชัยภูมิ
2	กรอบวงเงินศูนย์บริการคนพิการทั่วไป (งบกองทุนฯ)	500,000.00	ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน 106 แห่ง
3	กิจกรรมส่งเสริมการดำเนินการจัดบริการของศูนย์บริการคนพิการ	300,000.00	ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด
4	งานโครงการวันคนพิการสากลประจำปี (ตามกรอบวงเงินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)	300,000.00	
5	โครงการตามกรอบวงเงินโครงการขับเคลื่อนแผนการจัดการภัยพิบัติสำหรับคนพิการ	200,000.00	
6	งานเงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	3,500,000.00	
7	งานผู้ช่วยเหลือคนพิการ(ผู้ช่วยคนพิการ)	10,000.00	
8	งานทะเบียนและออกบัตรประจำตัวคนพิการ	50,000.00	
9	งานล่ามภาษามือ	5,000.00	
10	คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ		
	๑๐.๑ กรอบวงเงินกู้	36,000,000.00	
	๑๐.๒ งานคณะทำงานกลั่นกรองพิจารณาเงินกู้ยืมกู้ทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	234,375.00	
11	โครงการส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาอาชีพคนพิการ	150,000.00	
12	กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ (เงินงบประมาณ)	100,000.00	
13	กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ (เงินกองทุน)	300,000.00	
14	การทบทวนและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (รอบครึ่งแผน)	100,000.00	
15	การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาสตรีพิการ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ "โครงการเฝ้าระวังและป้องกันการกระทำความรุนแรงต่อเด็กพิการและสตรีพิการ"	250,000.00	
16	กายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ	560,000.00	

ที่มา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคม (ทางบก, ทางน้ำ ,ทางรางฯลฯ)

จังหวัดชัยภูมิมีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ทั้งภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภายในจังหวัดได้โดยสะดวกทั้งทางรถยนต์และทางรถไฟ หากเดินทางโดยรถยนต์ สามารถใช้เส้นทางสายหลักที่สำคัญของจังหวัดคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 201 สีคิ้ว - ชัยภูมิ - ชุมแพ ใช้เชื่อมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนและตอนล่าง ส่วนเส้นทางคมนาคมระหว่างอำเภอกับอำเภอภายในจังหวัดเป็นถนนลาดยาง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงทำให้การติดต่อระหว่างอำเภอเป็นไปอย่างสะดวกสบาย ส่วนการคมนาคมจากอำเภอถึงตำบล หมู่บ้าน เป็นถนนสายรองของสำนักงานทางหลวงชนบท บางส่วนยังเป็นถนนลูกรัง สามารถใช้ติดต่อคมนาคมอย่างสะดวกในหน้าแล้ง สำหรับฤดูฝนยังมีความลำบากอยู่มาก สำหรับระยะทางระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอต่างๆ แสดงตามตารางดังนี้

ระยะทางระหว่างอำเภอเมืองชัยภูมิกับอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดชัยภูมิ

ที่	อำเภอ	ระยะทาง (กม.)	ที่	อำเภอ	ระยะทาง (กม.)
1.	บ้านเขว้า	13	9.	ภูเขียว	77
2.	เนินสง่า	30	10.	บ้านแท่น	81
3.	หนองบัวระเหว	33	11.	ภักดีชุมพล	85
4.	คอนสวรรค์	38	12.	เกษตรสมบูรณ์	90
5.	จัตุรัส	39	13.	เทพสถิต	105
6.	แก้งคร้อ	45	14.	คอนสาร	125
7.	หนองบัวแดง	53	15.	ซับใหญ่	55
8.	บำเหน็จณรงค์	58			

5.2 การไฟฟ้า

จังหวัดชัยภูมิ มีการใช้กระแสไฟฟ้า 350 ล้านยูนิต โดยมีขอบเขตการรับกระแสไฟฟ้าจากแหล่งผลิต ดังนี้

5.2.1 กระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่เขื่อนจุฬาภรณ์ ตำบลทุ่งลุยลาย อำเภอคอนสาร ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำ เก็บน้ำได้ 188 ล้านลูกบาศก์เมตร มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 2 เครื่อง กำลังผลิต 40,000 กิโลวัตต์ให้กำลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 57 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

5.2.2 กระแสไฟฟ้าจากสถานีจ่ายไฟฟ้าย่อย อำเภอเมืองพล จังหวัดขอนแก่น

5.2.3 กระแสไฟฟ้าจากสถานีจ่ายไฟฟ้าย่อยอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

5.2.4 กระแสไฟฟ้าย่อยจากจังหวัดนครราชสีมา

5.3 การประปา

จังหวัดชัยภูมิ มีสำนักงานประปา จำนวน 6 แห่งคือ สำนักงานประปาชัยภูมิ สำนักงานประปาจัตุรัส สำนักงานประปาแก้งคร้อ สำนักงานประปาภูเขียว สำนักงานประปาหนองบัวแดง และสำนักงานประปาบำเหน็จ

ณรงค์ การให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่จะมีเฉพาะในเขตชุมชน เช่น ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ เขตเทศบาลตำบล และหมู่บ้านที่มีประชากรหนาแน่น สำนักงานประปาทั้งหมด มีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น 19,468,800 ลบ.ม. สามารถผลิตน้ำได้ 13,666,523 ลูกบาศก์เมตร มีจำนวนผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น 51,758 ราย

5.4 โทรศัพท์

จังหวัดชัยภูมิ มีเลขหมายโทรศัพท์ของบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) รวม 27,520 เลขหมาย และมีเลขหมายที่มีผู้เช่า 21,705 เลขหมาย มีบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ให้บริการ 3 เครือข่าย คือบริษัท AIS จำกัด (มหาชน) เครือข่ายของบริษัท DTAC จำกัด และเครือข่ายของบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด

5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

จังหวัดชัยภูมิ มีที่ทำการไปรษณีย์ 16 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ทุกอำเภอ (ยกเว้นอำเภอเนินสง่าและอำเภอซับใหญ่) มีจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์รวมทั้งสิ้น 3,730,002 มีสถานีวิทยุ 4 แห่ง คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุ จส.5 ของกรมทหารสื่อสาร สถานีวิทยุ อสมท.ชัยภูมิ และสถานีวิทยุ ตชด.

6. ด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดชัยภูมิมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี 2557 มีมูลค่า 55,383 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per capital GPP) 57,774 บาท โดยรายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาการเกษตร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมตามราคาประจำปี (GPP) จังหวัดชัยภูมิ

สาขาการผลิต	2552	2553	2554	2555	2556	2557
เกษตรกรรม	**9,195**	**11,233**	**13,976**	**17,075**	**19,692**	**16,947**
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	8,982	11,011	13,755	16,845	19,413	16,637
ประมง	213	222	221	230	278	311
นอกภาคเกษตรกรรม	**30,569**	**32,292**	**35,016**	**37,232**	**38,409**	**38,436**
เหมืองแร่และเหมืองหิน	84	86	111	103	105	83
อุตสาหกรรม	7,155	8,321	8,684	7,564	7,616	7,808
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	852	867	892	996	1,114	1,215
การก่อสร้าง	2,588	1,570	1,948	1,967	2,008	1,926
การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	3,925	4,286	4,705	5,279	5,706	5,788
โรงแรมและภัตตาคาร	60	75	62	50	68	55
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	1,569	1,438	1,389	1,452	1,371	1,329
ตัวกลางทางการเงิน	1,929	2,215	2,265	2,612	3,044	3,348
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การใช้เช่า และบริการทางธุรกิจ	2,061	2,330	2,411	2,829	3,032	2,696
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ	2,336	2,738	3,046	3,388	2,692	1,864
การศึกษา	6,138	6,580	7,600	8,779	9,365	9,809

การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,179	1,128	1,241	1,368	1,432	1,502
สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	604	565	631	724	777	782
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	88	95	33	122	79	231
ผลิตภัณฑ์จังหวัด	**39,764**	**43,525**	**48,992**	**54,306**	**58,100**	**55,383**
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	**40,580**	**45,178**	**50,884**	**56,468**	**60,508**	**57,774**
ประชากร (1,000 คน)	**980**	**963**	**963**	**962**	**960**	**959**

6.1 การเกษตร

อาชีพของชาวจังหวัดชัยภูมิเป็นการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 60.30 อาชีพที่สำคัญได้แก่การทำนา ทำไร่และทำสวนผลไม้ยืนต้น มีการปลูกพืชผักผลไม้สวนครัวและไม้ประดับอยู่บ้างและมีการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมประมาณร้อย 39.70

6.2 การประมง

จังหวัดชัยภูมิประกอบอาชีพประมงน้ำจืด มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวน 32,262 ครัวเรือน มีบ่อเลี้ยงปลาประมาณ 40,901 บ่อ 2,076 กระชัง ใช้พื้นที่ประมาณ 27,841.40 ไร่ ผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประมาณ 10,256,743 กิโลกรัม แยกเป็นอำเภอเรียงลำดับ 50 อำเภอ ที่มีการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
อันดับที่ 1 ได้แก่อำเภอจัตุรัส มีจำนวน 3,799 ครัวเรือน จำนวน 3,737.97 ไร่ จำนวน 5,391 บ่อ อันดับที่ 2 ได้แก่อำเภอภูเขียว จำนวน 3,349 ครัวเรือน ใช้พื้นที่จำนวน 3,289.78 ไร่ จำนวน 4,388 บ่อ อันดับที่ 3 ได้แก่อำเภอหนองบัวแดง จำนวน 3,143 ครัวเรือน จำนวน 2,840 ไร่ 3,954 บ่อ อันดับที่ 4 ได้แก่ อำเภอเมือง จำนวน 2,789 ครัวเรือน จำนวน 2,491.82 ไร่ 3,646 บ่อ 130 กระชัง อันดับที่ 5 ได้แก่ เกษตรสมบูรณ์ จำนวน 2,760 ครัวเรือน จำนวน 2,512.4 ไร่ จำนวน 3,398 บ่อ ชัยภูมิมีการประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำ ในปี พ.ศ.2558 จำนวน 10,260,742 กิโลกรัม ชนิดปลาที่จับได้ส่วนใหญ่เป็นปลาช่อน 102,129 กิโลกรัม ปลาดุก 1,346,260 กิโลกรัม ปลาหมอ 65,524 กิโลกรัม ปลาใน 55,456 กิโลกรัม ปลาสลิด 17,472 กิโลกรัม กุ้งก้ามกาม 763 กิโลกรัม หรือ 1,603,854 กิโลกรัม อำเภอที่มีปริมาณจับได้มากที่สุด คือ อำเภอจัตุรัส จำนวน 1,821,166 กิโลกรัม รองลงมาคือ อำเภอแก้งคร้อ 1,577,959 กิโลกรัม อำเภอหนองบัวแดง 859,734 กิโลกรัม ตามลำดับ

6.3 การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ เป็นอาชีพที่สำคัญของชาวจังหวัดชัยภูมิ ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ไก่ เป็ด โค สุกร กระบือ แพะ เป็นต้น กระจายอยู่ทุกอำเภอ มีจำนวนประชากรสัตว์ทั้งจังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งจังหวัด ประมาณ 6,822,823 ตัว มีฟาร์มไก่เนื้อ 86 แห่ง ฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 3 แห่ง ไก่เนื้อ จำนวน 1 แห่ง ฟาร์มเป็ด จำนวน 55 แห่ง ฟาร์มโคนม จำนวน 2 แห่ง นอกจากนี้ยังมีอาชีพเลี้ยงผึ้ง จำนวน 1 แห่ง มีโรงงานผลิตอาหารสัตว์ จำนวน 2 แห่ง ร้านขายอาหารสัตว์ (ขายส่ง ขายปลีก) จำนวน 40 ร้าน ขายปลีก จำนวน 222 แห่ง มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการจดทะเบียนขนาดกลางและขนาดเล็ก กระจายอยู่ในพื้นที่ทุกอำเภอ จำนวน 60 แห่ง มีสถานพยาบาลสัตว์ทั้งจังหวัด จำนวน 10 แห่ง

6.4 การบริการ

ชัยภูมิมีการประกออาชีพ การบริการแยกออกเป็นประเภทที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคล ประเภทหมวดธุรกิจ คือ โรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 18 ราย การขายปลีกส่ง ซ่อมแซมจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล ของใช้ในครัวเรือน จำนวน 469 ราย การผลิต จำนวน 202 ราย การก่อสร้าง จำนวน 469 ราย การบริการด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ 12 ราย การใช้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนอื่นๆ 244 ราย การขนส่งที่เก็บสินค้าและคมนาคม 7 ราย ตัวกลางทางการเงิน จำนวน 43 ราย อสังหาริมทรัพย์และการให้เช่า และบริการธุรกิจ จำนวน 36 ราย การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน จำนวน 9 ราย การไฟฟ้า แก๊ส การประปา จำนวน 6 รายการ ประมง จำนวน 2 ราย การเกษตร การล่าสัตว์ และการป่าไม้ จำนวน 34 ราย รวมยอดการจดทะเบียนทั้งจังหวัด 1,696 ราย มีทุนจดทะเบียน จำนวน 9,019,938,148 บาท ถ้าแยกเป็นรายอำเภอที่มีจำนวนจดทะเบียน จำนวน 3,129,438,548 บาท รองลงมาคืออำเภอภูเขียว จำนวน 138 ราย ทุนจดทะเบียน 517,940,000 บาท อันดับสามอำเภอจัตุรัส จำนวน 145 ราย ทุนจดทะเบียน 1,218,550,000 บาท นอกจากนี้มีการจดทะเบียนและทุนจดทะเบียนอำเภอต่างๆ ทั้งจังหวัดตามสักส่วนมากน้อย ตามลำดับความเจริญของเศรษฐกิจและประชากร

6.5 การท่องเที่ยว

จังหวัดชัยภูมิมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 44 แห่ง แบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 26 แห่ง เช่น น้ำตก ภูเขา ป่าไม้ และถ้ำต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณวัตถุและโบราณสถาน 12 แห่ง เช่น ปรางค์กู่ ภูพระ ภูแฝด และพระพุทธรูปสมัยทราวดี เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง ดังนี้

ธรรมชาติ		ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา	ศิลปวัฒนธรรมและอื่นๆ
1. อุทยานแห่งชาติตาดโตน	15. ถ้ำวัวแดง	1. อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล(แล)	1. หมู่บ้านทอผ้าไหม บ้านเขว้า
2. น้ำตกผาเอียง	16. ถ้ำพระ	2. ศาลเจ้าพ่อพญาแล	2. ศูนย์รวมไม้ดัดบ้านแข้
3. น้ำตกตาดฟ้า	17. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองแวง	3. ปรางค์กู่	3. ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ผ้าขิด
4. อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม	18. ผาเกิ้ง	4. ภูแฝด (รอยพระบาท)	4. บ้านค่าย (หมู่บ้านช้าง)
5. น้ำตกเทพพนา	19. อุทยานแห่งชาติไทรทอง	5. ภูพระ (พระเจ้าตื้อ)	5. ประเพณีรำผีฟ้า
6. น้ำตกเทพประทาน	20. อุทยานแห่งชาติภูแลนคา	6. ใบเสมา (วัดกุดโง้ง)	6. หมู่บ้านชาวบน
7. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว	21. บึงละหาน	7. สระหงส์	
8. ทุ่งกะมัง	22. ถ้ำผามอง	8. กู่แดง	
9. เขื่อนจุฬาภรณ์	23. ภูตะเภา	9. พระธาตุหนองสามหมื่น	
10. สวนรุกขชาติน้ำผุดทัพลาว	24. เขื่อนห้วยกุ่ม	10. พระใหญ่และใบเสมา วัดคอนสวรรค์	
11. น้ำผุดนาวงเดือน	25. ถ้ำประกายเพชร	11. พระแท่นบัลลังก์	
12. น้ำผุดหินลาด	26. ถ้ำบนเขาพญาฝ่อ	12. พระธาตุกุดจอก	
13. ถ้ำแก้ว			
14. ถ้ำประทุม			

รายงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวนนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน จำนวน 1,418,833 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,467.85 ล้านบาท

ด้านการท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
นักท่องเที่ยว (คน)	1,289,672	1,321,065	1,418,833
- ชาวไทย	1,281,735	1,313,150	1,410,613
- ชาวต่างประเทศ	7,937	7,915	8,220
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	115	120	130
ห้องพัก (ห้อง)	2,903	3,000	2395
ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ต่อคนต่อวัน ของจังหวัด (บาท)	650	670	695.15
รายได้ (ล้านบาท)	1,265	1,298.37	1,467.85

6.6 การอุตสาหกรรม

จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 625 โรง มีเงินลงทุนรวม 265,120,000 ล้านบาท จำนวนคนงาน 27,500 คน สำหรับการส่งเสริมการลงทุนจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่ฐานการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก การประกอบอาชีพอุตสาหกรรมจะต้องใช้เงินลงทุนสูงและจะต้องมีประสบการณ์ในการประกอบอุตสาหกรรม การขาดแคลนวัตถุดิบและช่างฝีมือแรงงานเฉพาะด้านเช่นด้านสิ่งทอและด้านการออกแบบ เป็นต้น

ประเภท/สาขาอุตสาหกรรม	พ.ศ. 2556		พ.ศ. 2557		พ.ศ. 2558	
	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)
1. การเกษตร	117	2,336,094,117	129	3,962,005,011	130	3,919,462,488.00
2. อาหาร	36	1,400,783,514	40	1,436,633,514	41	5,205,753,514.00
3. เครื่องดื่ม	5	806,180,000	5	806,180,000	6	806,180,000.00
4. สิ่งทอ	9	296,119,000	9	296,119,000	7	65,919,000.00
5. เครื่องแต่งกาย	13	727,265,000	13	727,265,000	11	712,765,000.00
6. เครื่องหนัง						
7. ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	32	348,360,058	36	401,660,058	36	402,980,058.00
8. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	7	10,309,334	8	12,659,344	8	12,429,344.00
9. กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	5	220,630,000	7	242,880,000	7	242,880,000.00
10. สิ่งพิมพ์	3	36,725,000	3	36,725,000	3	36,725,000.00
11. เคมี	4	13,275,000	4	13,275,000	5	16,000,000.00

12. ปิโตรเคมี และผลิตภัณฑ์	6	221,905,000	9	390,905,000	10	413,405,000.00
13. ยาง	3	77,831,000	3	77,831,000	4	282,831,000.00
14. พลาสติก	28	149,505,229	30	153,769,229	28	143,019,000.00
15. อโลหะ	97	374,452,500	109	548,182,500	112	1,007,472,500.00
16. โลหะ						
17. ผลิตภัณฑ์โลหะ	54	87,073,265	55	92,773,265	55	150,328,265.00
18. เครื่องจักรกล	69	118,778,400	71	129,578,400	69	132,663,400.00
19. ไฟฟ้า	1	2,650,000	1	2,650,000	1	2,650,000.00
20. ขนส่ง	30	162,700,700	32	296,700,700	42	725,845,200.00
21. อื่นๆ	52	18,439,849,500	57	18,502,349,500	50	11,906,349,500.00

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ธุรกิจการค้าภายในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดย่อมมีทุนดำเนินงานน้อย ในปี 2557 มีการจดทะเบียนนิติบุคคลตั้งใหม่ทั้งสิ้น 103 ราย ประกอบกับมีลักษณะเป็นเมืองที่ขนาบข้างด้วยจังหวัดใหญ่คือจังหวัดนครราชสีมาและขอนแก่น ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างช้า ๆ จังหวัดชัยภูมิเป็นแหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตรเป็นหลัก สินค้าส่งออกจึงเป็นผลิตผลทางการเกษตรเกือบทั้งสิ้น รองลงมาคือสินค้าอุตสาหกรรม และภาคค้าส่งค้าปลีก การขยายตัวทางเศรษฐกิจจึงขึ้นอยู่กับปริมาณและระดับราคาผลผลิตทางการเกษตร

6.8 แรงงาน

จังหวัดชัยภูมิมีประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 535,290 คน คิดเป็นร้อยละ 60.61 ของประชากรรวม มีงานทำ 530,690 คน คิดเป็นร้อยละ 99.91 ของกำลังแรงงานทั้งหมด มีกำลังแรงงานที่ว่างงาน 4,600 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 แรงงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ประมาณร้อยละ 69.90 และประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมร้อยละ 30.10 สถานประกอบการในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กและมีลักษณะเป็นระบบครอบครัวมากกว่า นอกจากนี้ยังมีการจ้างงานอย่างอื่นเช่น ผู้ไปทำงานต่างประเทศ เป็นต้น

ประเภทแรงงาน	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
จำนวนแรงงาน (คนไทย)	685,526	535,290	521,155
- ที่มีงานทำ	684,432	530,690	509,084
- ว่างงาน	1,094	4,600	3,609
อัตราการว่างงาน	0.2	0.9	0.70
จำนวนแรงงาน (ต่างด้าว) ที่จดทะเบียนแล้ว	668	1,607	1,241

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนศาสนาอื่นมีบ้างเล็กน้อยจำนวนไม่มากนักสำหรับความเชื่อถือประเพณีสมัยก่อนยังคงมีอยู่ตามชนบทและมีอิทธิพลทางจิตใจ

สถิติจำนวนวัด พระภิกษุ สามเณร แม่ชี และศิษย์วัด จังหวัดชัยภูมิ แยกรายอำเภอ พ.ศ.2561

ที่	อำเภอ	ประเภทวัด						รวม	ที่พักสงฆ์		รวม	วัดร้าง	บุคลากร									
		วัดราษฎร์				พระอารามหลวง							พระภิกษุ		รวม	สามเณร		รวม	แม่ชี		ศิษย์วัด	
		มหานิกาย		ธรรมยุต		มหา	ธรรม		มหา	ธรรม			มหา	ธรรม		มหา	ธรรม		มหา	ธรรม	มหา	ธรรม
		วิสุงฯ	สำนักสงฆ์	วิสุงฯ	สำนักสงฆ์	นิกาย	ยุต		นิกาย	ยุต			นิกาย	ยุต		นิกาย	ยุต		นิกาย	ยุต	นิกาย	ยุต
1	เมืองชัยภูมิ	71	74	1	10	1	-	157	59	11	70	2	995	71	1066	311	6	317	-	3	62	28
2	ภูเขียว	53	36	3	5	-	-	97	51	5	56	3	396	38	434	58	2	60	-	4	-	17
3	เกษตรสมบูรณ์	27	41	1	6	-	-	75	65	12	77	5	407	72	479	16	6	22	3	7	1	54
4	จัตุรัส	45	25	4	2	-	-	76	16	5	21	1	434	32	466	25	1	26	-	-	20	9
5	เนินสง่า	13	8	-	-	-	-	21	12	-	12	-	177	-	177	7	-	7	-	-	42	-
6	ซับใหญ่	2	18	-	-	-	-	20	28	-	28	-	106	-	106	1	-	1	-	-	1	-
7	คอนสวรรค์	28	20	6	4	-	-	58	18	6	24	-	213	37	250	1	1	2	-	2	5	31
8	แก้งคร้อ	18	67	3	7	1	-	96	21	9	30	-	451	58	509	76	2	78	26	9	30	45
9	บำเหน็จณรงค์	28	21	6	2	-	-	57	15	17	32	-	290	93	383	9	6	15	2	6	15	49
10	บ้านเขว้า	27	19	1	4	-	-	51	22	9	31	1	282	32	314	18	-	18	-	7	11	8
11	คอนสาร	21	24	2	2	-	-	49	41	18	59	-	226	96	322	21	3	24	-	2	-	44
12	บ้านแท่น	14	23	5	14	-	-	56	3	2	5	-	118	51	169	2	5	7	-	-	2	18
13	หนองบัวแดง	15	66	-	-	-	-	81	45	-	45	-	472	-	472	133	-	133	10	-	9	-
14	เทพสถิต	15	67	-	-	-	-	82	37	-	37	-	449	-	449	13	-	13	62	-	-	-
15	หนองบัวระเหว	4	41	3	-	-	-	48	24	8	32	-	244	50	294	13	1	14	-	27	5	10
16	ภักดีชุมพล	5	13	-	2	-	-	20	43	18	61	-	235	72	307	21	2	23	25	5	22	33
รวมทั้งสิ้น		386	563	35	58	2	-	1,044	500	120	620	12	5,495	702	6,197	725	35	760	128	72	225	346

แหล่งที่มา : สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดชัยภูมิ (ม), (ธ) สิงหาคม 2561

รวบรวมโดย นายสุชาติ รักษ์มษณี นักวิชาการศาสนาชำนาญการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชัยภูมิ (1 ตุลาคม 2561)

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

ประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ ประมาณร้อยละ 95 เป็นคนท้องถิ่นเดิม มีวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งมีลักษณะผสมผสาน ระหว่างความเชื่อดั้งเดิมของท้องถิ่น กับหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ประกอบกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัด มีลักษณะเด่นชัด ที่เน้นและเชิดชูวีรกรรม ความซื่อสัตย์ กตัญญู ของเจ้าพ่อพระยาแล ทำให้มีงานประจำ และงานประเพณี ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมของจังหวัดดังต่อไปนี้

ประเพณีรำผีฟ้า

เป็นการรำบวงสรวงเป็นกลุ่มๆ ที่ภูพระ ซึ่งมีพระเจ้าองค์ตื้อ เป็นพระพุทธรูปแกะสลักในหินทราย สูงประมาณ 2 เมตร ชาวบ้านถือว่าศักดิ์สิทธิ์มาก การรำบวงสรวงนี้จะมีขึ้นในระหว่างวันขึ้น 13-15 ค่ำ เดือน 5 คือเดือนเมษายน และในวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ซึ่งจะมีประชาชนไปทำบุญกันมาก

งานแห่เทียนเข้าพรรษา

วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 (ประมาณเดือนกรกฎาคม) เป็นงานที่เทศบาลเมืองชัยภูมิจัดขึ้นทุกปี มีการประกวดเทียนพรรษาที่ประดิษฐ์อย่างสวยงาม เป็นงานที่มีประชาชนให้ความสนใจไม่แพ้งานแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีงานประเพณีอื่นๆ ที่จัดเป็นประจำทุกปี เช่นเดียวกับจังหัดในภาคอีสาน เช่น งานบุญบั้งไฟ หรือบุญเดือนหก ประมาณเดือนพฤษภาคม งานบุญข้าวจี่ เป็นการฉลองเมื่อเสร็จสิ้นการทำนา ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ งานบุญพระเวช หรืองานบุญเดือนสี่ ประมาณเดือนมีนาคม มีการเทศน์มหาชาติ

งานประจำปีของจังหวัดชัยภูมิ

งานประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อพญาแล หรืองานบุญเดือนหก จัด ณ ศาลหนองปลาเฒ่า อ.เมือง จ.ชัยภูมิ ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม ชาวบ้านจะไปเคารพสักการะดวงวิญญาณและรำถวายเจ้าพ่อพญาแล ณ ศาลเจ้าพ่อหลังเก่าเพื่อความเป็นสิริมงคลกับชีวิตตนเองและครอบครัว เจ้าพ่อ “พญาแล” หรือ “พระยาแล” เดิมมีชื่อว่า "นาย แล" เป็นชาวเวียงจันทร์ที่อพยพมาอยู่ในเขตพญาฝ่อ-ภูพังเหย ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า บ่อขี้โล หรือ บ่อโขโล่ หรือเขตแผ่นดินสุดของแอ่งโคราชเขตติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมานายแลได้นำทองคำที่ขุดได้ที่เขาพญาฝ่อไปถวายแด่รัชกาลที่ 3 และ ได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นเรื่อยๆ สุดท้าย ได้มาอยู่ที่ จ.ชัยภูมิ และ ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเจ้าเมืองคนแรกของ จ.ชัยภูมิ โดยมีบรรดาศักดิ์เป็น "พระยาชุมพลภักดี(แล)" งาน ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อพญาแล ถือเป็นวัฒนธรรมความเชื่อของชาวชัยภูมิและชาวไทยอีสาน ที่ยึดเป็นประเพณีและถือ

ปฏิบัติสืบทอดกันมายาวนานจวบจนถึงปัจจุบัน โดยมีขบวนแห่บายศรีที่ชาวบ้านต่างร่วมใจทำขึ้นมาเพื่อสักการะอย่างยิ่งใหญ่ภายในงานมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย อาทิ การประกวดอาหารพื้นบ้าน การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

งานบุญบั้งไฟ หรือบุญเดือนหก จัดประมาณเดือนพฤษภาคม

งานบุญข้าวจี่ เป็นการฉลองเมื่อเสร็จสิ้นการทำนา จัดประมาณเดือนกุมภาพันธ์

งานบุญพระเวส หรืองานบุญเดือนสี่ จัดประมาณเดือนมีนาคม มีการเทศน์มหาชาติ

งานบุญเดือนสี่ เป็นงานประเพณีของชาวอำเภอคอนสาร ในวันขึ้น 1-3 ค่ำ เดือน 5 ราวกลางเดือนมีนาคม ในงานนี้ชาวบ้านจะนิยมเล่นสะบ้า แข่งขันกันเพื่อชิงรางวัล และความสนุกสนาน ในบริเวณวัดเจดีย์ อำเภอคอนสาร

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลูกประคบสมุนไพร

หมวด : ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก

ผลิตภัณฑ์

ประวัติความเป็นมา

ลูกประคบเป็นสมุนไพรพื้นบ้าน ที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยมาช้านาน ตั้งแต่ ปู่ ย่า ตายาย สมัยก่อนเรียกว่า ยาตั้ง เนื่องจากเอาไปตั้งบนปากหม้อดินเผา ใช้นำมารักษาอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากสาเหตุต่าง ๆ ให้ผลดีได้อย่างน่าอัศจรรย์ ปัจจุบันมีการปรับรูปแบบเพื่อให้ใช้ง่ายและสะดวกต่อการ ใช้งาน จึงมีการนำมาห่อด้วยผ้าด้ายดิบสีขาว ทำเป็นก้อน เพื่อให้เก็บไว้ได้นานได้มีการนำสมุนไพร ไปผึ่งแดดให้แห้งและนำไปเข้าตู้อบ ที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส ป้องกันไม่ให้ขึ้นรา

อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

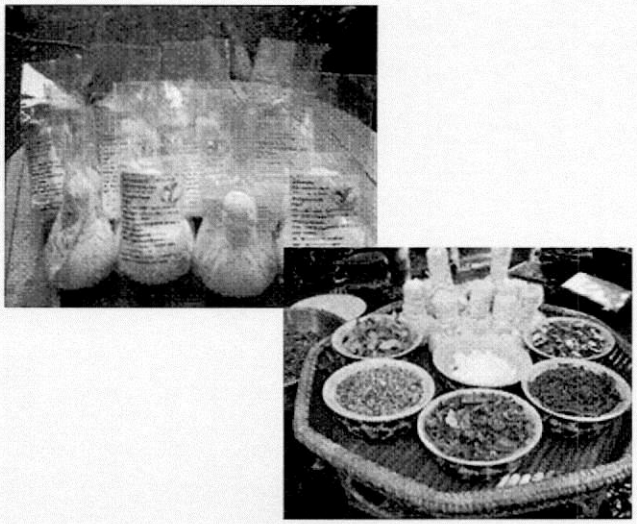

ฝีมือ แรงงาน คือ คนในชุมชนอย่างแท้จริง ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จึงทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันกันเหมือนญาติพี่น้อง มีการรวมกลุ่มเตรียมสมาชิกให้ได้รับความรู้ สร้างความเข้าใจให้ตรงกันใน การพัฒนาภูมิปัญญา กระบวนการผลิตทั้งหมดจากทุนทางสังคมของท้องถิ่น ได้แก่ ทุนภูมิปัญญา ทุนทรัพยากรธรรมชาติ ทุนคน ผู้รู้ กลุ่มได้นำมาบริหารจัดการร่วมกัน สร้างเป็นมูลค่ากลับมาเป็นเศรษฐกิจพึ่งตนเองในชุมชน

กระบวนการผลิต

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

1. ไพล (500 กรัม) แก้ปวดเมื่อย ลดการอักเสบ
2. ผิวมะกรูดถ้าไม่มีใช้ใบแทนได้ (200 กรัม) มีน้ำมันหอมระเหย แก้ลมวิงเวียน
3. ตะไคร้บ้าน (100 กรัม) แต่งกลิ่น
4. ใบมะขาม (300 กรัม) แก้อาการคันตามร่างกาย ช่วยบำรุงผิว
5. ขมิ้นชัน (100 กรัม) ช่วยลดการอักเสบ แก้โรคผิวหนัง
6. เกลือ (1 ช้อนโต๊ะ) ช่วยดูดความร้อนและช่วยพาตัวยาซึมผ่าน ผิวหนังได้สะดวกขึ้น
7. การบูร (2 ช้อนโต๊ะ) แต่งกลิ่น บำรุงหัวใจ
8. ใบส้มป่อย (100 กรัม) ช่วยบำรุงผิว แก้โรคผิวหนัง ลดความดัน

อุปกรณ์การทำลูกประคบ

1. ผ้าดิบสำหรับห่อลูกประคบ ตัดเป็นผืนขนาด กว้าง 35 x ยาว 35 เซนติเมตร
2. เชือก หรือ หนังยาง
3. ตัวยาที่ใช้ทำลูกประคบ
4. หม้อสำหรับนึ่งลูกประคบ
5. จานหรือชามอลูมิเนียมเจาะรู (เพื่อให้ไอน้ำผ่านได้) รองลูกประคบ

นอกจากนั้นยังมีอุปกรณ์เสริมเวลาใช้งานอีก คือ ขั้นตอนการผลิต

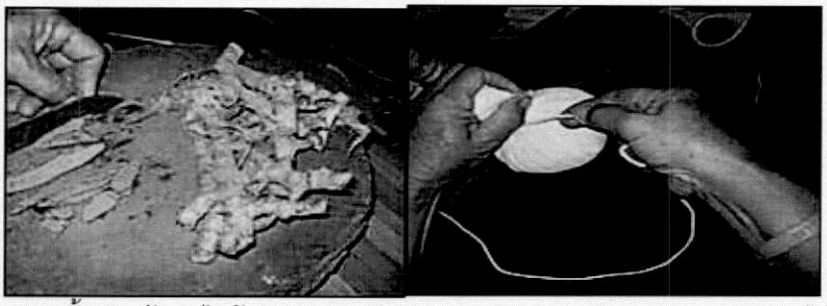

1. หั่นหัวไพล ขมิ้นชัน ต้นตะไคร้ ผิวมะกรูด ตำมะกรูด ตำพอหยาบๆ (เวลาประคบจะได้ไม่ระคายเคือง)

2. นำใบมะขาม ใบส้มป่อย (เฉพาะใบ) ผสมกับสมุนไพรข้อ 1 เสร็จ แล้วให้ใส่เกลือ การบูร คลุกเคล้าให้เป็นเนื้อเดียวกัน แต่อย่าแฉะจนเป็นน้ำ

3. แบ่งตัวยาที่เรียบร้อยแล้ว ใส่ผ้าดิบห่อเป็นลูกประคบประมาณลูกส้มโอ รัดด้วยเชือกให้แน่น (ลูกประคบเวลาถูกความร้อนยาสมุนไพรจะฝ่อลง ให้รัดใหม่ให้แน่นเหมือนเดิม)

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

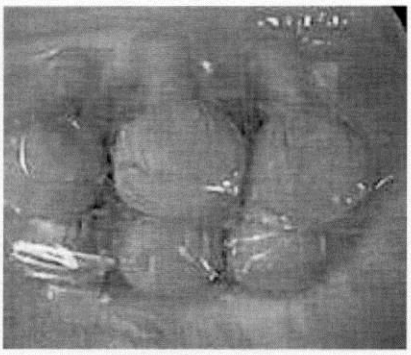

เป็นสมุนไพรที่มาจากธรรมชาติ ใช้ภูมิปัญญาในการใช้และเก็บสมุนไพรให้เหมาะกับยุคสมัย ในการ ผึ่งแดดควรเป็นแดดอ่อน ไม่ควรผึ่งในแดดที่จัดเพราะจะทำให้กลิ่นของสมุนไพรจางไป และเพื่อให้ ลูกประคบเก็บไว้ได้นานควรนำสมุนไปอบด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการกลุ่มสมุนไพรแม่สำรวย

ที่อยู่ 106 7 บ้านหนองกุง - - ตำบลหนองแวง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 36120

0807321649 otoptoday@gmail.com

ประธานกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ นางสำรวย พรมลี ที่อยู่ 106 7 บ้านหนองกุง - - ตำบลหนองแวง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 36120 โทร 0807321649 -otoptoday@gmail.com

แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

1. กลุ่มสมุนไพรแม่สำรวย

บ้านเลขที่ 240 หมู่ที่ 7 บ้านหนองกุง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 36120

2. ศูนย์ OTOP หนองบัวแดง

3. งานแสดง และจัดจำหน่ายสินค้า OTOP ในอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

การผลิตเตาอั้งโล่ประสิทธิภาพสูง

หมวด : ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก

ผลิตภัณฑ์

ประวัติความเป็นมา

เตาอั้งโล่ เป็นเตาหุงต้มที่คนไทยคุ้นเคยมานาน เมื่อเทคโนโลยีรุ่งเรือง เตาแก๊ส เตาไฟฟ้า เตาไมโครเวฟ ถูกประดิษฐ์และนำเสนอให้คนไทยได้ใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่ออำนวยความสะดวก ประหยัดและมีรสนิยม ทำให้เตาอั้งโล่ได้รับความนิยมน้อยลง แต่เมื่อมีการปรับปรุงและเพิ่มรูปแบบคุณสมบัติ ประโยชน์ให้มากขึ้น เตาอั้งโล่ก็จะได้รับความนิยมมากขึ้นโดยเฉพาะเป็นเตาก็ผลิตในท้องถิ่นที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน เตาหุงต้มประสิทธิภาพสูง คือเตาอั้งโล่ที่ถูกปรับปรุงรูปทรง โดยใช้หลักวิชาการเข้ามาช่วย ทำให้รูปร่างเพรียว สวยงาม ทนทานมากขึ้น จุดไฟติดเร็วขึ้น ไม่มีควันและแก๊สพิษที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ หุงต้มสุกเร็ว เก็บความร้อนได้นาน สามารถวางหม้อหรือภาชนะประกอบอาหารได้อย่างพอดีถึง ๙ ขนาด ที่สำคัญคือ ประหยัดฟืนและถ่านได้มากกว่าเตาอั้งโล่ธรรมดาถึงร้อยละ 15

อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ

ได้การรับรองมาตรฐานการใช้งานจากสำนักงานพลังงานจังหวัดชัยภูมิ กระทรวงพลังงานส่วนในเรื่องของเอกสาร

การรับรองอยู่ระหว่างการดำเนินการ

ความสัมพันธ์กับชุมชน

การรวมกลุ่มกันของสมาชิกเป็นการรวมกลุ่มกันของคนในตำบลโคกสะอาด ประกอบด้วย บ้านละลอมไผ่ หมู่ที่ 1 บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ 3 บ้านหนองม่วง หมู่ที่ 6 และบ้านภูเขาทองหมู่ที่ 9 ดังนั้นการจัดหาวัตถุดิบจึงมาจากชุมชนในตำบลโคกสะอาด และกลุ่มเตานี้ยังมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้ามารับบริการ เพื่อศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน และสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มได้ด้วย เพื่อที่จะเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้ และรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

กระบวนการผลิต วัตถุดิบและส่วนประกอบ

1. ดินเหนียว โดยทั่วไปนิยมใช้ดินเหนียวสีเทาเข้ม
2.ดินเชื้อ เป็นดินที่ทำมาจากส่วนผสมของดินเหนียวและแกลบ
3.ขี้เถ้าแกลบดำ
4.แม่แบบพิมพ์ภายนอก ใช้สำหรับทำตัวและส่วนฐานเตา
5.แม่แบบพิมพ์ใน สำหรับทำปากเตา และเส้าเตา
6.ถังสังกะสี
7.ภาชนะรองสำหรับปั้นดินเหนียวและคลุกส่วนผสม
8.ฐานในการปั้นเตา
9.ไม้สำหรับนวดดิน
10.แม่พิมพ์ในการทำรังผึ้ง เหล็กใช้สำหรับเสียบเป็นรู
11.ถังน้ำ
12.น้ำสะอาด
13.มีด และใบมีดสำหรับแต่เตา
14.หูสองข้าง สำหรับหิ้ว และตัวเหล็กหิ้ว
15.เตาเผา
16.ปูนซีเมนต์ และที่ฉาบ

ขั้นตอนการผลิต

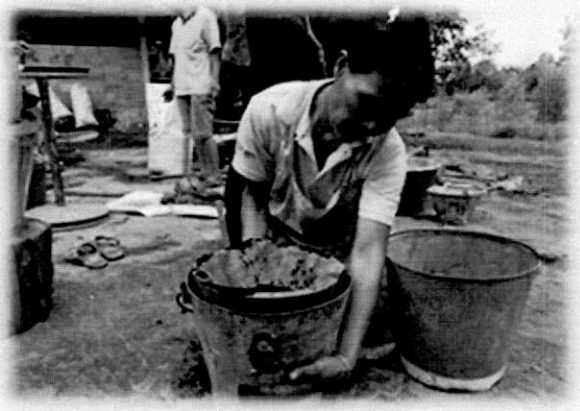

ขั้นตอนการผลิตเตาซุปเปอร์อั้งโล่ สามารถสรุปได้ดังนี้

การคัดเลือกดินเหนียว

1.การหาแหล่งดินมีความสำคัญต่อการผลิตเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงมาก หากคัดเอาดินทั่วๆ ไป ที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมมาผลิตเตา จะทำให้เกิดปัญหาเช่น ปั้นขึ้นรูปได้ยาก เกิดการแตกร้าว ไม่คงทนเมื่อเผาเสร็จแล้ว จากการทดลอง และประสบการณ์ ของช่างทำเตาตั้งแต่อดีต พบว่า ดินเหนียวที่เกิดจากตะกอนในที่ราบต่ำหรือตามลำน้ำ เป็นวัตถุดิบที่ดีมากสำหรับปั้นเตา ดินเหนียวที่ขุดจากท้องนา (ควรขุดลึกกว่า 0.5 เมตรลงไป) ก็สามารถใช้ได้ดี ดินเหนียวจะมีสีแตกต่างกัน เช่น สีเทาอ่อน สีเทาแก่ น้ำตาลเข้ม แล้วแต่แหล่งที่มา แต่เมื่อเผาแล้วส่วนมาก จะมีสีเหลืองหม่น หรือ สีเทา ส่วนมากมักจะนำดินเหนียวมาผสมกับ ขี้เถ้าแกลบดำหรือ ดินเชื้อ เพื่อให้เกิดความเหนียว ปั้นขึ้นรูปได้ง่าย และแข็งแรง เมื่อเผาแล้ว

2.ดินเหนียวโดยทั่วไปนิยมใช้ดินเหนียวสีเทาเข้ม ในการปั้นเตา ส่วนประกอบต่างๆ ควรอยู่ในอัตราส่วนที่เหมาะสมขนาดของเมล็ดดินเหนียวก็ควรจะมีขนาดที่พอเหมาะ หากมีเมล็ดขนาดใหญ่เป็นส่วนมากก็มีโอกาสเกิดการแตกร้าวได้ง่ายดังนั้น ดินเหนียวที่มาจากแหล่งที่แตกต่างกัน ก็อาจจะต้องมีการเตรียมดินที่แตกต่างกันไป

3.ดินเชื้อ เป็นดินที่มาจากส่วนผสมของดินเหนียวและแกลบนำมาปั้นเป็นก้อน แล้วเผาไฟจนสุก แล้วนำมาบดให้มีขนาดต่างๆ ตามที่ต้องการแล้วใช้ผสมกับดินเหนียวใหม่ก่อนนำไปปั้นเป็นชิ้นงาน โดยทั่วไปจะนำดินเชื้อมาผสมดินเหนียวในปริมาณ 20-50% แล้วแต่ประเภทของชิ้นงาน และคุณสมบัติของดินเหนียวที่จะนำมาใช้

การเตรียมดิน

1.การหมักดินเหนียว ดินเหนียวที่จะนำมาใช้ต้องสะอาด ไม่มีเศษไม้ เศษหิน มีแต่ดินเหนียวล้วนๆ ถ้าเป็นก้อนใหญ่ ก็ควรทุบให้ย่อยเป็นก้อนเล็กๆ ก่อนหมักควรตากไว้ให้แห้งอย่างน้อย 1 วัน แล้วนำลงบ่อหมัก แช่ไว้ในน้ำนานประมาณ 12-24 ชั่วโมง จนดินอิ่มน้ำอย่างทั่วถึง แล้วนำมาเตรียมไว้ผสม

2.การนวดและผสมดิน นำดินที่หมักแล้วมานวดผสมกับแกลบดำ นวดจนเข้ากัน (ส่วนใหญ่จะใช้เครื่องนวดดิน เพื่อความสะดวกและการผสมที่ดีกว่า) โดยทั่วไปจะใช้ดินเหนียว 2 ส่วน ต่อขี้เถ้าแกลบดำ 1 ส่วน ซึ่งอัตราส่วนผสมนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของดินแต่ละแห่งด้วย ขณะนวดผสมดินจะพรมน้ำตามไปด้วย เพื่อให้นวดได้ง่ายขึ้น ส่วนผสมที่เข้ากันดีแล้วให้นำมากองเก็บไว้อาจจะแบ่งเป็นก้อนๆ ขนาดพอเหมาะที่จะทำเตาหรือแบ่งทีหลังก็ได้ แล้วปิดด้วยพลาสติกหากยังไม่ใช้ทันทีเพื่อไม่ให้ดินผสมแห้งเกินไป

2. กระบวนการผลิต

การจัดเตรียมแม่แบบพิมพ์

การจัดเตรียมแม่แบบพิมพ์ สำหรับทำเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงอาจต้องใช้ความสามารถเพิ่มมากหน่อย โดยการปั้นรูปหรือหาวัสดุในท้องถิ่นมาจัดทำเป็นแม่แบบพิมพ์ แม่แบบพิมพ์มี 2 ชนิด คือ

* แม่แบบพิมพ์ภายนอก ใช้สำหรับทำตัวเตาและส่วนฐานเตา
* แม่แบบพิมพ์ใน สำหรับทำปากเตาและเส้าเตา

ก่อนทำการปั้นและใช้แม่พิมพ์ทุกครั้งจะต้องโรยขี้เถ้ารอบๆแม่พิมพ์ก่อน ป้องกันดินเหนียวติดแม่แบบ และปั้นไม่ได้รูปทรง

การปั้นขึ้นรูป และปรับแต่งเตา

นำดินที่หมักแล้วใส่ลงในแม่พิมพ์ภายนอกซึ่งวางอยู่บนแท่น แล้วใช้มือตบปั้นขึ้นรูปเป็นทรงของเตาโดยให้มีความหนา และขนาดภายในเป็นไปตามกำหนดแล้วตกแต่งผิวด้านในเตาได้แก่ ห้องใต้รังผึ้ง ห้องเผาไหม้ ให้เรียบร้อยแล้วอัดทับด้วยแม่พิมพ์ภายในเพื่อขึ้นรูป ปากเตา และเส้าเตาเมื่อได้ที่แล้วถอดแบบ นำเตาไปตากแดด ผึ่งลมให้แห้งหมาดๆ ประมาณ 2-3 วัน แล้วนำเตามาปาดตกแต่ง ปากเตา เส้าเตา และเจาะช่องลม แล้วนำไปตากแดด ผึ่งลม จนแห้งสนิท ใช้เวลา ประมาณ 2-4 วัน จะได้เตาที่พร้อมจะนำไปเผา

การทำรังผึ้ง

นำดินที่นวดผสมแล้วใส่ลงในแบบพิมพ์ทรงกระบอก ใช้มือกดดินให้เต็มแบบ ใช้โลหะบาง ปาดเอาดินส่วนที่เกินออก ทิ้งไว้ให้แห้งพอหมาดๆ ประมาณ 2-3 วัน แล้วใช้แม่แบบเจาะรู เจาะตามรูปแบบที่ต้องการ โดยรูที่รังผึ้งจะต้องเป็นทรงกรวยคว่ำด้านบนเล็กกว่าด้านล่าง จากนั้นนำไปผึ่งลมอีก 2-4วัน แล้วนำไปเผาจนสุกเพื่อเพิ่มความแข็งแรง

การเผาเตา

การเผาเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูง มีขั้นตอนเหมือนกันกับการเผาเตาหุงต้มทั่วไป หลังจากตกแต่งและตากแห้งแล้ว อาจจะตกแต่งสีเพื่อความสวยงาม แล้วนำมาเรียงเป็นชั้นในเตาเผา การเผาอาจจะใช้เตาอุโมงค์ โดยใช้ไม้

ฟืนเป็นเชื้อเพลิง หรือใช้เตาเปิด ที่ใช้แกลบเป็นเชื้อเพลิงก็ได้ หากใช้เตาอุโมงค์ อาจจะใช้เวลาประมาณ 8-10 ชม. โดยใช้อุณหภูมิสูงสุด ประมาณ 800-1,000

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

1.ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น ดินเหนียว เป็นต้น

2.เป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา

3.เทคนิคการผสมวัตถุดิบที่สามารถทำให้ดินปั้นง่าย เป็นรูปทรง

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มผลิตเตาอั้งโล่ประสิทธิภาพสูง

ที่อยู่ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน บ้านหนองม่วง 6 - - ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ 36250

ประธานกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ นายอุทัย สุบิน ที่อยู่ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน บ้านหนองม่วง 6 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ *สถานที่จำหน่าย ศูนย์เรียนรู้ชุมชน บ้านหนองม่วง หมู่ที่ 6 ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ 36250

* ห้างบิ๊กวัน (อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ)

* จุดจำหน่ายสินค้า OTOP อุทยานแห่งชาติไทรทอง (ระหว่างเดือนมิถุนายน 2556)

การสานกระติบข้าวลายข้อความ บ้านสำราญ

หมวด : ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก

ผลิตภัณฑ์

ประวัติความเป็นมา

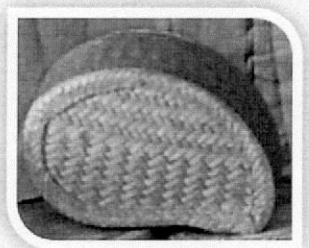

ข้าวเหนียวเป็นข้าวที่คนอีสานบริโภคเป็นหลัก ชาวบ้านสำราญเองก็บริโภคเป็นประจำ เดิมเมื่อมีการนึ่งข้าวเหนียวจะเก็บไว้ในหม้อ จนกระทั่งชาวบ้านสำราญ นำโดย นายมา สมชัยภูมิ ได้คิดทำกระติบข้าวขึ้นโดยใช้ไม้ไผ่ที่มีอยู่ในชุมชนมาสาน และได้มีการพัฒนามาเรื่อย ๆ จากกระติบข้าวอย่างเดียว ก็เป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ อีก

มากมาย และได้สืบทอดโดยการสอนลูกหลานมาจนถึงปัจจุบัน และในปัจจุบันนอกจากจะทำไว้ใช้ในครัวเรือนแล้ว ยังมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้กับคนในชุมชน และในปัจจุบันกระติบข้าวบ้านสำราญได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากว่าเป็นกระติบที่มีคุณภาพปลอดสารพิษ เพราะวัสดุที่ใช้ใช้วัสดุธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นไม้ไผ่ที่ใช้ก็มีการคัดเลือกเป็นอย่างดี และสีที่ใช้ยอมก็ใช้สีธรรมชาติ ซึ่งกระติบข้าวบ้านสำราญได้มีการพัฒนากระติบข้าวธรรมดาให้มีลวดลายที่สวยงาม และที่สร้างชื่อเสียงให้กับกระติบข้าวบ้านสำราญนั่นก็คือกระติบข้าวที่สานเป็นลายข้อความต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งนอกจากจะเป็นกระติบใส่ข้าวธรรมดาแล้ว ยังสามารถทำเป็นของฝากในวันสำคัญต่าง ๆ หรือเป็นของชำรวยในงานพิธีต่าง ๆ ได้อีกด้วย

อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

๒. มีความทนทานใช้งานได้หลายปี เพราะมีกระบวนการในการยืดอายุไม้ไผ่ในขั้นตอนการผลิต และ มีการคัดเลือกไม้ที่มีคุณภาพ ใช้สีธรรมชาติไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ

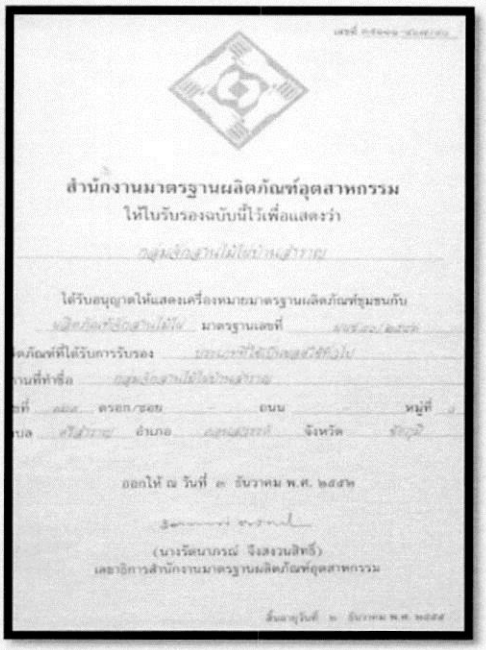

1.มผช.เลขที่ 35111-467/40 ปี พ.ศ. 2546

2.คัดสรร OTOP ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับการพัฒนา ๒ ดาว

ความสัมพันธ์กับชุมชน

ฝีมือแรงงานคือคนในชุมชนอย่างแท้จริง ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จึงทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันกันเหมือนญาติพี่น้อง ชาวบ้านหันมาสนใจการอนุรักษ์ป่าไผ่ของชุมชน และมีบางส่วนหันมาปลูกขึ้นไว้ใช้เองนอกจากขายลำไผ่แล้ว ยังได้หน่อไม้ไว้รับประทานและยังขายเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง และมีการรวมกลุ่มลงหุ้นเพื่อเป็นทุนดำเนินงาน ได้รับความรู้ใหม่เพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นกระบวนการผลิตการตลาด สร้างความเข้าใจในการพัฒนาภูมิปัญญาให้สืบทอดแก่รุ่นต่อไป

กระบวนการผลิต

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

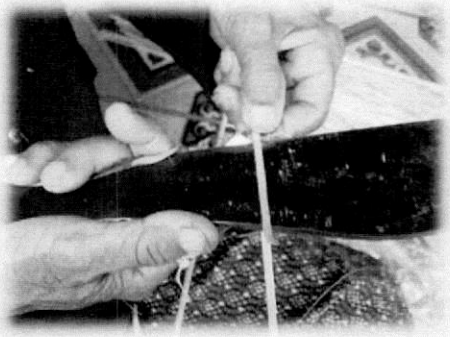

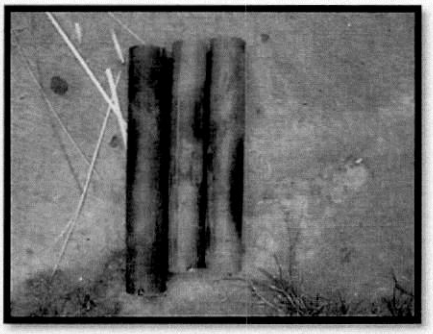

ไม้ไผ่ , มีด ,หวาย, เลื่อย , เหล็กแหลม ,กบเหลาไม้ไผ่ ,ที่รัดหวาย ,ไม้เนื้ออ่อน ,อุปกรณ์ต้มทำสี , กรรไกร

ขั้นตอนการผลิต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกไม้ไผ่

๑.๑ การตัดไม้ไผ่ ต้องเป็นไม้ไผ่บ้านเท่านั้นซึ่งปลายของไม้จะต้องไม้หักงอเพราะถ้าหักงอจะทำให้ไม้ไผ่ที่ได้เปราะเกินไปไม่ทน และอายุไม่เกิน ๑ ปี ถ้าเกินกว่านั้นจะแก่เกินไปสานกระติบไม่ได้

๑.๒ นำไม้ไผ่มาเผาเพื่อให้ไม่มีความคงทนถาวร ตัดไม้เป็นท่อน ๆ ตามขนาดที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ ๒ การเตรียมไม้ไผ่เพื่อสานกระติบ

๒.๑ ตัดขอบไม้ให้เรียบแล้วผ่าเป็นชิ้น ๆ ผ่าไม้ไผ่เป็นเส้นบาง ๆ หรือที่เรียกว่า

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

กระติบข้าวบ้านสำรายเทคนิคอยู่ที่การเลือกไม้ไผ่และการย้อมสีซึ่งไม้ไผ่ที่ใช้ต้องมีอายุไม่เกิน ๑ปี และต้องเป็นไม้ไผ่ที่ยอดไม่หักหรืองอเพราะจะทำให้กระติบข้าวคงทนถาวร ส่วนสีที่ใช้จะใช้สีธรรมชาติในการย้อมนอกจากจะไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคแล้วยังป้องกันมอดแมลงมาแทะกระติบเสียหายอีก

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

การสานกระติบข้าวลายข้อความ บ้านสำราญ

ที่อยู่ บ้านสำราญ 8 - - ตำบลศรีสำราญ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ 36140

0852745849 ,0807269690 - otoptoda@gmail.com

ประธานกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

นางคำภา อาฤทธิ์

ที่อยู่ บ้านสำราญ 8 - - ตำบลศรีสำราญ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ 36140

0852745849 ,0807269690 - otoptoday@gmail.com

แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

๓.๓.๑ กลุ่มจักรสานไม้ไผ่

๓.๓.๒ จำหน่ายในหมู่บ้าน

๓.๓.๓ ฝากขายตามสถานที่ราชการที่ติดต่อมา

๓.๓.๔ งาน OTOP City และ OTOP ภูมิภาค

๓.๓.๕ งานประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ ในอำเภอและต่างอำเภอ

ภาษาถิ่น

จังหวัดชัยภูมิ เป็นจังหวัดหนึ่งในประเทศไทยที่มีความโดดเด่นทางภาษาถิ่น มีสำเนียงและภาษาอีสานเป็นของตนเองที่ใช้พูดในชีวิตประจำวันของชาวชัยภูมิและใช้สื่อสารกันมาตั้งแต่บรรพชน โดยพื้นที่ในจังหวัดชัยภูมิมีการใช้ภาษาถิ่นเป็นสำเนียงพูดลาวอีสาน ภาษาไทยโคราช ภาษาถิ่นของมอญโบราณ ผสมผสานกับภาษาไทยโคราช และลาวอีสาน รวมทั้งภาษาลาวสำเนียงประเทศลาวเวียงจันทน์ ทางจังหวัดชัยภูมิ เห็นความสำคัญจึงได้รวบรวมคำพูดภาษาถิ่นจากผู้สูงอายุ ซึ่งมีสำเนียงแตกต่าง แต่ละอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน บางสำเนียงซึ่งเป็นสำเนียงเกิดใหม่ เป็นสำเนียงร่วมสมัย โดยได้รวบรวมและแปลเป็นภาษาจีนกลาง ภาษาอังกฤษ ภาษาไทคอนสาร ภาษาถิ่นมอญโบราณ ผสมผสานสำเนียงภาษาถิ่นและไทยกลางปัจจุบัน รวมทั้งมีการนำเสนอเกี่ยวกับการทักทายประชาคมอาเซียน ๑๐ ประเทศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งจะบังเกิดผลดีต่อทางการพัฒนาของท้องถิ่น รองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ของจังหวัดชัยภูมิ ของประชาคมอาเซียนสืบต่อไป

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้า OTOP และสินค้าพื้นเมืองจังหวัดชัยภูมิ

หม่ำ OTOP ของดีเมืองชัยภูมิ

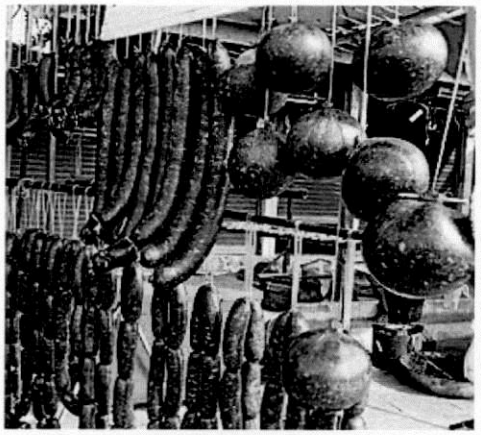

หม่ำชัยภูมิ ได้ชื่อว่า "หม่ำตำนานรัก"แห่งเดียวของไทย ที่พรานป่าไปล่าสัตว์บนภูเขียว–ภูคิ้ง ในอดีต ซึ่งต้องใช้เวลานาน 1-3 เดือน ในการเดินทางไป-กลับ พอล่าสัตว์ป่าได้ ก็คิดหาวิธีถนอมอาหารมาฝากลูกเมีย ที่รออยู่บ้าน โดยที่เนื้อสัตว์ไม่เน่าเสีย พรานจึงสับเนื้อ ผสมตับ คลุกข้าวเหนียวและเกลือที่พกติดตัวไป ยัดใส่ในกระเพาะของสัตว์ หรือลำไส้ของสัตว์ เพื่อหมักหรือถนอมให้เก็บไว้ได้นาน เพื่อเป็นของฝากภรรยา พอกลับถึงบ้านนำมาชิม ปรากฏว่า มีรสชาติอร่อย เป็นที่ชอบใจภรรยา จึงถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเป็นอาหารพื้นบ้านที่นิยมรับประทาน สืบมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ – ปัจจุบัน "หม่ำ" จึงเป็นอาหารพื้นเมืองชัยภูมิ ที่มีชื่อเสียงโด่งดัง โดยในปัจจุบันนิยมทำจากเนื้อวัว หรือเนื้อหมู ผสมกับตับ กระเทียม เกลือ บดให้ละเอียด บรรจุไว้ในกระเพาะสัตว์ เนื่องจากเป็นการแปรรูปอาหารจากภูมิปัญญาที่เก็บไว้นานถึง 3 เดือน เป็นที่นิยมบริโภคมากที่สุดทั้งในและต่างจังหวัด โดยเฉพาะภาคอีสานและนิยมซื้อเป็นของกินของฝากชั้นนำสัญลักษณ์ที่สำคัญจังหวัดชัยภูมิ เพื่อเป็นสินค้าที่ระลึก ส่งผลให้หม่ำ เป็นสินค้า OTOP ประเภทอาหารพื้นบ้านที่สำคัญ ได้รับการรับรองตราอาหารปลอดภัย และ อย. จาก สสจ.ชัยภูมิ จุดเด่น หม่ำชัยภูมิ เป็นพก โดยใช้กระเพาะหมู บรรจุเพื่อให้เก็บรักษาคุณภาพได้นาน และรสชาติอร่อย แหล่งผลิตและจำหน่ายที่มีชื่อเสียงได้แก่ที่บ้านบัว อ.เกษตรสมบูรณ์ , อ.ภูขียว, ช่องสามหมอ อ.คอนสวรรค์ และ บริเวณห้าแยกโนนไฮ เขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ

ผ้าไหมบ้านเขว้า

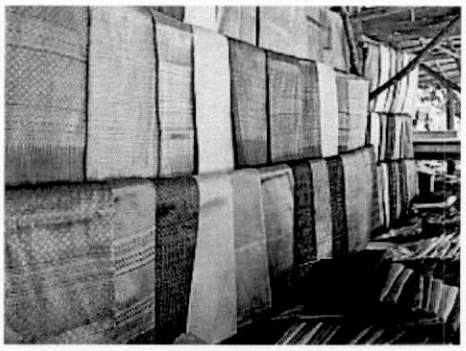

ผ้าไหมบ้านเขว้า โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหม อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีความสวยงาม และคุณภาพ OTOP ระดับ 5 ดาว ราคาถูก คุณภาพเยี่ยม ส่งออกทั่วโลก มีทั้งเสื้อ กางเกง กระโปง กระเป๋า และอื่นๆ มากมาย

มะม่วงแช่อิ่ม

บ้านโนนม่วง เป็นหมู่บ้านที่มีมะม่วงแก้ว มากเหมือนชื่อหมู่บ้าน บรรพบุรุษในสมัยก่อนจึงทำมะม่วงแช่อิ่มเพื่อเก็บไว้รับประทานในฤดูขาดแคลน จึงเป็นการสืบทอดภูมิปัญญามาจากสมัยบรรพบุรุษสู่รุ่นลูกหลานในปัจจุบัน และพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีรสชาติ เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมาจนถึงปัจจุบัน

ปลาร้าทรงเครื่อง

อีสาน เป็นภาคที่นิยมรับประทานปลาร้า ซึ่งเป็นการถนอมอาหารเพื่อไว้ใช้รับประทานในฤดูขาดแคลน และเพื่อใช้เป็นเครื่องเทศในการประกอบอาหารประกอบประจำภาค โดยเป็นการสืบทอดภูมิปัญญามาจากสมัยบรรพบุรุษ โดยการนำปลาชนิดต่าง ๆ เช่น ปลากระดี่ ปลาหมอ ที่มีขนาดปานกลาง มาหมักไว้ประมาณ 1 ปี แล้วนำมาแปรรูปเป็นปลาร้าบองเพื่อให้ได้อาหารที่มีรสชาติ แปลกใหม่ปรุงรสด้วยสมุนไพร เช่น ข่า ตะไคร้ หอม กระเทียม ใบมะกรูด ทำเก็บไว้ได้นาน และสมุนไพรที่ผสมในปลาร้าบองเป็นผลดีต่อสุขภาพ

ผ้ามัดหมี่ลายขัดพื้นฐาน

ผ้าไหมมัดหมี่อำเภอบ้านเขว้า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ควบคู่กับชุมชนอำเภอบ้านเขว้ามาตั้งแต่อดีตกาล ซึ่งเริ่มจากการทอผ้าเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันจากปู่ยาตายาลูกหลาน เป็นการสืบทอดภูมิปัญญามาจากบรรพบุรุษที่พัฒนามาจนถึงปัจจุบัน เน้นความปราณีต ละเอียดอ่อน ลวดลายบนผืนผ้าได้แนวคิดมาจากวิถีชีวิตในการดำรงชีวิตที่อาศัยธรรมชาติที่อยู่รอบข้างมาเป็นแนวคิดในการออกแบบลวดลายบนผืนผ้า ผ้าไหมมัดหมี่เป็นผ้าที่มีคุณค่า ในอดีตกาลผ้ามัดหมี่นิยมสวมใส่ไปในงานพีธีที่เป็นศิริมงคล ผ้าไหมมัดหมี่จึงเป็นศิริมงคลแก่ผู้สวมใส่ และผ้าไหมมัดหมี่ลายขัดพื้นฐาน เป็นลายดังเดิมที่อยู่คู่กับอำเภอบ้านเขว้ามาแล้วร้อยปี

ผ้าไหมมัดหมี่ลายหมี่ขั้นสอดหางกระรอก

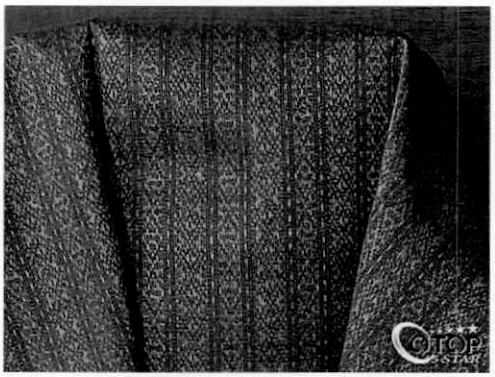

ผ้าไหมมัดหมี่อำเภอบ้านเขว้า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ควบคู่กับชุมชนอำเภอบ้านเขว้ามาตั้งแต่อดีตกาล ซึ่งเริ่มมาจากการทอผ้าเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันจากปู่ยา ตายาย สู่ลูกหลาน เป็นการสืบทอดภูมิปัญญามาจากบรรพบุรุษ ที่นำมาพัฒนาจนถึงปัจจุบัน เน้นความปราณีต สวยงาม ละเอียดอ่อน ลวดลายบนพื้นผ้าได้แนวคิดมาจากการดำรงชีวิตที่อาศัยธรรมชาติที่อยู่รอบข้างมาเป็นแบบในการคิดลวดลายผ้า ซึ่งผ้าไหมมัดหมี่เป็นผ้าที่มีคุณค่าในอดีตกาลนิยมใส่ไปในงานพิธีที่เป็นศิริมงคล ผ้าไหมมัดหมี่จึงเป็นศิริมงคลแก่ผู้สวมใส

ผ้าไหมมัดหมี่ลายสายการบิน

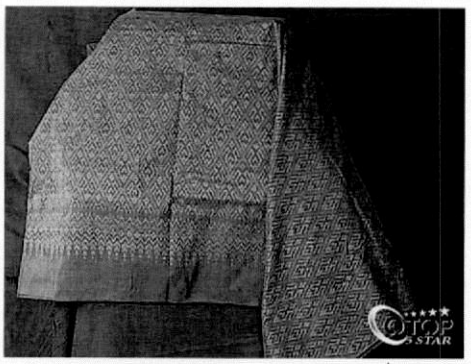

ผ้าไหมมัดหมี่อำเภอบ้านเขว้า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุ ควบคู่กับชุมชนชาวอำเภอบ้านเขว้ามาตั้งแต่อดีตกาล ซึ่งเริ่มจากการทอผ้าใช้ในชีวิตประจำวันจากปู่ย่า ตายาย สู่ ลูกหลาน เป็นการสืบทอดภูมิปัญญามาจากบรรพบุรุษ ที่พัฒนามาจนถึงปัจจุบัน เน้นความปราณีต ละเอียดอ่อน ลวดลายบนพื้นผ้าได้แนวคิดจากวิถีชีวิตในการดำรงชีวิต ที่อาศัยธรรมชาติที่อยู่รอบข้างมาเป็นแบบในการคิดลวดลาย ซึ่งผ้าไหมัดหมี่ลายสายการบินได้แนวคิดจากผู้ผลิตได้เห็นตราของสายการบิน ไทย ที่อยู่บนเครื่องบินจะได้นำมาเป็นแนวคิดในการคิดลวดลายบนผืนผ้า และผ้าไหมมัดหมี่เป็นผ้าที่มีคุณค่า ในอดีตกาลนิยมใส่ไปในงานพิธีที่เป็นศิริมงคล ผ้าไหมจึงเป็นศิริมงคลแก่ผู้สวมใส่

ผ้าไหมมัดหมี่

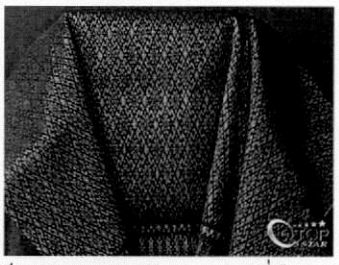

ผ้าไหมมัดหมี่อำเภอบ้านเขว้า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุ ควบคู่กับชุมชนชาวอำเภอบ้านเขว้ามาตั้งแต่อดีตกาล ซึ่งเริ่มมาจากการทอเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันจากปู่ย่า ตายายสู่ลูกหลาน เป็นการสืบทอดภูมิปัญญามาจากบรรพบุรุษ ที่พัฒนามาจนถึงปัจจุบัน เน้นความปราณีตสวยงาม ละเอียดอ่อนลวดลายบนผืนผ้าได้แนวคิดจากวิถีในการดำรงชีวิตที่อาศัยธรรมชาติที่อยู่รอบข้างมาเป็นแนวคิดในการออกแบบลวดลายบนผืนผ้า เช่น สายน้ำไหล ต้นไม้ ซึ่งผ้าไหมมัดหมี่เป็นผ้าเป็นผ้าที่มีคุณค่าในอดีตกาลนิยมใส่ไปในงานพิธีที่เป็นมงคล ผ้าไหมจึงเป็นศิริมงคลแกผู้สวมใส่

ผ้าขิด

แหล่งทอผ้าขิดบ้านโนนเสลา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองตูม เป็นแหล่งทอผ้าขิดแหล่งใหญ่ที่สุด ของชัยภูมิ ชาวบ้านโนนเสลาสืบทอดการทอผ้าขิดมาแต่ครั้งปู่ย่าตายาย โดยทอผ้าใช้เองแทบทุกครัวเรือน มีการตั้งกลุ่มแม่บ้านขึ้นเมื่อปี ๒๕๒๑ และได้พัฒนาลวดลาย สีสัน ผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีจำหน่ายทั้งผ้าฝ้ายมัดหมี่ ผ้าขิดไหม ผ้าคลุมไหล่ ผ้าปูโต๊ะ กระเป๋าผ้า และหมอนขิด

8.ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ

จังหวัดชัยภูมิมีแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำชลประทานที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดชัยภูมิ เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารและลำน้ำย่อยหลายสายที่ก่อให้เกิดลำน้ำสำคัญ ได้แก่

(1.1) ลำน้ำชี ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อ ในเขตอำเภอหนองบัวแดง ไหลผ่านอำเภอหนองบัวระเหว บ้านเขว้า จัตุรัส เนินสง่า เมืองชัยภูมิ คอนสวรรค์

(1.2) ลำน้ำพรม ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อ ในเขตอำเภอคอนสาร ไหลผ่านอำเภอคอนสาร เกษตรสมบูรณ์ ภูเขียว และอำเภอบ้านแท่น ไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์ เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดขอนแก่น

(1.3) ลำคันฉู ไหลผ่านอำเภอบำเหน็จณรงค์ จัตุรัส และอำเภอเมืองชัยภูมิ

(1.4) ลำน้ำเชิญ ไหลผ่านอำเภอคอนสาร และอำเภอภูเขียว

(1.5) ลำชีลอง ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ และอำเภอบ้านเขว้า

(1.6) ลำปะทาว ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ

(1.7) ลำสามหมอ ไหลผ่านอำเภอแก้งคร้อ และอำเภอคอนสวรรค์

(1.8) ลำน้ำกล่ำ ไหลผ่านอำเภอคอนสวรรค์ ไปลงลำน้ำชี

2. แหล่งน้ำชลประทาน แหล่งน้ำชลประทานที่อยู่ภายในจังหวัด ประกอบด้วย

2.1 เขื่อนเพื่อประโยชน์ด้านพลังงานและเกษตรกรรม

- เขื่อนจุฬาภรณ์ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอคอนสาร มีปริมาณเก็บกักน้ำ 63.75 ล้านลูกบาศก์เมตร

- เขื่อนลำปะทาว ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ และอำเภอแก้งคร้อ มีปริมาณเก็บกักน้ำ 44 ล้านลูกบาศก์เมตร

- เขื่อนหินทิ้งห้วยกุ่ม ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ เก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เก็บกักน้ำได้ 20.23 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.2 ชลประทานขนาดกลาง (อ่างเก็บน้ำ) เพื่อการเกษตรและการบริโภค-อุปโภค มีจำนวน 14 แห่ง ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ จัตุรัส บ้านเขว้า ภูเขียว เกษตรสมบูรณ์ บำเหน็จณรงค์ เทพสถิต และอำเภอซับใหญ่ รวมพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 187,298 ไร่

2.3 ชลประทานขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำหรือฝายน้ำล้น) ได้แก่โครงการอ่างเก็บน้ำ ขนาดเล็ก เหมือง ฝายน้ำล้น ที่กระจายอยู่ทั่วจังหวัดตามแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งสามารถกักเก็บน้ำได้ ประมาณ 47.72 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ 181,909 ไร่

สมดุลน้ำในการพัฒนาแหล่งน้ำ จังหวัดชัยภูมิ

สมดุลน้ำในการพัฒนาแหล่งน้ำ จ.ชัยภูมิ

รายการ	ล้าน ลบ.ม.	หมายเหตุ
ปริมาณน้ำท่าราย ปีเฉลี่ยจังหวัดชัยภูมิ	+ 2,532.81	
การพัฒนาแหล่งน้ำถึงปีปัจจุบันจัดเก็บได้	- 795.00	
ปริมาณน้ำที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม	- 605.00	
เหลือ ปริมาณน้ำที่ไหลลงลำน้ำชี (มีปริมาณมากกว่าปริมาณน้ำต่ำสุดที่ต้องระบายลงลำน้ำเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ประมาณปีละ 660 ล้าน ลบ.ม.)	+ 1,110.10	ไม่กระทบต่อการใช้น้ำของพื้นที่ท้ายลุ่มน้ำ

แนวทางแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัย จังหวัดชัยภูมิ

1.สร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ขนาดใหญ่ บริเวณต้นน้ำในลำน้ำหลัก
2.สร้างฝาย อ่างเก็บน้ำ ขนาดเล็ก ในลำน้ำสาขา เพื่อเก็บกักน้ำ
3.ขุดลอกแก้มลิงพร้อมอาคารบังคับน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำ
4.เร่งทำระบบกระจายน้ำ สถานีสูบน้ำฯครอบคลุมพื้นที่การเกษตร แปลงใหญ่
5.ขุดสระชนมครก ลำห้วยขนาดเล็กต่างๆ คลุมพื้นที่การเกษตร
6.พิจารณาพื้นที่รับน้ำหลาก เพื่อใช้ป้องกันช่วง เดือน ก.ย.-ต.ค.
7.ปรับปรุงคันกั้นน้ำพร้อมอาคารประกอบ บริเวณลำน้ำชี เพื่อกันน้ำท่วมพื้นที่

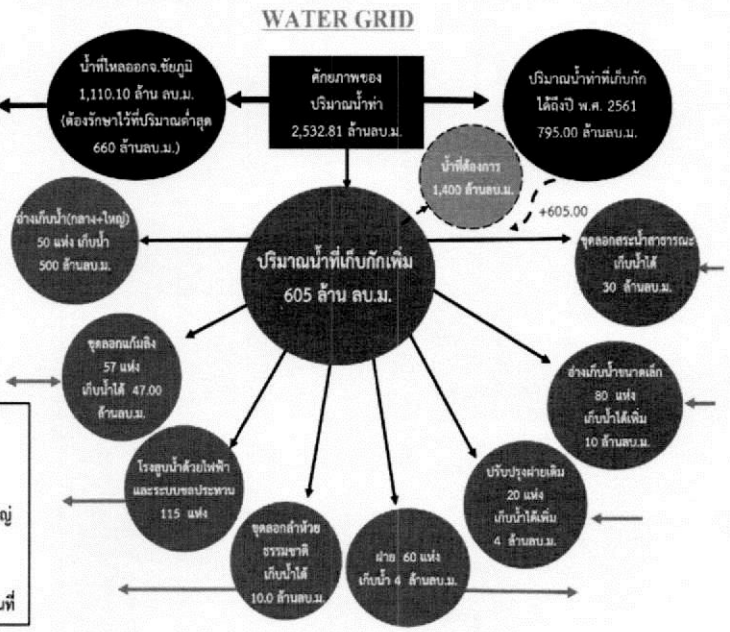

พื้นที่ชลประทาน 0.35 ล้านไร่ (4% ของพท.ทั้งจังหวัด)

สถานีสูบน้ำฯ 0.21 ล้านไร่

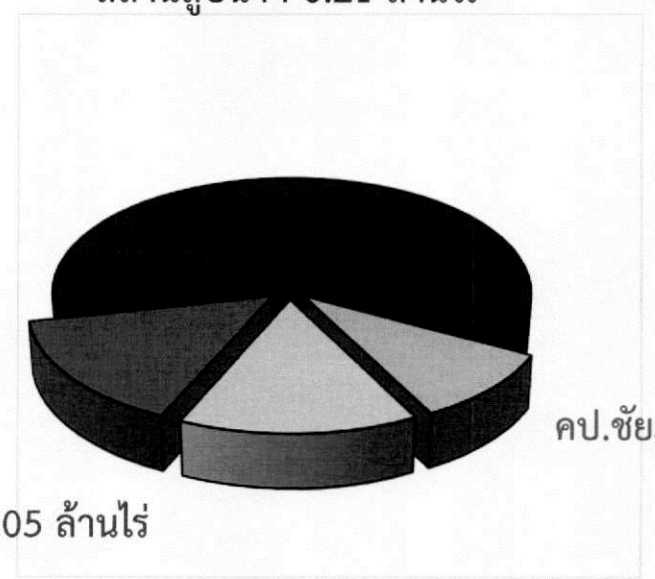

คป.ชัยภูมิ 0.03 ล้านไร่

คบ.พรม-เชิญ 0.05 ล้านไร่

คบ.ชีบน 0.04 ล้านไร่

การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

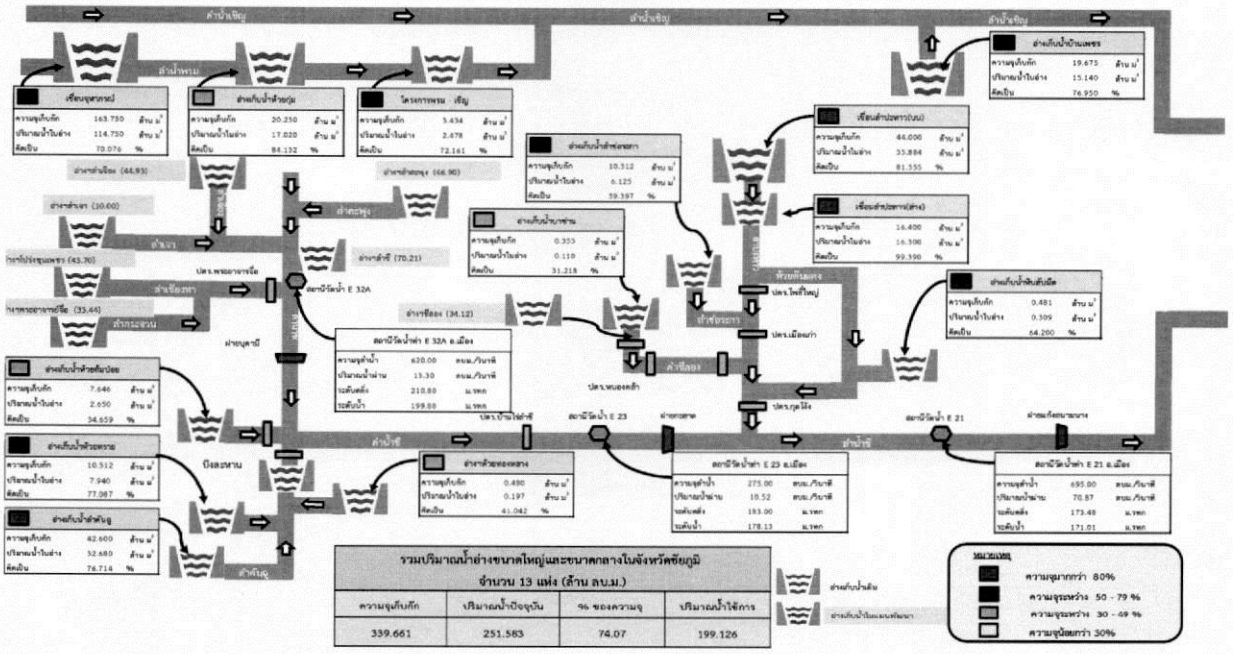
ลำน้ำเชิญ
ลำน้ำพรม
ลำน้ำชี
ลำน้ำพุง
ลำน้ำปาว
ลำน้ำสัน
ลำน้ำยาง
ลำน้ำปอง
ลำน้ำคัน
ลำน้ำเน่า
ลำน้ำกระจาย
ลำน้ำชีตอนล่าง
ลำน้ำชีตอนบน
ลำน้ำชีตอนกลาง
ลำน้ำชีตอนล่าง
ลำน้ำชีตอนล่าง
ลำน้ำชีตอนล่า

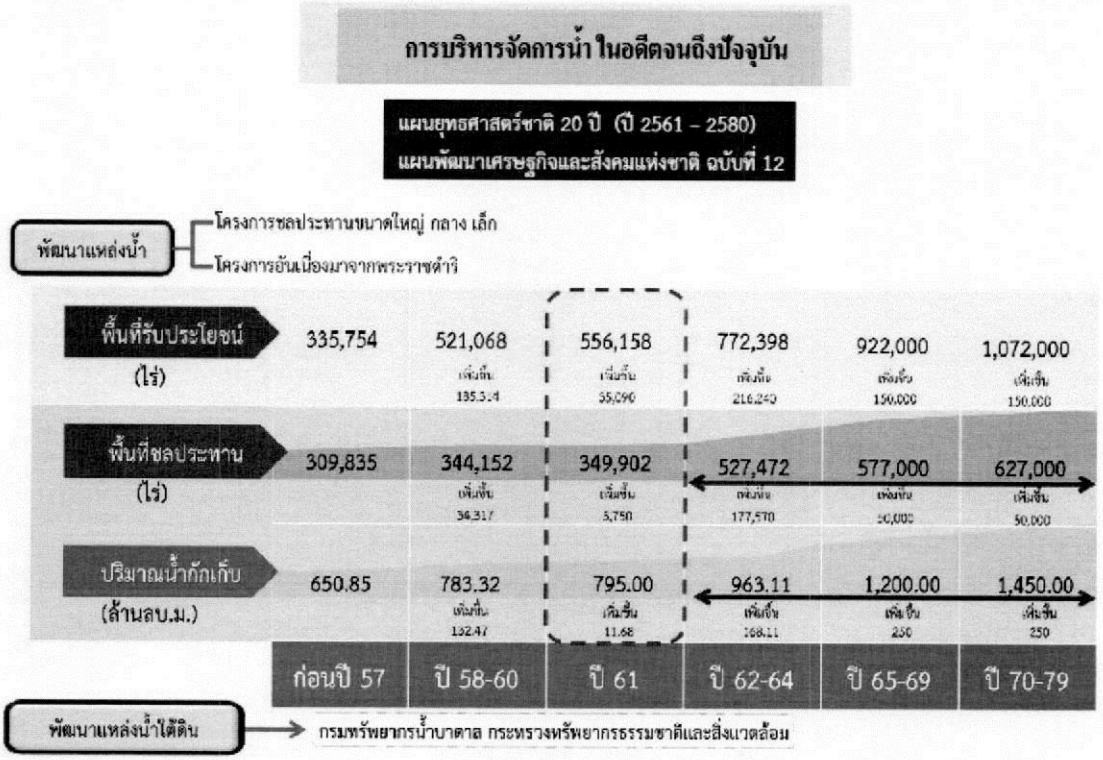

8.2 ป่าไม้

จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ทั้งหมด 7,937,062.18 ไร่ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปด้านทิศเหนือ ทิศตะวันตก และตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นภูเขาสลับซับซ้อนและป่าไม้ ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่ง สามารถอำนวยความสะดวกได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ทางตรง อันได้แก่ ป่า ของป่าและผลผลิตจากป่าไม้อื่น ๆ กับประโยชน์ทางตรง และทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อดิน น้ำ ลม ฟ้า อากาศในท้องถิ่น ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพดี มีต้นน้ำลำธารที่สมบูรณ์ พร้อมด้วยสัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ และท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป

สภาพป่าไม้ของจังหวัดชัยภูมิ ถือได้ว่าเป็นสภาพป่าที่สมบูรณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย 3,701,848.50 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 46.64 ของพื้นที่จังหวัด ต่อมากรมป่าไม้ได้มอบพื้นที่ป่าบางส่วนที่อยู่ในเขตป่าเศรษฐกิจให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ไปดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเป็นจำนวนทั้งสิ้น 684,247.25 ไร่ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่บางส่วนได้มีการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และเมื่อรวมกับพื้นที่ป่าเตรียมการสงวนอีก 437,283.17 ไร่ ทำให้จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายคงเหลือ ทั้งสิ้น 3,166,222.62 ไร่ ป่าไม้เหล่านี้เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสำคัญที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางหลายล้านคน เช่น แม่น้ำชี แม่น้ำพรม แม่น้ำเชิญ ซึ่งได้มีการกำหนดให้เป็น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่ต้นน้ำลำธาร โดยสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

1) ป่าสงวนแห่งชาติ : จำนวน 11 แห่ง มีพื้นที่ป่าตามประกาศกฎกระทรวง 2,064,839.00 ไร่ ซึ่งพื้นที่บางส่วนได้มีการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติและมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมไปดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน จึงยังคงเหลือพื้นที่ป่าไม้ 682,734.30 ไร่ ดังนี้

(1.1) ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูหยวก มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 89 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2505 เนื้อที่ 48,593.75 ไร่

(1.2) ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูตะเภา มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 127 ลงวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2505 เนื้อที่ 16,756.25 ไร่

(1.3) ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูแลนคาด้านทิศเหนือ มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 233 ลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2510 เนื้อที่ 279,000.00 ไร่

(1.4) ป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกใหญ่ มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 332 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 เนื้อที่ 35,425.00 ไร่

(1.5) ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูแลนคาด้านทิศใต้ มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 392 ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2512 เนื้อที่ 209,765.00 ไร่

(1.6) ป่าสงวนแห่งชาติป่าตาเนิน มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 460 ลงวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2515 เนื้อที่ 53,275.00 ไร่

(1.7) ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนาม มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 978 ลงวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2525 เนื้อที่ 1,016,668.00 ไร่

(1.8) ป่าสงวนแห่งชาติป่านายางกลัก มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 978 ลงวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2525 เนื้อที่ 1,016,668.00 ไร่

(1.9) ป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกหลวง มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 899 ลงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2523 เนื้อที่ 16,531.00 ไร่

(1.10) ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูผาดำและป่าภูผาแดง มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 939 ลงวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2524 เนื้อที่ 11,575.00 ไร่

(1.11) ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูแลนคาด้านทิศใต้บางส่วน และป่าหมายเลขสิบแปลงที่สอง มีพื้นที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 992 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2525 เนื้อที่ 65,250.00 ไร่

2) อุทยานแห่งชาติ จำนวน 6 แห่ง มีพื้นที่ป่าตามพระราชกฤษฎีกา 702,961.90 ไร่ ดังนี้

(2.1) อุทยานแห่งชาติตาดโตน ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 97 ตอนที่ 208 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2523 เป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ 23 ของประเทศไทย มีเนื้อที่ 135,737.50 ไร่

(2.2) อุทยานแห่งชาติภูแลนคา ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 37 ก ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2550 จัดเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 108 ของประเทศ มีเนื้อที่ 125,312.50 ไร่

(2.3) อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ในประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 26 ก ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2550 จัดเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 105 ของประเทศ เนื้อที่ 62,437.50 ไร่

(2.4) อุทยานแห่งชาติไทรทอง ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 126 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2535 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 77 ของประเทศไทย มีเนื้อที่ 199,375.00 ไร่

(2.5) อุทยานแห่งชาติน้ำพอง ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 105ก ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2543 มีเนื้อที่ 123,125.00 ไร่ โดยมีพื้นที่บางส่วนอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ประมาณ 18,031.42 ไร่

(2.6) อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เนื้อที่ 603,750.00 ไร่ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 89 ตอนที่ 71 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2515 เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งที่ 5 ของประเทศ โดยมีพื้นที่บางส่วนอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ประมาณ 162,067.98 ไร่

3) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 5 แห่ง : มีพื้นที่ป่า 1,338,189.54 ไร่ ดังนี้

(3.1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว : เนื้อที่ 975,000.00 ไร่

(3.2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาผึ้ง : เนื้อที่ 118,403.00 ไร่

(3.3) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตะเบาะ-ห้วยใหญ่ : เนื้อที่ 408,707.00 ไร่ โดยมีพื้นที่บางส่วนอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ประมาณ 227,091.54 ไร่

(3.4) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองแวง : เนื้อที่ 109.00 ไร่

(3.5) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงละหาน : เนื้อที่ 17,586.00 ไร่

4) พื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ยังไม่ได้ประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายอื่น ๆ จำนวน 437,283.17 ไร่ (ป่าภูนกแซว ป่าภูกระแต ป่าภูผาทอง ป่าภูเป้ง)

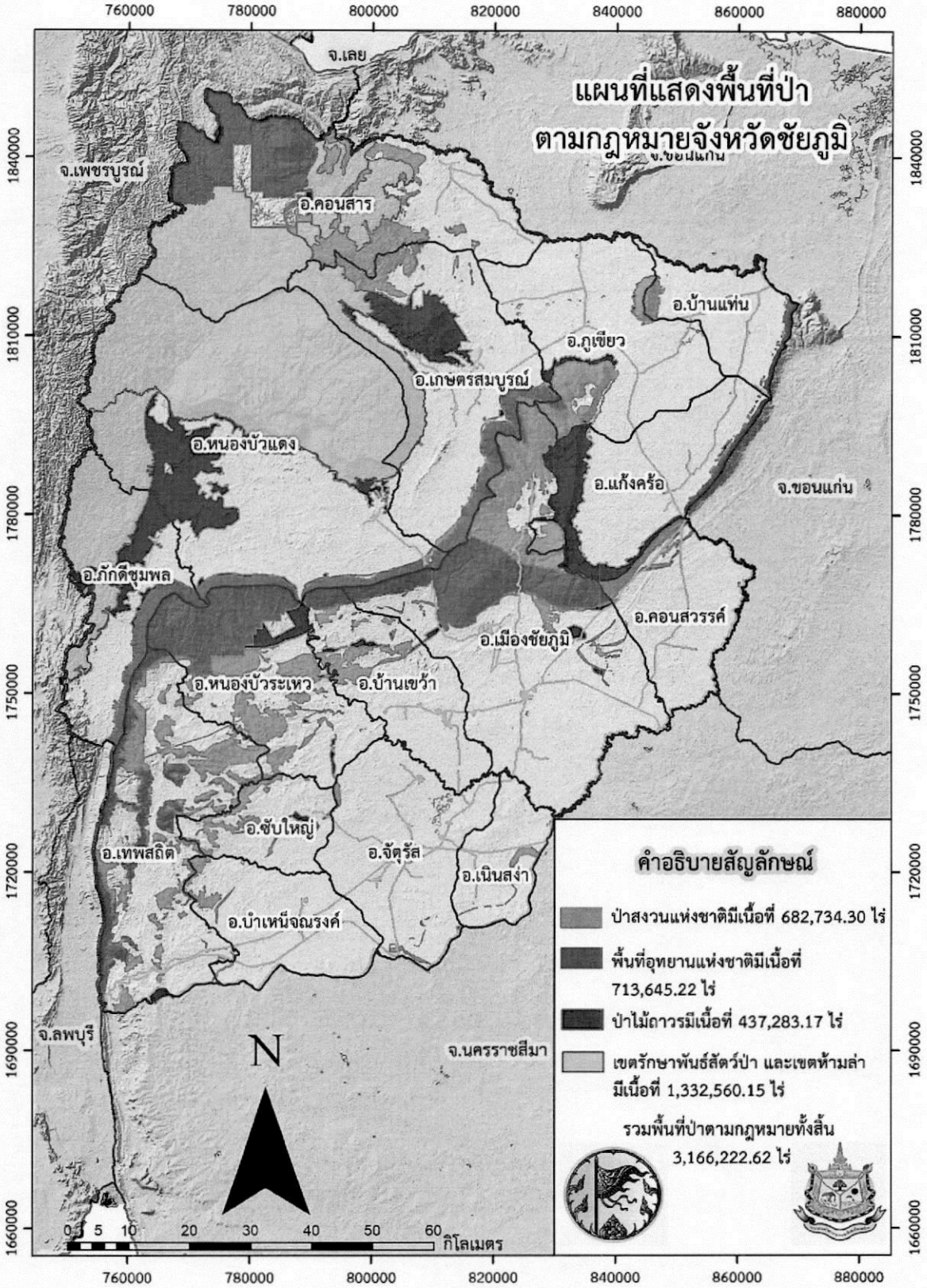
แผนที่แสดงพื้นที่ป่า
ตามกฎหมายจังหวัดชัยภูมิ
จ.เลย
จ.ขอนแก่น
จ.เพชรบูรณ์
อ.คอนสาร
อ.บ้านแท่น
อ.ภูเขียว
อ.เกษตรสมบูรณ์
อ.หนองบัวแดง
อ.แก้งคร้อ
จ.ขอนแก่น
อ.ภักดีชุมพล
อ.คอนสวรรค์
อ.เมืองชัยภูมิ
อ.หนองบัวระเหว
อ.บ้านเขว้า
อ.ซับใหญ่
อ.เทพสถิต
อ.จัตุรัส
อ.เนินสง่า
อ.บำเหน็จณรงค์
จ.ลพบุรี
จ.นครราชสีมา
N
0 5 10 20 30 40 50 60 กิโลเมตร
คำอธิบายสัญลักษณ์
ป่าสงวนแห่งชาติมีเนื้อที่ 682,734.30 ไร่
พื้นที่อุทยานแห่งชาติมีเนื้อที่ 713,645.22 ไร่
ป่าไม้ถาวรมีเนื้อที่ 437,283.17 ไร่
เขตรักษาพันธ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่า มีเนื้อที่ 1,332,560.15 ไร่
รวมพื้นที่ป่าตามกฎหมายทั้งสิ้น 3,166,222.62 ไร่
760000
780000
800000
820000
840000
860000
880000
1840000
1810000
1780000
1750000
1720000
1690000
1660000

8.3 ภูเขา

1. อุทยานแห่งชาติภูแลนคา มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่ ตำบลบ้านหัน ตำบลสระโพนทอง ตำบลโนนกอก ตำบลซับสีทอง ตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ ตำบลกุดชุมแสง ตำบลคูเมือง อำเภอหนองบัวแดง ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ ตำบลห้วยต้อน อำเภอเมืองชัยภูมิ ตำบลภูแลนคา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ สภาพป่าเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ ประกอบไปด้วยแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิด มีจุดเด่นทางธรรมชาติที่น่าสนใจ เช่น จุดชมวิวภูแลนคา ผากล้วยไม้ หินปราสาท ประตูโขลง มอหินขาว เป็นต้น และการเดินทางเข้าไปเที่ยวชมก็สะดวก มีเนื้อที่ประมาณ 200.50 ตารางกิโลเมตร หรือ 125,312.50 ไร่ เทือกเขาภูแลนคาเป็นกลุ่มเขาหลายลูกที่พาดผ่านพื้นที่ตอนกลางของจังหวัด ในแนวตะวันตกไปตะวันออก โดยเริ่มที่บริเวณช่องเขาขาด อันเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างเทือกเขาภูแลนคา กับเทือกเขาพังเหย มีแม่น้ำชีไหลผ่านช่องเขานี้ ภูเขาสำคัญในเทือกเขานี้ คือ

ภูแลนคา อยู่ในเขตอำเภอหนองบัวแดง อำเภอบ้านเขว้า และอำเภอเมือง ฯ

ภูอีเฒ่า อยู่ในเขตอำเภอแก้งคร้อ อำเภอเมือง ฯ และอำเภอคอนสวรรค์

ภูเกษตร อยู่ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอแก้งคร้อ

ภูตี อยู่ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอแก้งคร้อ ภูตีเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดของเทือกเขาภูแลนคา สูง ๑,๐๐๘ เมตร จากระดับน้ำทะเล

ภูหยวก อยู่ในเขตอำเภอภูเขียว

ภูพระ ภูแฝด อยู่ในเขตอำเภอเมือง ฯ

ภูคำน้อย อยู่ในเขตอำเภอเมือง ฯ

ผาเกิ้ง หรือช่องบุญกว้าง เป็นช่องเขาที่จะลงจากอำเภอเมือง ฯ ไปอำเภอหนองบัวแดง

ความเป็นมา : สภาพพื้นที่ป่าที่กำหนดเป็นเขตป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 7 มีนาคม 2535 ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติภูแลนคาด้านทิศเหนือ และป่าสงวนแห่งชาติภูแลนคาด้านทิศใต้ของท้องที่อำเภอเมือง อำเภอบ้านเขว้า อำเภอหนองบัวแดง และอำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ตามคำสั่งกรมป่าไม้ที่ 2262/2539 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2539 ได้ให้นายสุรชัย นายจำเริญ เจ้าพนักงานป่าไม้ 5 ส่วนอุทยานแห่งชาติ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติตาดโตน ให้ไปดำเนินการสำรวจ เบื้องต้นป่าสงวนดังกล่าว เพื่อจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยได้เข้าไปประสานงานกับทางจังหวัด ชัยภูมิ และจากการสำรวจเจ้าหน้าที่ได้ประสานงานกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรต่าง ๆ ประชาชน และรวมถึงหน่วยงานป่าไม้ประจำจังหวัดชัยภูมิ และป่าไม้เขตนครราชสีมาที่เกี่ยวข้อง

2. ภูคิ้ง ตั้งอยู่ที่บ้านโนนหนองไฮ ตำบลโนนทอง บนยอดเขาเขียว มีความสูง 1,167 เมตร จากระดับน้ำทะเล สูงเป็นอันดับ 5 ของภาคอีสาน อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว มีอากาศหนาวเย็นตลอดปี เป็นแหล่งกำเนิดของดอกไม้ป่าและกล้วยไม้นานาชาติ ทิศเหนือเป็นหน้าผาสูงชันสามารถมองเห็นทัศนียภาพของภูกระดึง ภูแลนคา เขื่อนห้วยกุ่ม และลำน้ำพรม ภูคิ้ง มีลักษณะเป็นภูเขาหินที่มีความสูงที่สุดของป่าภูเขียวซึ่งได้ชื่อว่าเป็นมรดกเม็ดงามแห่งอีสานใต้ มีความสูงถึง 1,214 เมตร จากระดับน้ำทะเล สูงเป็นอันดับ 5 ของยอดเขาในภาคอีสาน รองจากภูหลวง ภูเรือ เขาแหลมและภูกระดึงตามลำดับ ด้านหนึ่งเป็นภูผาสูงที่ให้มุมมองไกลสุดตา มีลานหิน

กว้างยื่นมาจากหน้าผา สามารถมองเห็นเขื่อนห้วยกุ่ม ภูกระดึง ภูแลนคา ภูเวียง หากมองลงตรงหุบเขาแคบ ๆ ด้านล่างจะเห็นทุ่งนา ไร่สวน เขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจบนภูคิ้ง ได้แก่ แหลหินเงิบ เป็นหินขนาดใหญ่ซ้อนทับกันคล้ายหินเพิงหมาแหงนบนลานหิน ห่างจากยอดภูคิ้งไปทางทิศตะวันตกประมาณ 2 กิโลเมตร บริเวณโดยรอบจะพบหม้อข้าวหม้อแกงลิง

แหลหินจ้อง ห่างจากแหลหินเงิบไปทางทิศตะวันตกประมาณ 3 กิโลเมตร จะพบกับแท่งหินมหึมาขนาด 20 ตัน โดยมีจุดรับน้ำหนักเป็นก้อนหินขนาดเท่ากำปั้นเท่านั้น

3. เทือกเขาพังเหย เป็นกลุ่มเขาที่ทอดจากเทือกเขาภูแลนคา ตั้งต้นบริเวณ ช่องเขาขาด ในเขตอำเภอบ้านเขว้า ตรงไปทางทิศตะวันตก แล้ววกกลับลงมาทางด้านทิศใต้ เป็นแนวยกสูงของแผ่นดิน ส่วนที่ติดต่อกับพื้นที่ภาคกลาง จึงมีลักษณะเป็นขอบของที่ราบสูงอีสานที่ยกสูงขึ้นมา มีภูเขาที่สำคัญคือ

ภูเขาพังเหย อยู่ในเขตอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวแดง อำเภอเทพสถิต โดยมีจุดสูงสุดอยู่ที่บริเวณจุดชมวิว บ้านหลังสัน สูงประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล เป็นจุดสูงสุดของเทือกเขาพังเหย

ภูเขาทอง เขาธงหัก อยู่ในเขตอำเภอหนองบัวระเหว

เขาพนมโดม อยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต ในส่วนที่จะต่อไปยังเขาน้อย ในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ภูหินตั้ง อยู่ในเขตกิ่งอำเภอซับใหญ่ เป็นภูเขาหินเตี้ย ๆ รูปร่างแปลก ๆ

เขายายหอม อยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต มีรอยพระพุทธบาทอยู่บนเขา

4. เทือกเขาเขียว เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาเพชรบูรณ์ โดยจะแยกออกมาทางทิศตะวันออก ในลักษณะเป็นรูปเกือกม้า บริเวณใกล้สันเขาจะเป็นผาสูงชันตลอดแนว มีภูเขาสูงชันเรียงรายสลับซับซ้อน บางแห่งเป็นเทือกเขา หินปูน ภูเขาที่สำคัญคือ

เขาเขียว อยู่ในเขตอำเภอหนองบัวแดง และอำเภอคอนสาร

ภูผาชิต อยู่ในเขตอำเภอคอนสาร

ภูโคก อยู่ในเขตอำเภอคอนสาร

ภูกระแต อยู่ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์

ภูกุ่มข้าว อยู่ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ เป็นภูเขารูปร่างคล้ายกองข้าวเปลือกของชาวอีสาน ในลานนวดข้าว กรมป่าไม้ได้จัดทำเป็นสวนรุกขชาติ ๑๐๐ ปี ตามอายุพระพุทธรูปไม้ที่พบบนภูแห่งนี้

5. ภูชำผักหนาม อยู่ในเขตอำเภอคอนสาร

ภูคิ้ว อยู่ในเขตอำเภอดอนสาร ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว สูงประมาณ ๑,๑๖๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลซึ่งเป็นจุดสูงสุดของเทือกเขาเขียว ภูคิ้วเป็นภูเขาหินทราย ด้านหนึ่งเป็นหน้าผาสูงชัน แล้วลาดต่ำลงไป มีทุ่งหญ้าสลับกับพุ่มไม้ ส่วนล่างลงไปเป็นป่าดงดิบ จากหน้าผาภูคิ้ว ถ้าอากาศแจ่มใส จะสามารถมองเห็นภูกระดึง ภูหอ และภูหลวง ในเขตจังหวัดเลยได้

แหลหินตั้ง อยู่ในเขตอำเภอคอนสาร ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว มีความสูงประมาณ 1,100 เมตร

6. เทือกเขาพญาฝ่อ (เทือกเขาเพชรบูรณ์) เป็นเทือกเขาหมู่ใหญ่ที่เป็นรอยต่อและแบ่งเขตแดน ระหว่างจังหวัดชัยภูมิ กับจังหวัดเพชรบูรณ์ทางด้านตะวันตก ค่อมไปทางเหนือของพื้นที่ เป็นเทือกเขาขนาดใหญ่ มีภูเขาสลับซับซ้อน หลายลูก เช่น

ภูเขาพญาฝ่อ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูน มีพื้นที่ครอบคลุม อำเภอภักดีชุมพล และอำเภอหนองบัวแดง

ภูผาทอง ภูถ้ำพระ ภูถ้ำแก้ว อยู่ในเขตอำเภอภักดีชุมพล

ภูเม็ง เป็นภูเขาที่เป็นแนวเขต อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ กับอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

7. ภูผาดำ - ภูผาแดง อยู่ในเขตอำเภอแก้งคร้อ

ภูตะเภา อยู่ในเขตอำเภอภูเขียว และอำเภอบ้านแท่น เป็นแนวแบ่งเขตของอำเภอทั้งสองดังกล่าว เป็นภูเขาขนาดย่อม รูปร่างคล้ายสำเภาใหญ่ คว่ำอยู่บนภูเขา ซึ่งเป็นที่ราบ เป็นพื้นที่ประมาณ ๒๑ ตารางกิโลเมตร บนภูตะเภา มีถ้ำอยู่หลายแห่ง

8.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8.4.1 ทรัพยากรดิน

วัตถุต้นกำเนิดบริเวณจังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นดินที่เกิดจากพวกตะกอนที่ถูกน้ำพัดพามาทับถมกันนาน และมีการเปลี่ยนแปลงทางธรณีสัณฐานโดยกระบวนการชะล้างและปรับระดับพื้นที่ทำให้พื้นที่มีความสูงแตกต่างกัน ดินบางส่วนเกิดจากการพังและสลายตัวของหินส่วนใหญ่ เป็นบริเวณภูเขาและที่ลาดเชิงเขา

แผนที่แหล่งธรรมชาติทางธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีจังหวัดชัยภูมิ

8.4.2.ทรัพยากรหิน

หินที่พบในจังหวัดชัยภูมิ

หินยุคเพอร์เมียนตอนล่างถึงตอนกลาง เป็นหินตะกอนที่สะสมตัวในสภาพแวดล้อมโบราณแบบทะเลตื้น น้ำอุ่น ปรากฏในพื้นที่ทางตอนเหนือของจังหวัดชัยภูมิในเขตอำเภอคอนสาร และทางตะวันตกเฉียงเหนือในเขตอำเภอหนองบัวแดง

หินยุคเพอร์เมียนตอนกลาง ประกอบด้วย

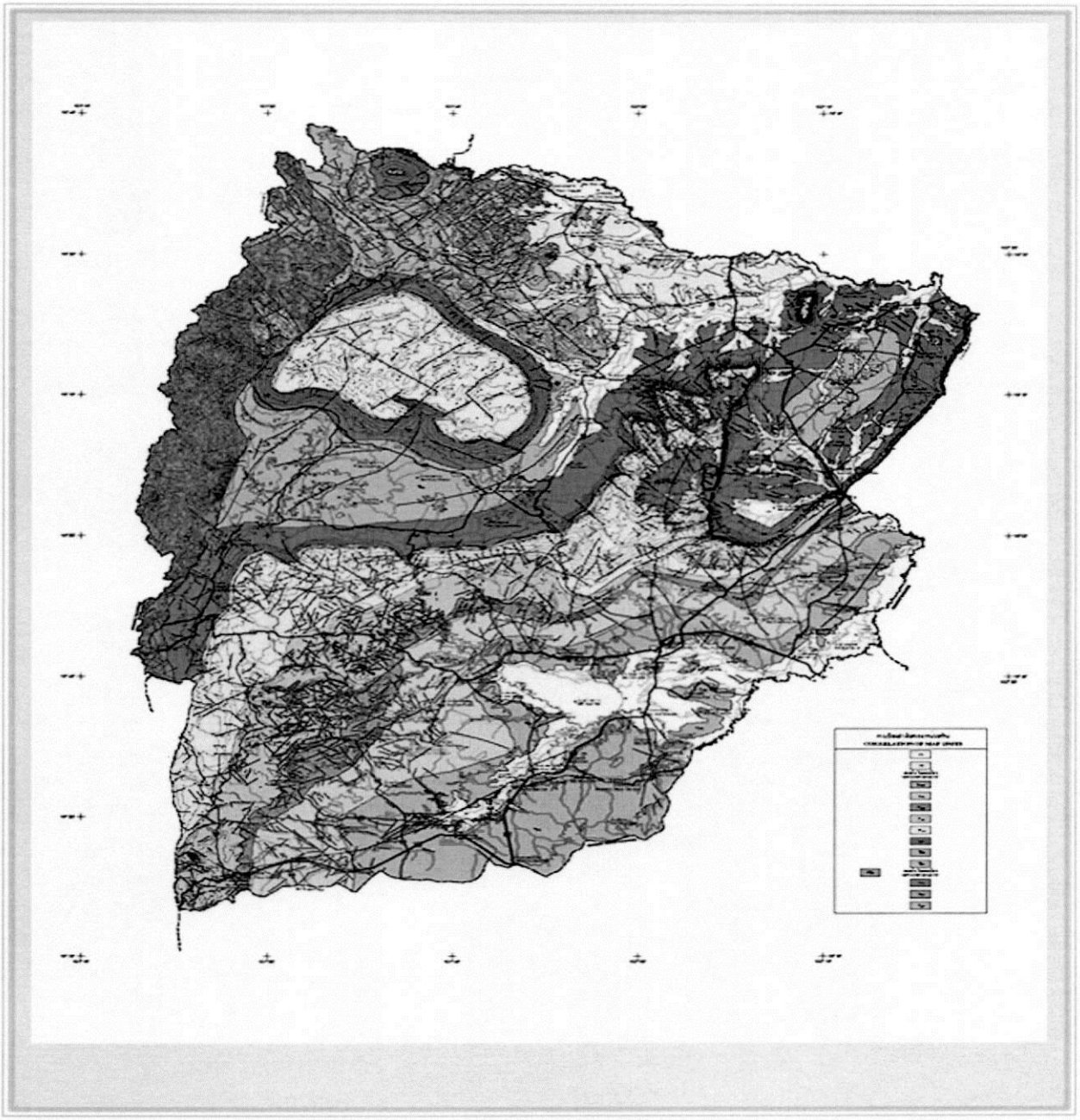

8.4.3 ทรัพยากรแร่

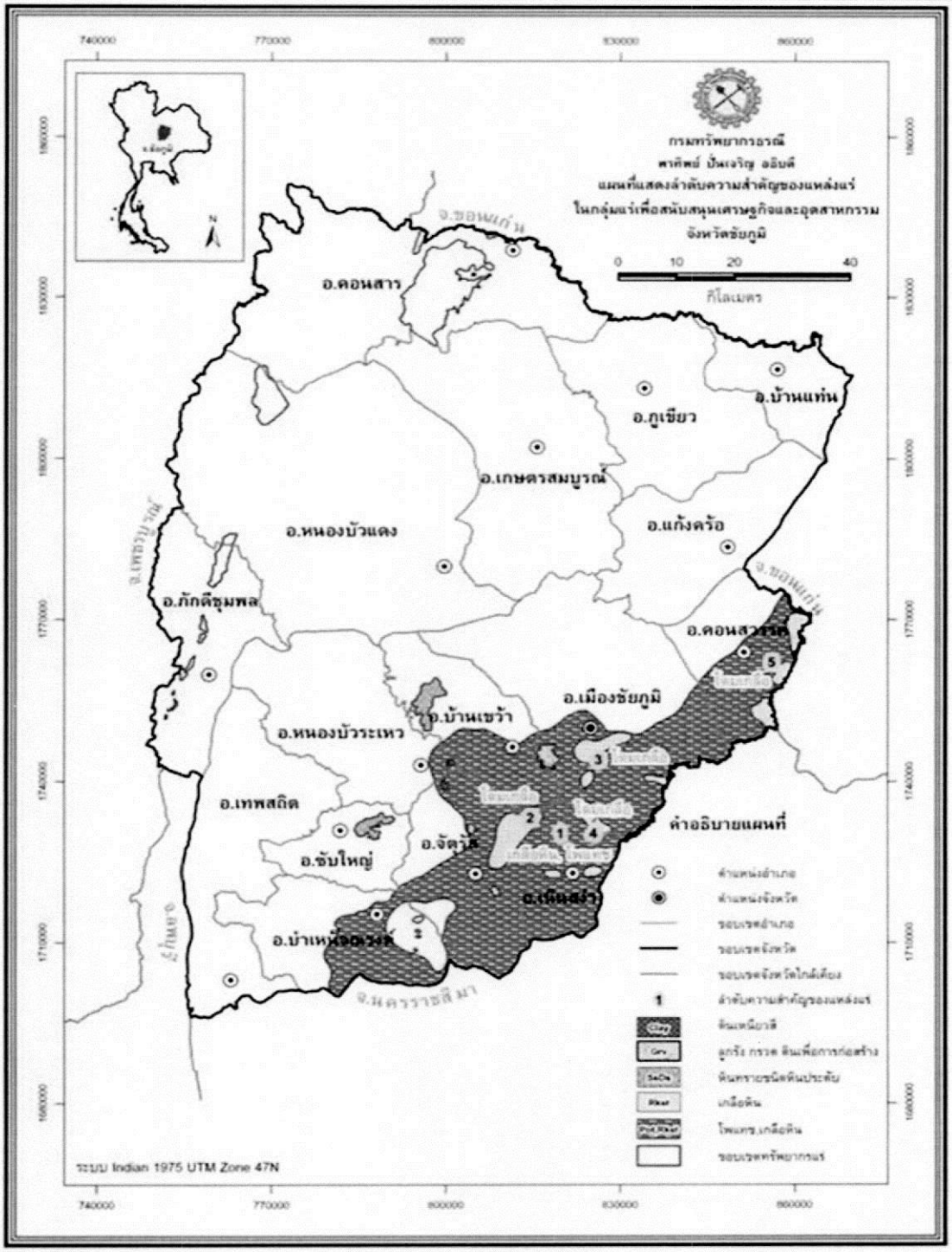

โครงการเหมืองแร่โปแตช จ.ชัยภูมิ

กันยายน 2516 กรมทรัพยากรธรณีเริ่มเจาะสำรวจแร่โปรแตช

กุมภาพันธ์ 2522 กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศให้พื้นที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ เป็นพื้นที่เพื่อการสำรวจ ทดลอง ศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับแร่ ตามมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510

ปี 2525 กรมทรัพยากรธรณีเริ่มก่อสร้างอุโมงค์ที่ 1 เข้าสู่ชั้นแร่

มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้โครงการทำเหมืองแร่โปแตช ที่ อ.บำเหน็จณรงค์ เป็นโครงการอุตสาหกรรมอาเซียน แทนโครงการอุตสาหกรรมผลิตเกลือหินและโซดาแอช ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

กันยายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ กระทรวงอุตสาหกรรม จัดตั้งองค์กรผู้ถือหุ้นของฝ่ายไทยเข้าร่วมทุนจัดตั้งบริษัท เหมืองแร่โปแตชอาเซียน จำกัด(บริษัท APMC)และให้บริษัทดังกล่าวเข้าไปดำเนินการในเขตพื้นที่โครงการได้ในฐานะตัวแทนของกรมทรัพยากรธรณี

ปี 2541-2542 บริษัท APMC พัฒนาการทำเหมืองจนถึงชั้นแร่ ที่ระดับความลึก 180 เมตร จากผิวดิน

ตุลาคม 2545 -2547 บริษัท APMC ประกาศเชิญชวนผู้ร่วมลงทุนและดำเนินการ(Strategic Investor) โดยในวันที่ 28 ตุลาคม 2547 บริษัท APMC ยื่นคำขอประทานบัตรในการดำเนินโครงการฯ ในเขตท้องที่ ต.บ้านตาล ต.บ้านเพชร และ ต.ห้วยทะเล อ.บำเหน็จณรงค์ จ.ชัยภูมิ จำนวน 1 แปลง เนื้อที่จำนวน 9,708 ไร่

เดิมโครงการเหมืองแร่โปแตชอาเซียนได้รับอนุมัติรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม(EIA)และอนุญาตให้ยื่นคำขอเปิดพื้นที่ตามมาตรา 6 ทวิ จำนวน 2,500 ไร่ ตั้งแต่เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2548 แต่บริษัทได้ขออุทธรณ์ขยายพื้นที่เป็น 10,000 ไร่ พร้อมส่วนขยายอีก 6,000 ไร่ ซึ่งตามกฎหมายแล้วบริษัทต้องขอมาทั้งหมด 16,000 ไร่ ปัจจุบันบริษัทได้ทบทวนพื้นที่และทำหนังสือไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติฯ เพื่อขอเสนอการประกาศเปิดพื้นที่ทั้งหมด 40,000 ไร่ โดยครอบคลุมเป็นพื้นที่ทำเหมืองเดิม และขยายขอบเขตการประกาศให้ควบคุมพื้นผิวดินที่สมบูรณ์ โดยระบุพื้นที่ทำเหมืองใต้ดินจริงแล้ว 10,000 ไร่ นับรวมพื้นที่กองหางแร่จำนวน 6,000 ไร่ ด้วย ซึ่งการทำเหมืองจะมีท่อส่งหางแร่จากจุดที่ทำเหมืองห่างออกไป 7 กิโลเมตร ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอีกภายหลัง บริษัทจึงตีกรอบพื้นที่ที่มีการทำเหมือง ท่อส่งหางแร่และพื้นที่เก็บหางแร่ออกเป็น 4 เหลี่ยม คิดเป็นพื้นที่ครอบคลุมทั้งหมด 40,000 ไร่

17 ก.พ. 2558 กระทรวงอุตสาหกรรม ได้อนุญาตประทานบัตรทำเหมืองแร่โปแตช โครงการเหมืองแร่โปแตชอาเซียน อ.บำเหน็จณรงค์ จ.ชัยภูมิ ให้กับบริษัท อาเซียนโปแตชชัยภูมิ จำกัด (มหาชน) ครอบคลุมพื้นที่ 9,700 ไร่ มูลค่าการลงทุนประมาณ 4 หมื่นล้านบาท อายุประทานบัตร 25 ปี

การผลิตโปแตชจะช่วยลดการนำเข้าแร่โปแตชเพื่อผลิตปุ๋ยราว 7 แสนตัน/ปี เป็นศูนย์ในปี 2562 และช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองให้เกษตรกร เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นเพิ่ม 1,000 คน/ปี

ที่มา : ศูนย์อนามัยที่ 5 นครราชสีมา เมื่อวันที่ 25/5/2019

9. อื่นๆ

พลังงาน

จังหวัดชัยภูมิมีศักยภาพด้านการผลิตพลังงานทดแทนที่หลากหลาย โดยในช่วงปีที่ผ่านมาสามารถผลิตพลังงานทดแทนได้ ดังนี้

ด้านพลังงานลม	ปี พ.ศ.		
	2558	2559	2560
ปริมาณการผลิต	12,959,293	12,865,687	12,865,687
ราคา/หน่วย	6.06	6.06	6.06
มูลค่า	78,533,316	77,966,063	77,966,063

ด้านพลังงานแสงอาทิตย์	ปี พ.ศ.		
	2558	2559	2560
ปริมาณการผลิต	78,478,971	95,564,883	38,923,171
ราคา/หน่วย	6.16	6.16	6.16
มูลค่า	483,430,461	588,679,679	239,766,733

ด้านการไฟฟ้า	ปี พ.ศ.		
	2558	2559	2560
โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ	2	2	59
โรงไฟฟ้าชีวมวล	-	-	6
โรงไฟฟ้าพลังงานลม	1	3	3
โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	7	9	13

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2561 - 2565) (ฉบับทบทวน)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่น ได้แก่ โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล งบประมาณ และเครื่องมืออุปกรณ์

2.2.1 โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล

โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี

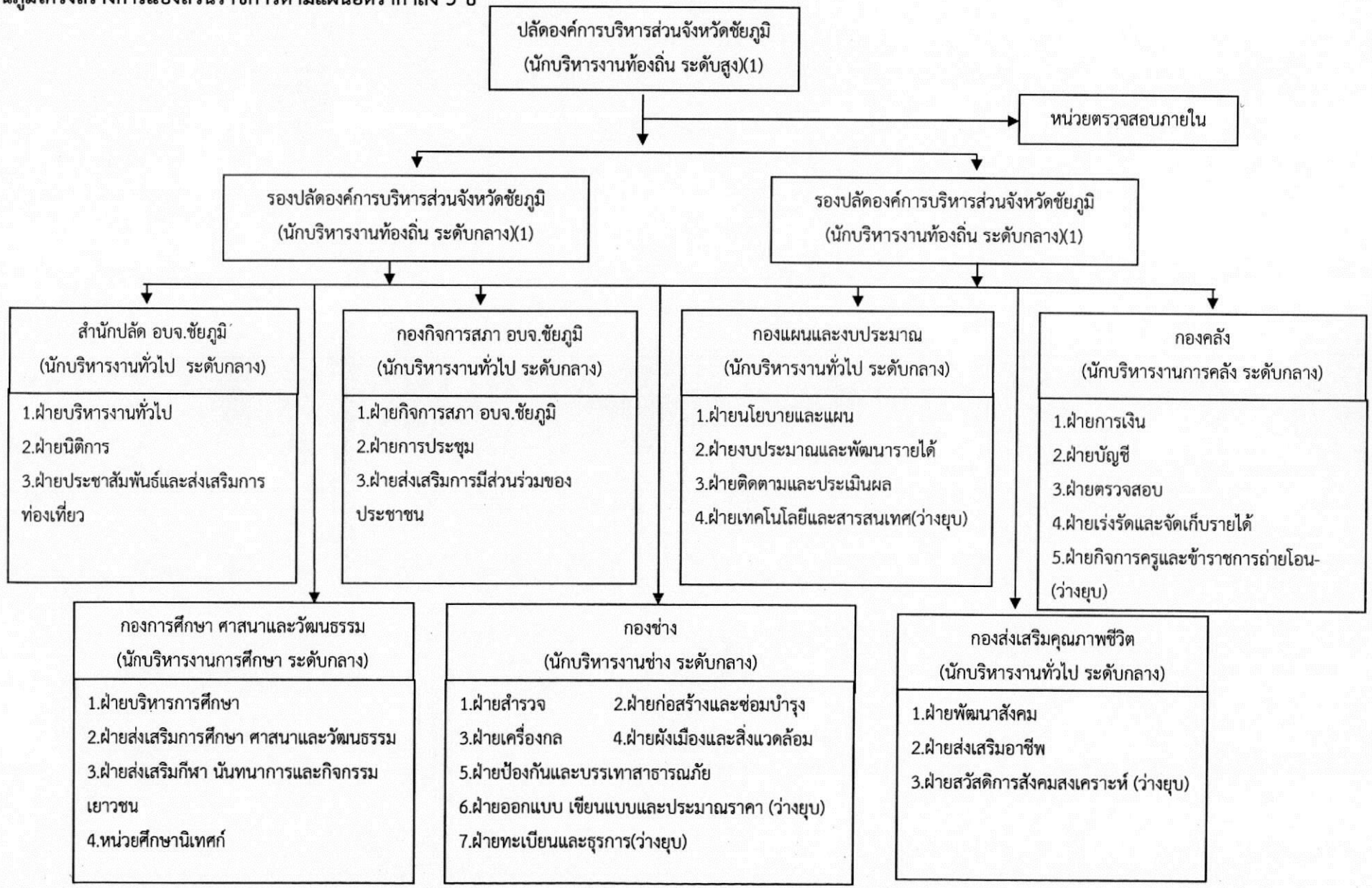

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี(ต่อ)

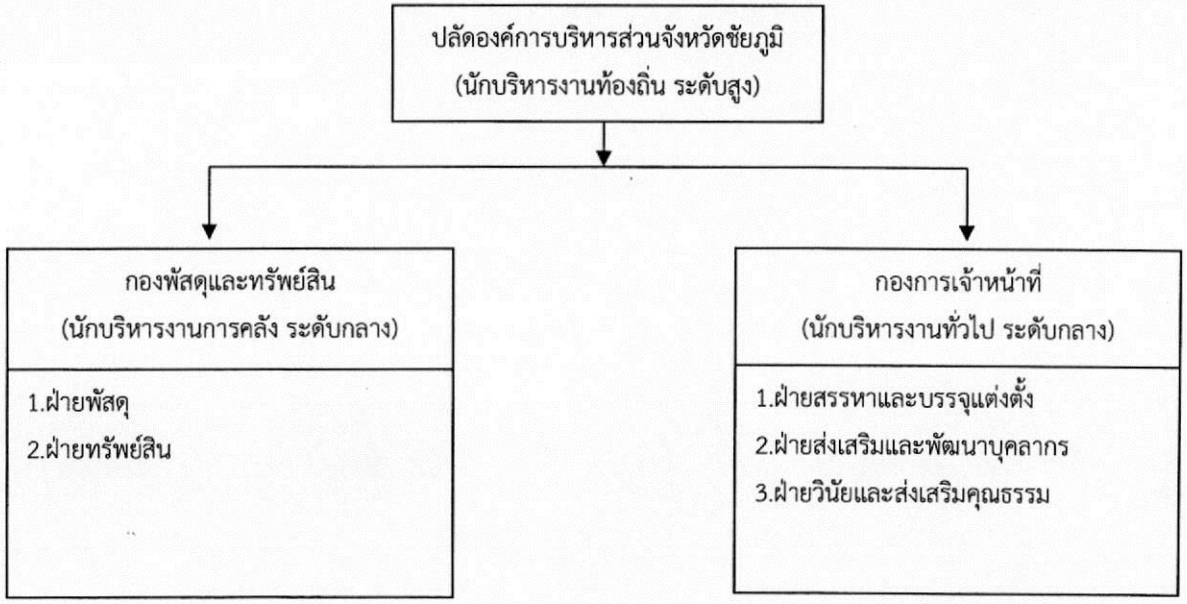

1. โครงสร้างสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

หัวหน้าสำนักปลัด อบจ.ชัยภูมิ
10-1-01-2101-001
(นักบริหารงานทั่วไป ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป (48)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น
1.10-1-01-2101-002 (1)
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(4)
2.10-1-01-3101-001
3.10-1-01-3101-003
4.10-1-01-3101-004
5.10-1-01-3101-020
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
6.10-1-01-3101-021
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)
7.10-1-01-4101-003
-พนักงานขับรถยนต์(ลก.)(1)
-ภารโรง(ลก)(1)
-ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (1) ว่างเดิม
-ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป(3)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป(1)
-ผู้ช่วยนักวิชาการคอมพิวเตอร์(1)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(3)

ฝ่ายนิติการ (6)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น
1.10-1-01-2101-003 (1)
-นิติกรชำนาญการพิเศษ (1)
2.10-1-01-3105-001
-นิติกรปฏิบัติการ(1)
3.10-1-01-3105-002
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)
4.10-1-01-4101-001
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(1)
5.10-1-01-4101-002
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ(1)

ฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว (10)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น
1. 10-1-01-2101-004 (1)
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ (1)
2.10-1-01-3101-002
-นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ (1)
3.10-1-01-3301-001
-นักพัฒนาการท่องเที่ยวปฏิบัติการ (1)
4.10-1-01-3302-001
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน (1)
-ผู้ช่วยนักประชาสัมพันธ์(1)ว่างเดิม
-ผู้ช่วยนักวิชาการพัฒนาการท่องเที่ยว(2)
-พนักงานวิทยุ(1)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว(1)

โครงสร้างสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ(ต่อ)

หัวหน้าสำนักปลัด อบจ.ชัยภูมิ 10-1-01-2101-001
(นักบริหารงานทั่วไป ระดับกลาง) (1)

↓

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป (49)

-ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า(1)
-พนักงานขับรถยนต์(10)
-คนสวน(ทักษะ)(2)
-คนงาน (10)
-คนงาน(ผู้พิการ)(6)
-คนสวน(1)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชพ.	ชนก.	ปก.	ชง.	ปง.	ลูกจ้างประจำ	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม
จำนวน	1	3	1	5	4	2	2	2	1	27	18	65

2. โครงสร้างกองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

ผู้อำนวยการกองกิจการสภา อบจ.ชัยภูมิ
10-1-02-2101-005
(นักบริหารงานทั่วไป ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายการประชุม(6)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น (1)
1.10-1-02-2101-007
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
2.10-1-02-3101-005
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(1)
3.10-1-02-4101-005
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)
4.10-1-02-4101-010
-คนงาน(1)
-คนงาน(ผู้พิการ)(1)

ฝ่ายกิจการสภา อบจ.ชัยภูมิ(7)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-02-2101-006
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(2)
2.10-1-02-3101-006
3.10-1-02-3101-008
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)
4.10-1-02-4101-006
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)
ว่างเดิม
5.10-1-02-4101-008
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(1)
-คนงาน(1)

ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (7)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-02-2101-008
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)
2.10-1-02-3101-007
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(3)
3.10-1-02-4101-007
4.10-1-02-4101-009
5.10-1-02-4101-011
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(1)
-พนักงานขับรถยนต์(1)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม
จำนวน	1	3	3	1	5	1	3	3	21

๓. โครงสร้างกองแผนและงบประมาณ

ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ
10-1-03-2101-009
(นักบริหารงานทั่วไป ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายนโยบายและแผน(8)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-03-2101-010
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ(2)
2.10-1-03-3103-001
3.10-1-03-3103-005
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(2)
4.10-1-03-4101-015
5.10-1-03-4101-017
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม
6.10-1-03-4101-018
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน(1)
-ผู้ช่วยนักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ฝ่ายงบประมาณและพัฒนารายได้(8)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-03-2101-013
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ(2)
2.10-1-03-3103-006
3.10-1-03-3103-008
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ(1)
4.10-1-03-3103-003
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(2)ว่างเดิม
5.10-1-03-4101-012
6.10-1-03-4101-014
-ผู้ช่วยนักวิเคราะห์นโยบายและแผน(1)
-พนักงานขับรถยนต์(1)

ฝ่ายติดตามและประเมินผล(5)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-03-2101-011
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ(1)
2.10-103-3103-002
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ(1)
3.10-1-03-3103-004
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)
4.10-1-03-3101-009
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(1)
5.10-1-03-4101-016

ฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศ(10)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-03-2101-012
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ(1)
2.10-1-03-3103-007
-นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ(1)
3.10-1-03-3106-002
-นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ/ชำนาญการ(1)ว่างเดิม
4.10-1-03-3106-001
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(1)
5.10-1-03-4101-013
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)
6.10-1-03-4101-019
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์(1)
-ผู้ช่วยนักวิชาการคอมพิวเตอร์(2)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ(1)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ชำนาญงาน	ปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน	พนักงานจ้างตามภารกิจ	รวม
จำนวน	1	4	4	3	1	1	2	4	8	32

4. โครงสร้างกองคลัง

ผู้อำนวยการกองคลัง
10-1-04-2102-001
(นักบริหารงานการคลัง ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายการเงิน(8)

-นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น (1)
1.10-1-04-2102-004
-นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ (3)
2.10-1-04-3201-002
3.10-1-04-3201-007
4.10-1-04-3201-004
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน(3)
5.10-1-04-4201-005
6.10-1-04-4201-008
7.10-1-04-4201-011
-ผู้ช่วยนักวิชาการเงินและบัญชี(1)

ฝ่ายบัญชี(4)

-นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น(1)
1.10-1-04-2102-003
-นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ(1)
2.10-1-04-3201-003
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน(2)
3.10-1-04-4201-001
4.10-1-04-4201-006

ฝ่ายตรวจสอบ(8)

-นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น(1)
1.10-1-04-2102-005
-นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ (2)
2.10-1-04-3201-001
3.10-1-04-3201-005
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน(3)
4.10-1-04-4201-003
5.10-1-04-4201-002
6.10-1-04-4201-010
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี(1)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ(1)

ฝ่ายเร่งรัดและจัดเก็บรายได้(7)

-นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น(1)
1.10-1-04-2102-002
-นักวิชาการเงินและบัญชี ปฏิบัติการ (1) 2.10-1-04-3201-009
-นักวิชาการจัดเก็บรายได้ชำนาญการ (1)3.10-1-04-3203-001
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน(1)
4.10-1-04-4201-004
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม
5.10-1-04-4201-009
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี(1)
-พนักงานขับรถยนต์(1)

ฝ่ายกิจการครูและข้าราชการถ่ายโอน (6)

-นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น(1)
1.10-1-04-2102-007
-นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ (2)
2.10-1-04-3201-006
3.10-1-04-3201-008
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน(1)
4.10-1-04-4201-007
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(2)ว่างเดิม
5.10-1-04-4201-017
6.10-1-04-4201-018

ระดับ	กลาง	ต้น	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ชำนาญงาน	ปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน	พนง.ตามภารกิจ	รวม
จำนวน	1	5	6	3	1	10	1	2	5	34

5. โครงสร้างกองช่าง

ผู้อำนวยการกองช่าง
10-1-05-2103-001
(นักบริหารงานช่าง ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายสำรวจ(20)

-นักบริหารงานช่าง ระดับต้น(1)
1.10-1-05-2103-002
-วิศวกรโยธาชำนาญการ(1)2.10-1-05-3701-001
-นายช่างโยธาอาวุโส(2)
3.10-1-05-4701-002
4.10-1-05-4701-004
-นายช่างโยธาชำนาญงาน(2)5.10-1-05-4701-009
6.10-1-05-4701-014
-นายช่างโยธาปฏิบัติงาน(1)7.10-1-05-4701-013
-นายช่างสำรวจปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม
8.10-1-05-4703-001

ฝ่ายก่อสร้างและซ่อมบำรุง (40)

-นักบริหารงานช่าง ระดับต้น(1)
1.10-1-05-2103-003
-วิศวกรโยธาปฏิบัติการ/ชำนาญการ(1)ว่างเดิม
2.10-1-05-3701-003
-นายช่างโยธาอาวุโส(3)
3.10-1-05-4701-001
4. 10-1-05-4701-003
5.10-1-05-4701-019
-นายช่างโยธาปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม
6.10-1-05-4701-016
-นายช่างโยธาชำนาญงาน(3)7. 10-1-05-4701-007
8. 10-1-05-4701-008
9. 10-1-05-4701-005
-นายช่างโยธาปฏิบัติงาน

ฝ่ายเครื่องกล(26)

-นักบริหารงานช่าง ระดับต้น(1)
1.10-1-05-2103-004
-วิศวกรเครื่องกลปฏิบัติการ/ชำนาญการ(1)ว่างเดิม
2.10-1-05-3704-001
-นายช่างเครื่องกลอาวุโส(2)
3.10-1-05-4705-003
4.10-1-05-4705-004
-นายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน(1)
5.10-1-05-4705-005
-นายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม
6.10-1-05-4705-006

ฝ่ายผังเมืองและสิ่งแวดล้อม(18)

-นักบริหารงานช่าง ระดับต้น(1)
1.10-1-05-2103-005
-นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ(1)
2.10-1-05-3607-001
-นักผังเมืองปฏิบัติการ(1)
3.10-1-05-3703-001
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)
4.10-1-05-3101-013
-นายช่างเครื่องกลอาวุโส(1)
5.10-1-05-4705-001
-นายช่างโยธาปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม
6.10-1-05-4701-015

ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(21)

-นักบริหารงานช่าง ระดับต้น(1)
1.10-1-05-2103-006
-นายช่างเครื่องกลอาวุโส(1)2.10-1-05-4705-002
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
3.10-1-05-3101-010
-เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญงาน(2)
4.10-1-05-4805-001
5.10-1-05-4805-002
-นายช่างไฟฟ้าปฏิบัติงาน(2)
6.10-1-05-4706-001
7.10-1-05-4706-002

ฝ่ายออกแบบเขียนและประมาณราคา(14)

-นักบริหารงานช่าง ระดับต้น(1)
1.10-1-05-2103-007
-วิศวกรโยธาชำนาญการ(1)
2.10-1-05-3701-002
-สถาปนิกปฏิบัติการ/ชำนาญการ(1)ว่างเดิม
3.10-1-05-3702-001
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)
4.10-1-05-3101-012
-นายช่างโยธาชำนาญงาน(4)
5.10-1-05-4701-006
6. 10-1-05-4701-010
7.10-1-05-4701-011
8.10-1-05-4701-017

ฝ่ายทะเบียนและธุรการ(5)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-05-2101-014
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)
2.10-1-05-3101-011
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)
3.10-1-05-4101-022
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(1)
4.10-1-05-4101-024

โครงสร้างกองช่าง(ต่อ)

ผู้อำนวยการกองช่าง
(นักบริหารงานช่าง ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายสำรวจ(20)

-ผู้ช่วยนายช่างสำรวจ(1)
-ผู้ช่วยนายช่างโยธา(2)
-พนักงานขับรถยนต์(2)
-พนักงานขับรถยนต์ (ทักษะ)(1)
-ผู้ช่วยช่างสำรวจ(ทักษะ) (2)
-คนงาน(4)

ฝ่ายก่อสร้างและซ่อมบำรุง(40)

-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดเบา ลก.(1)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดกลาง ลก.(3)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดหนัก ลก.(3)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดเบา(2)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดกลาง(6)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดหนัก(6)
-คนงาน(10)

ฝ่ายเครื่องกล(26)

-นายช่างเครื่องกล ลก.(1)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดหนัก ลก.(1)
-ผู้ช่วยนายช่างเครื่องกล (1)
-ผู้ช่วยช่างเครื่องกล(1)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดเบา(2)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดกลาง(5)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดหนัก(2)
-คนงาน(6)

ฝ่ายผังเมืองและสิ่งแวดล้อม(18)

-ผู้ช่วยนักจัดการงาน ทั่วไป(1)
-คนสวน(ทักษะ)(2)
-ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า(ทักษะ) (1)
-คนสวน(3)
-คนงาน(ผู้พิการ)(๕)

ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(21)

พนักงานขับเครื่องกล ขนาดกลาง ลก.(1)
-พนักงานขับเครื่องจักร ขนาดกลาง ลก.(2)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย(2)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดเบา(2)
-พนักงานขับเครื่องจักรกล ขนาดหนัก(2)
-ช่างเครื่องสูบน้ำ(ทักษะ) (3)
-พนักงานควบคุมเครื่องขุด เจาะบ่อบาดาล(ทักษะ)(1)
-คนงานเครื่องสูบน้ำ(1)

ฝ่ายออกแบบเขียนและประมาณราคา(14)

-ผู้ช่วยนายช่างเขียน แบบ(1)
-ผู้ช่วยช่างโยธา(1)
-ผู้ช่วยนายช่างโยธา(4)

ฝ่ายทะเบียนและ

-คนงาน(1)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชก.	ปก.	ปก./ชก.	อส.	ชง.	ปง.	ปง./ชง.	ลก.	พนง.ตาม ภารกิจ	พนง. ทั่วไป	รวม
จำนวน	1	7	6	2	3	9	12	6	4	12	53	30	145

6. โครงสร้างกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
10-1-08-2107-001
(นักบริหารงานการศึกษา ระดับกลาง) (1)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา
จำนวน 26 โรงเรียน

ฝ่ายบริหารการศึกษา(18)

-นักบริหารการศึกษา ระดับต้น(1)
1.10-1-08-2107-002
-นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ(2)
2.10-1-08-3803-001
3.10-1-08-3803-002
-นักวิชาการศึกษาชำนาญการ(1)
4.10-08-3803-004
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
5.10-1-08-3101-015
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(1)
6.10-1-08-4101-027
-ผู้ช่วยครู(7) -ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา(2)
-ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป(1)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ(1)
-พนักงานขับรถยนต์(1)

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(12)

-นักบริหารการศึกษา ระดับต้น(1)
1.10-1-08-2107-003
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ(1)2.10-1-08-3103-009
-นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ/ชำนาญการ(1)กำหนดเพิ่ม
3.10-1-08-3103-010
-นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ(3)
4.10-1-08-3803-005
5.10-1-08-3101-014
6.10-1-08-3803-003
7.10-1-08-3803-006
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)
8.10-1-08-3101-014
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(2)
9.10-1-08-4101-024

ฝ่ายส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเยาวชน(15)

-นักบริหารการศึกษา ระดับต้น(1)
1.10-10-08-2107-004
-นักสันทนาการปฏิบัติการ(1)
2.10-08-3806-001
-เจ้าพนักงานธุรการ ชำนาญงาน(1)
3.10-1-08-4101-026
-ผู้ช่วยสันทนาการ(1)
-ครูอาสาพัฒนากีฬา(เงินอุดหนุน)(2)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ(เงินอุดหนุน(1)
-คนสวน(ทักษะ)(1)
-คนงาน(เงินอุดหนุน)(3)
-คนงาน(4)

หน่วยศึกษานิเทศก์(8)

-ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ(2)
1.10-1-08-3811-001
2.10-1-08-3811-002
-ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ/ชำนาญการพิเศษ(5)
3. 10-1-08-3811-003
4. 10-1-08-3811-004
5. 10-1-08-3811-005
6. 10-1-08-3811-006
7. 10-1-08-3811-007
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)
8.10-1-08-4101-023

โครงสร้างกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ต่อ)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
10-1-08-2107-001
(นักบริหารงานการศึกษา ระดับกลาง) (1)

↓

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(11)

10.10-1-08-4101-025
-ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา(2)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(1)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชำนาญการพิเศษ	ชำนาญการ/ชำนาญการพิเศษ	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ชำนาญงาน	ปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม
จำนวน	1	3	2	5	3	6	3	3	1	1	20	7	54

7. โครงสร้างกองส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
10-1-18-2101-015
(นักบริหารงานทั่วไป ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายพัฒนาสังคม(13)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น (1)
1. 10-1-18-2101-016
-นักวิชาการสาธารสุขชำนาญการ(1)
2. 10-1-18-3601-001
-นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ(2)
3. 10-1-18-3601-003
4. 10-1-18-3601-004
-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)
5.10-1-18-3801-017
-เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนปฏิบัติงาน(1)
6.10-1-18-4801-001
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)
7.10-1-18-4101-031
-ผู้ช่วยนักวิชาการสาธารณสุข(1)
-ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป(1)
-ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน(2)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(1) -พนักงานขับรถยนต์(1)

ฝ่ายส่งเสริมอาชีพ(10)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น (1)
1.10-1-18-2101-017
-นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ(2)
2.10-1-18-3801-002
3.10-1-18-3801-001
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
4.10-1-18-3101-016
-เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนปฏิบัติงาน(1)
5.10-1-18-4801-002
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)
ว่างเดิม 6.10-1-18-4101-030
-ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน(2)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(ทักษะ)(1)
-พนักงานขับรถยนต์(1)

ฝ่ายสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์(9)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น(1)
1.10-1-18-2101-018
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
2.10-1-18-3101-018
-นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ(1)
3.10-1-18-3810-005
-เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนปฏิบัติงาน(1)
4.10-1-18-4801-003
-ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน(2)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(1)
-คนงาน(1)
-คนงาน(ผู้พิการ)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม
จำนวน	1	3	8	1	5	13	2	33

8. โครงสร้างกองพัสดุและทรัพย์สิน

ผู้อำนวยการกองพัสดุและทรัพย์สิน
10-1-21-2102-008
(นักบริหารงานการคลัง ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายพัสดุ(16)

-นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น (1) 1.10-1-21-2102-010
-นักวิชาการพัสดุชำนาญการ(1) 2.10-1-21-3204-001
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน(1)
3.10-1-21-4201-023
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม
4.10-1-21-4201-024
-เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน(5)
5.10-1-21-4203-004 6.10-1-21-4203-003
7.10-1-21-4203-002 8.10-1-21-4203-001
9.10-1-21-4203-006
-เจ้าพนักงานพัสดุปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(2)
10.10-1-21-4203-007 11.10-1-21-4203-008
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)12.10-1-21-4101-034
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี(1)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัสดุ(2) -พนักงานขับรถยนต์(1)

ฝ่ายทรัพย์สิน(9)

-นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น (1) 1.10-1-21-2102-009
-นักวิชาการการเงินและบัญชีชำนาญการ(1)
2.10-1-21-3201-011
-นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ(1)
3.10-1-21-3204-002
-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1) ว่างเดิม 4.10-1-21-4201-002
-เจ้าพนักงานพัสดุปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(2)
5.10-1-21-4201-002
6.10-1-21-4203-005
-เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน(1)
7.-10-1-21-4101-034
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี(1)
-ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ(1)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติงาน	ชำนาญงาน	ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน	พนักงานจ้างตามภารกิจ	รวม
จำนวน	1	2	2	1	2	5	7	6	26

9. โครงสร้างกองการเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
10-1-29-2101-020
(นักบริหารงานทั่วไป ระดับกลาง) (1)

ฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง(8)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น (1)
1.10-1-29-2101-021
-นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ(2)
2.10-1-29-3102-001
3.10-1-29-3102-002
-นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ(1)
4.10-1-29-3106-003
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
5.10-1-29-3101-024
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(2)
6.10-1-29-4101-036
7.10-1-29-4101-037
-คนงาน(1)

ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร(12)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น (1)
1.10-1-29-2101-022
-นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ(2)
2.10-1-29-3102-003
3.10-1-29-3102-004
-นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ(1)
4.10-1-29-3101-019
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(3)
5.10-1-29-4101-039
6.10-1-29-4101-042
7.10-1-29-4101-041
-ผู้ช่วยบุคลากร(1)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ(1)
-คนงาน(1) -คนงาน(ผู้พิการ)(1)
-พนักงานขับรถยนต์(1)

ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม(8)

-นักบริหารงานทั่วไป ระดับต้น (1)
1.10-1-29-2101-023
-นิติกรปฏิบัติการ(2)
2.10-1-29-3105-003
3.10-1-29-3105-004
-นิติกรชำนาญการ(1)
4.10-1-29-3105-005
-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(2)
5.10-1-29-4101-038
6.10-1-29-4101-040
-ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป(1)
-ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ(1)

ระดับ	กลาง	ต้น	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ปฏิบัติงาน	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม
จำนวน	1	3	4	5	1	7	6	2	29

10. โครงสร้างหน่วยตรวจสอบ

หน่วยตรวจสอบภายใน(10)

-นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ (1)

1.10-1-12-3205-001

-นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ(1)

2.10-1-12-3205-003

-นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ(1)

3.10-1-12-3205-002

-นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ/ชำนาญการ(2) ว่างเดิม

4.10-1-12-3205-004 5.10-1-12-3205-005

-นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ(1)

6.10-1-12-3201-010

-นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ(1)

7. 7.10-1-12-3101-025

-เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน(1)ว่างเดิม

8.10-1-12-4201-020

-เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน(1)

9.10-1-12-4101-028

-พนักงานขับรถยนต์(1)

ระดับ	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	ปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน	พนักงานจ้างตามภารกิจ	รวม
จำนวน	3	1	3	1	1	1	10

2.2.2 งบประมาณ

ด้านการคลังท้องถิ่น

การบริหารรายรับรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 5 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

ปี พ.ศ. รายการ	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562
รายรับ	1,504,798,106.08	1,405,341,347.96	1,170,876,560.62	1,222,943,419.11	**1,392,196,918.91**
รายจ่าย	1,396,524,768.67	1,351,581,690.56	1,024,702,372.21	1,175,841,603.55	**1,364,778,312.49**

<u>การบริหารรายรับ</u>

ตารางแสดงบัญชีรายรับ (รวมเงินอุดหนุน) 3 ปีย้อนหลัง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

รายรับ	รับจริง		
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
รายได้จัดเก็บเอง			
- หมวดภาษีอากร	32,382,403.44	28,349,189.00	31,780,294.42
- หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	2,386,011.50	1,426,905.10	2,606,633.06
- หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	5,667,479.84	7,326,186.37	8,311,574.08
- หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	-	-	-
- หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	1,434,014.00	1,051,935.48	847,634.40
- หมวดรายได้จากทุน	42,045.00	30,176.00	174,332.00
ภาษีจัดสรร	386,055,343.63	402,036,905.11	411,711,720.65
เงินอุดหนุนทั่วไป	690,675,919.00	732,383,515.00	720,614,454.00
เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	52,233,344.21	50,338,607.05	216,150,276.30
รวมรายรับ	**1,170,876,560.62**	**1,222,943,419.11**	**1,392,196,918.91**

<u>การบริหารรายจ่าย</u>

ตารางแสดงบัญชีรายจ่าย (รวมเงินอุดหนุน) 3 ปีย้อนหลัง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

หมวด	รายรับจริง		
	2560	2561	2562
รายจ่ายงบกลาง	116,819,046.76	110,885,552.97	124,053,682.26
รายจ่ายตามแผนงาน			
หมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำและค่าจ้างชั่วคราว			
- เงินเดือน (ฝ่ายการเมือง)	11,395,399.94	11,117,786.67	10,186,032.44
- เงินเดือน (ฝ่ายประจำ)	389,262,287.88	408,766,800.37	428,118,283.16
หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ			
- ค่าตอบแทน	184,304,333.75	186,670,559.00	287,401,717.41
- ค่าใช้สอย	171,804,738.80	258,002,985.71	262,819,877.51
- ค่าวัสดุ	24,943,958.16	27,751,977.25	42,483,168.23
หมวดสาธารณูปโภค			
- ค่าสาธารณูปโภค	6,901,516.92	7,299,152.57	7,712,386.32
หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง			
- ค่าครุภัณฑ์	16,908,790.00	32,570,790.00	21,290,640.00
- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	102,362,300.00	111,010,887.98	173,978,525.16
หมวดเงินอุดหนุน			
- เงินอุดหนุน	-	21,760,800.00	6,734,000.00
หมวดรายจ่ายอื่น			
-รายจ่ายอื่น	-	4,311.03	-
รวมรายจ่าย	**1,024,702,372.21**	**1,175,841,603.55**	**1,364,778,312.49**

ที่มา : กองคลังองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

2.2.3. เครื่องมืออุปกรณ์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มีเครื่องจักรกลในความรับผิดชอบสำหรับการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ จำนวน 19 ประเภท รวม 44 รายการ ดังนี้

เครื่องจักรกล

1. รถบรรทุกลาดยาง	จำนวน 1 คัน
2. รถบรรทุกชานต่ำ	จำนวน 2 คัน
3. รถบรรทุกติดเครน	จำนวน 2 คัน
4. รถบรรทุก 6 ล้อ	จำนวน 3 คัน
5. รถบรรทุกน้ำ	จำนวน 6 คัน
6. เครื่องกวาดถนน	จำนวน 1 คัน
7. รถบรรทุกหางลาก	จำนวน 1 คัน
8. เทลเลอร์ลากจูง	จำนวน 1 คัน
9. รถเกรดเดอร์	จำนวน 3 คัน
10.รถบรรทุกเททท้าย	จำนวน 7 คัน
11.รถขุดตีตะขาบ	จำนวน 5 คัน
12.รถขุดตีนตะขาบพร้อมเรือพอนทูน	จำนวน 1 คัน
13.รถตักหน้า-ขุดหลัง	จำนวน 1 คัน
14.รถบดล้อยาง	จำนวน 1 คัน
15.รถบดล้อเหล็ก	จำนวน 3 คัน
16.รถสเปร์ยาง	จำนวน 1 คัน
17.รถซ่อมผิวถนน	จำนวน 2 คัน
18.รถนาคสูบน้ำ	จำนวน 1 คัน
19.เครื่องเจาะบาดาล	จำนวน 2 คัน

ที่มา : กองช่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ วันที่ 7 มกราคม 2563

2.3 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ นอกจากจะมีหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่น ในระดับภาพรวมของจังหวัดตามกฎหมายที่จัดตั้ง ยังต้องมีหน้าที่ในการประสานการขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับท้องถิ่น สร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ กลุ่ม องค์กรในเขตจังหวัด ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลกระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ คือ ***เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืนและเป็นสังคมแห่งคุณภาพ***

บทที่ 3

ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

บทที่ 3

ยุทธศาสตร์

3.1 กรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การ

สหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดรับกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพและยั่งยืน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐

"ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

มั่นคง

- มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
- สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

มั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน
- มีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและทุนอื่นๆ

ยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
- มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก
- คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบประชารัฐ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

<u>1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง</u>

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ ๒๐ ปีที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยเร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ตลอดถึงการปลุกจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในประชาชนทุกระดับ การพัฒนาระบบงานด้านการข่าวให้มุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ การพัฒนาปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินงานอย่างแท้จริง โดยปัญหาความมั่นคงเร่งด่วน ที่จะต้องดำเนินการแก้ไข ประกอบด้วย ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์ และปัญหาการทุจริตในระบบราชการ

เป้าหมาย

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความสุขของประชากรไทย

2. ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

3. ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

4. บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ

5. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง

(1) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

(2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

(3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

(4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้ปัญหาใหม่เกิดขึ้น

(1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

(2) การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

(3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ

(1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การพัฒนาและผนึกพลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

(3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญ ก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาร่วมกันได้

(1) การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

(2) การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค

(3) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ

(1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

(2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่นๆ

(3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

<u>2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</u>

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น ขณะที่มีอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลกและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต

เป้าหมาย

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

ตัวชี้วัด

1. รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้
2. ผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิตและแรงงาน
3. การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา
4. ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย

(1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

(2) เกษตรปลอดภัย

(3) เกษตรชีวภาพ

(4) เกษตรแปรรูป

(5) เกษตรอัจฉริยะ

2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย

(1) อุตสาหกรรมชีวภาพ

(2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร

(3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์

(4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์

(5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย

(1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

(2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

(3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย

(4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ

(5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย

(1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ

(2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

(3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ

(4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่

(5) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย

(1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ

(2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน

(3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

(4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล

(5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

เป้าหมาย

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย

(1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว

(2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา

(4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

(5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ

(6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

(7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย

(1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์

(2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดรับกับศตวรรษที่ 21

(3) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

(4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย

(1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21

(2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่

(3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท

(4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก

(6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม

(7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย

(1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ

(2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ

(3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย

(1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ

(2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

(3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

(4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

(5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย

(1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

(2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน

(4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย

(1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต

(2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ

(3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ

(4) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

<u>4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</u>

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชนประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

เป้าหมาย

1. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ตัวชี้วัด

1. ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร

2. ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน

3. ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

4. คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(1) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก

(2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค

(3) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร

(4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน

(5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม

(6) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง

(7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

(8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

(1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค

(2) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ

(3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต

(4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด

(5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

(6) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย

(1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม

(2) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน

(4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม

(5) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

(6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดย

(1) ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ

(2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง

(3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน

(4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

เป้าหมาย

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

2. ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

3. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

4. ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

1. พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู

3. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย

(1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด

(3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

(4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย

(1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล

(2) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

(3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบและมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม

(4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย

(1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน

(4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย

(1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมรวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ

(2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน

(3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล

(4) สงวนรักษา อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

(5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น

(6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย

(1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

(2) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

(3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน

(5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

6. ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย

(1) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย

(2) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม

(3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

(4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

<u>6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ</u>

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล

มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

เป้าหมาย

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

2. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

4 กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ตัวชี้วัด

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

2. ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ

3. ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ

4. ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดย

(1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค

(2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย

(1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

(2) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

(3) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3. ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดย

(1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม

(2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4. ภาครัฐมีความทันสมัย โดย

(1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ

(2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย

(1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

(2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย

(1) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

(3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรมและตรวจสอบได้

(4) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดย

(1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

(2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น

(3) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย

(1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม

(2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง

(3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญาและปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน

(4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

(5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5

ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีทั้งหมด 10 ยุทธศาสตร์ โดยมี 6 ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และอีก 4 ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับเปลี่ยนให้คนในสังคมไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม
2. เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ ๒๑
3. เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต
4. เพื่อเสริมสร้างสถาบันทางสังคมให้มีความเข้มแข็งเอื้อต่อการพัฒนาคนและประเทศ

เป้าหมายการพัฒนา

1. คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเพิ่มขึ้น
2. คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น
3. คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น
5. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน

แนวทางการพัฒนา

(1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

(2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

(3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ

(5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ

(6) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย

(7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อขยายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่กลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด
2. เพื่อให้คนไทยทุกคนเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง
3. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

เป้าหมาย

1. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคม ที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาความยากจน

2. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ

3. เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพา ตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา

(1) การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพ

(2) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง

(3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุนที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน

3. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. สร้างความเข็มแข็งให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

2. สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา

เป้าหมาย

1. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

เป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้น

เป้าหมายที่ 2 การลงทุนภาครัฐและเอกชนขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ 3 พัฒนาภาคส่งออกให้ขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจไทย

เป้าหมายที่ 4 เพิ่มผลิตภาพการผลิตของประเทศ

เป้าหมายที่ 5 รักษาเสถียรภาพของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เป้าหมายที่ 6 เพิ่มการลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

เป้าหมายที่ 7 ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น

เป้าหมายที่ 8 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น

2. การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา

เป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

เป้าหมายที่ ๒ เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ ๓ พัฒนาพื้นที่ไปสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและมีขีดความสามารถใน การแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น

เป้าหมายที่ ๕ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

เป้าหมายที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพของภาคการเงินเพื่อให้เป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนา ทางเศรษฐกิจและสังคม

แนวทางการพัฒนา

(1) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม

- การพัฒนาด้านการคลัง
- การพัฒนาภาคการเงิน

(2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

- การพัฒนาภาคการเกษตร
- การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม
- การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว
- การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

4. ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและมีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
2. สร้างความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ
3. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และลดมลพิษให้มีคุณภาพดีขึ้น
4. พัฒนาขีดความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการรับมือกับภัยพิบัติ

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชายเลน ลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และจัดที่ดินทำกินให้ผู้ยากไร้โดยให้สิทธิร่วม

เป้าหมายที่ 2 สร้างความมั่นคงด้านน้ำและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบปัญหาจากการขาดแคลนน้ำ ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภค ป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

เป้าหมายที่ 3 สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำสำคัญของประเทศ และแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน

เป้าหมายที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีกลไกจัดการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่างๆ หรือในพื้นที่หรือสาขาที่มีความเสี่ยงจะได้รับผลกระทบสูง

เป้าหมายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง

แนวทางการพัฒนา

(1) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

(3) การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

(4) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อกาเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(6) การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

(7) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน รวมทั้งป้องกันปัญหาภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของชาติ

2. เพื่อสร้างความพร้อมและผนึกกำลังของทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านความมั่นคง และมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดจากภัยคุกคามทั้งภัยทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ

3. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศในการสนับสนุนการรักษาความสงบสุขและผลประโยชน์ของชาติ

4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารนโยบายด้านความมั่นคงและนโยบายทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความเป็นเอกภาพ

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ

เป้าหมายที่ 2 สังคมมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดของคนในชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาความมั่นคง

เป้าหมายที่ 3 ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาประเทศในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ

เป้าหมายที่ 5 ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ

เป้าหมายที่ 6 แผนงานด้านความมั่นคงมีการบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

(1) การรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

(2) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่นๆ

(3) การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ

(4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยในเขตทางทะเล

(5) การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงกับแผนงานการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดเล็ก มีการบริหารจัดการที่ดี และได้มาตรฐานสากล
2. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการและให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และโปร่งใสตรวจสอบได้
3. เพื่อลดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศ
4. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการทางกฎหมายให้สามารถอำนวยความสะดวกด้วยความ รวดเร็วและเป็นธรรมแก่ประชาชน

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 ลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและ การให้บริการของภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ

เป้าหมายที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าหมายที่ 3 เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น

เป้าหมายที่ 4 ลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้มิได้กระทำความผิด

แนวทางการพัฒนา

(1) ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

(2) ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ

(3) เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล

(4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(6) ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากล หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการค้า รวมทั้งมีกลไก กำกับดูแล การประกอบกิจการขนส่งที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสให้สามารถสนับสนุนการเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน

2. เพื่อสร้างความมั่นคงทางพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และส่งเสริมการใช้ พลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด ตลอดจนขยายโอกาสทางธุรกิจในภูมิภาคอาเซียน

3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างทั่วถึง ทั้งประเทศ ในราคาที่เหมาะสมเป็นธรรม และส่งเสริมธุรกิจดิจิทัลใหม่ และนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาระบบ ความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีความมั่นคง และคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลให้แก่ผู้ใช้บริการ

4. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและขยายการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำประปาทั้งในเชิง ปริมาณและคุณภาพให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ลดอัตราน้ำสูญเสียในระบบประปา และสร้างกลไกการบริหาร จัดการการประกอบกิจการน้ำประปาในภาพรวมของประเทศ

5. เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม

เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่ง

เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

เป้าหมายที่ 4 การพัฒนาด้านพลังงาน

เป้าหมายที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

เป้าหมายที่ 6 การพัฒนาด้านสาธารณูปการ (น้ำประปา)

แนวทางการพัฒนา

(1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง

(2) การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง

(3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

(4) การพัฒนาด้านพลังงาน

(5) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

(6) การพัฒนาระบบน้ำประปา

8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า ให้สนับสนุนการสร้างมูลค่าของสาขาการผลิตและบริการเป้าหมาย

2. เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงและนำเทคโนโลยีไปใช้ให้กับเกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3. เพื่อพัฒนานวัตกรรมที่มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้สูงอายุผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และเพิ่มคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4. เพื่อบูรณาการระบบบริหารจัดการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้สามารถดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

เป้าหมายที่ 2 เพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

แนวทางการพัฒนา

(1) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

(2) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

(3) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

9. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงมากขึ้น

2. เพื่อพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม

3. เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักให้ขยายตัวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

4. เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ให้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น

เป้าหมายที่ 2 เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม

เป้าหมายที่ 3 พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ 4 เพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน

แนวทางการพัฒนา

(1) การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

(2) การพัฒนาเมือง

(3) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

10. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดเด่นของทำเลที่ตั้งของประเทศไทยที่เป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญของแนวระเบียงเศรษฐกิจต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทย

2. เพื่อขยายโอกาสด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ และยกระดับให้ประเทศเป็นฐานการผลิตและการลงทุนที่มีศักยภาพและโดดเด่น

3. เพื่อเพิ่มบทบาทของไทยในเวทีโลกด้วยการส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในกรอบความร่วมมือต่างๆ รวมทั้งการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 เครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ

เป้าหมายที่ 2 ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 3 ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาคอาเซียนและเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้

เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในทุกระดับ

แนวทางการพัฒนา

(1) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย

(2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS. ACMECS. IMT-GT. BIMSTEC. และ JDS. และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

(3) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค

(4) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Outward investment) ของผู้ประกอบการไทย

(5) เปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน

(6) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาประเทศ

(7) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์

(8) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคง

(9) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ

(10) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ

1.3 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

1.3.1 แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2560 – 2565 ฉบับทบทวน

แนวคิดและทิศทางการพัฒนา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบอุทกภัยและ ภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อม ด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทุน เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วยขับเคลื่อน โดยการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงที่กำลังมีการ

เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศได้ ในระยะยาว

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น **"ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง"**

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค

2. เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้

3. เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ

4. เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5. เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เป้าหมาย

1. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

2. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ หนอง ฝายและพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร

2) พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ชี มูล โดยศึกษา สำรวจ และจัดหาพื้นที่ เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำตลอดจนการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ แม่น้ำในภาคและระหว่างภาค

3) พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ เช่น ระบบสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น

4) บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาวเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาอาชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อย โดยสร้างโอกาสให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อย มีที่ดินทำกินของตนเอง ส่งเสริมการมีอาชีพ สนับสนุนปัจจัยการผลิตและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ยกระดับฝีมือและอบรมให้ความรู้ เพื่อให้มีรายได้เสริมและเกิดความมั่นคงทางรายได้ ตามแนวทางกาฬสินธุ์โมเดล และหนองบัวลำภูโมเดล

2) พัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยเพิ่มสวัสดิการทางด้านสังคมให้กับกลุ่มผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุ และสนับสนุนการออมเพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ และพึ่งพาตนเองได้ในบั้นปลายชีวิต ยกระดับสถานพยาบาลชุมชนในพื้นที่ห่างไกลให้ได้มาตรฐาน และใช้ประโยชน์จากระบบสื่อสารทางอินเตอร์เน็ตเชื่อมโยงโรงพยาบาลขนาดใหญ่ให้สามารถดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ

3) พัฒนาความรู้ ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพให้มีความเท่าเทียมระหว่างพื้นที่ เพื่อพัฒนาทักษะให้สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและส่งเสริมให้มีระบบการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถาบันทางสังคมบูรณาการร่วมกันระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน” ในการหล่อหลอมปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรมให้คนไทยดำเนินชีวิตที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

4) พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคเฉพาะถิ่น แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ ในพื้นที่เสี่ยง อาทิ จังหวัดขอนแก่น สกลนคร ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม อุดรธานี นครพนม และยโสธร โดยส่งเสริมการเรียนรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับให้แก่ประชาชน ทั้งในชุมชนและเยาวชนในสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมในการบริโภคอาหารปรุงสุกจาก ปลาน้ำจืดมีเกล็ด กำจัดสิ่งปฏิกูลจากชุมชนบริเวณรอบแหล่งน้ำอย่างถูกหลักสุขาภิบาล สร้างเครือข่ายโรงพยาบาลในการคัดกรอง เฝ้าระวัง วินิจฉัยและรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี พร้อมทั้งพัฒนาระบบคัดกรองกลุ่มเสี่ยงและระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามการทำงาน

5) พัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก โดยส่งเสริมการบริโภคไอโอดีนและให้ความรู้แก่ พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในด้านโภชนาการที่เหมาะสม ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ และวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นการพัฒนาเด็กในช่วง 0-3 ปีแรก และยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนและพื้นที่ห่างไกลให้ได้มาตรฐาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กก่อนวัยเรียน ให้มีพัฒนาการความพร้อมทั้งทักษะสมอง ร่างกาย และสังคม

6) อำนวยความยุติธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ โดยยกระดับการให้ความช่วยเหลือ ผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาสด้านกฎหมายและคดีความ บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเครือข่ายภาคประชาชนในการแก้ไขข้อพิพาทในชุมชนโดยสันติวิธี และสร้างการรับรู้กฎหมายเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับ การแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

2) พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง ในพื้นที่จังหวัดยโสธร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และศรีสะเกษ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่น ๆ โดยปรับกระบวนการผลิต ให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต พร้อมทั้งขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้นวัตกรรม การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกันเองของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตและชุมชน รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสม และเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการตลาด โดยส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยสนับสนุนการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การประชาสัมพันธ์และการจัดตั้งตลาดกลาง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญที่เป็นสารตั้งต้นในการแปรรูปผลิตสินค้า ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม เลย อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริหารจัดการ และส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี และโคนม ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

4) ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio Economy) ให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญของภาค โดยมุ่งลงทุนสร้างเศรษฐกิจบนฐานของการวิจัยและนวัตกรรมระดับสูง ในลักษณะสหวิทยาการ ที่ใช้ทรัพยากรฐานชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) รวมถึงวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร ของเสียและน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์ และชุมชน พัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่มีมูลค่าสูง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและนวัตกรรมในมิติใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปภาคเกษตร อาหาร สาธารณสุขและการแพทย์ พลังงาน อุตสาหกรรมเคมี และภาคสังคม โดยพัฒนาให้นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี และสกลนคร เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุดรธานี โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้มาตรฐาน GMPพัฒนาระบบรับรองผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งออก ส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่และธุรกิจแนวใหม่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และตอนล่าง 2 ด้วยการพัฒนาต่อยอดจากวัตถุดิบและของเหลือทิ้งทางการเกษตร/อุตสาหกรรม และฐานความหลากหลายทางชีวภาพไปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ชีวเภสัชภัณฑ์ อาหาร อาหารสัตว์ในอนาคต โปรตีนทางเลือก ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ พลาสติกชีวภาพ (bio-plastic) สารสกัดจากพืชมูลค่าสูง เอนไซม์หรืออาหารเสริมสุขภาพจากจุลินทรีย์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานระดับชุมชน จากการนำวัตถุดิบในชุมชน ของเหลือทิ้งทางการเกษตร ขยะครัวเรือน มาผลิตเป็นพลังงานเพื่อใช้ภายในครัวเรือนหรือชุมชน และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในระดับชุมชน

5) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs ธุรกิจ Startup และวิสาหกิจชุมชน ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ในพื้นที่เชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร เพื่อการส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยเน้นอุตสาหกรรมสีเขียวและการใช้วัตถุดิบในพื้นที่ พัฒนาผู้ประกอบการ รวมทั้งสนับสนุนความรู้ด้านกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม การพัฒนาช่องทางการตลาดในต้นทุนที่ต่ำโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น E-Commerce, E-Marketingเป็นต้น

6) ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค อาทิ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ และสกลนคร เป็นต้น โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบ และตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัยสร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกระดับผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ ให้มีทักษะ มีความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและ การจัดการ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

7) พัฒนาเมืองศูนย์กลางจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่ โดยจัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่มีคุณภาพและให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและกิจกรรมเศรษฐกิจในเมือง จัดระบบบริการสังคมที่ได้มาตรฐาน ที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย ให้ความสำคัญต่อการผังเมือง การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ความสะอาด และดูแลความปลอดภัย

ของประชาชน และรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ มุ่งเน้น การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และสนับสนุนพลังงานสะอาด

8) อนุรักษ์และส่งเสริมการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ต้นน้ำและป่าธรรมชาติที่สำคัญ ในพื้นที่จังหวัดเลย อุดรธานี สกลนคร ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ โดยกำหนดและทำเครื่องหมายแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่านอกเขตอนุรักษ์ให้ชัดเจน ส่งเสริมประชาชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ปลูกป่า และป้องกันการบุกรุก เพื่อรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำและป้องกันการชะล้างพังทลายของดินรวมถึงการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ

9) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาภาค โดยใช้ประโยชน์จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านการวิจัยพัฒนา ที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ สร้างความเชื่อมโยงสถาบันการศึกษา และภาคเอกชนเพื่อพัฒนาเครือข่ายของอุตสาหกรรมในลักษณะ คลัสเตอร์ สนับสนุนสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในขั้นประยุกต์และทดลองเพิ่มขึ้น ทั้งการจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ การทำวิจัยตลาด การทดสอบผลิตภัณฑ์ และโรงงานนำร่อง เพื่อให้สามารถแปลงงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำถิ่นในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่าง ๆ โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน และเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และเมืองเก่าสกลนคร พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่าง ๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็กเกจการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม กลุ่มสุภาพสตรี เป็นต้น

2) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการจัดการแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่ดึงจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งชาวไทยและต่างประเทศ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความจดจำและสร้างความโดดเด่น ลอกเลียนได้ยาก พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการการท่องเที่ยวให้เป็นมืออาชีพ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์ขนถ่ายนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ดูแลความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

3) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อานาจเจริญ อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อน ชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals/Events)เป็นต้น พัฒนาถนนเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและรายได้ เน้นพัฒนาผู้ประกอบการด้านการจัดการและทักษะทางภาษาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

4) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู และชัยภูมิ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกรื่นรมย์เสมอ (play and learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศเพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจศึกษาวิวัฒนาการของภาคตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ปลูกฝังให้เด็กเข้าพิพิธภัณฑ์ผ่านกิจกรรมทัศนศึกษาของโรงเรียนและนันทนาการของครอบครัว พัฒนาสินค้า/บริการ/ของที่ระลึก ปรับปรุง สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและกลับมาได้บ่อยครั้ง

5) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจาก การกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่าง ๆ การผลิตอุปกรณ์/ชุดกีฬา/ของที่ระลึก สนามแข่งขัน อาหารเสริมและเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทางและขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพ ทุกระดับ เป็นต้น ส่งเสริมการศึกษาในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

6) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติในจังหวัดชัยภูมิ เลย นครราชสีมา อุบลราชธานี โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศเพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน สนับสนุนให้คนไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

7) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแล ความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยง ในลักษณะเครือข่ายเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรม การท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชน กับชุมชนและ

ท้องถิ่น ทั้งในประเทศและกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นพัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ๆ ของภาค

แนวทางการพัฒนา

1) เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลัก ภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ให้แล้วเสร็จตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อาทิ แผนการพัฒนารถไฟความเร็วสูง ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย การพัฒนาโครงข่ายรถไฟทางคู่ ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงจิระ-อุบลราชธานี และโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและทางพิเศษ ช่วงระเบียงเศรษฐกิจ EWEC ด้านตะวันออก

2) เร่งพัฒนาโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งภายในภาคให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ อาทิ การพัฒนารถไฟสายใหม่ (บ้านไผ่-นครพนม) โครงการพัฒนาท่าอากาศยาน ให้สามารถรองรับปริมาณความต้องการเดินทางและขนส่งสินค้าทางอากาศที่เพิ่มขึ้น (อุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา ขอนแก่น เลย และสกลนคร) และขยายถนน ๔ ช่องจราจรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง

3) พัฒนาเมืองขอนแก่นให้เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การบริการสุขภาพและศูนย์กลางการศึกษา โดยจัดทำแผนแม่บทพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญ เช่น เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เขตนวัตกรรม พื้นที่อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และพื้นที่เปิดโล่ง เป็นต้น พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงกับระบบโครงสร้างพื้นฐานหลักที่เชื่อมโยงระหว่างภาค เร่งรัดพัฒนาระบบขนส่งรางเบาเมืองขอนแก่น พร้อมทั้งส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะในเมืองให้เชื่อมโยงระหว่างเมืองและระบบขนส่งอื่น

4) พัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งระบบรางในเมืองที่มีศักยภาพที่สำคัญ อาทิ เมืองขอนแก่น เมืองนครราชสีมา และเมืองอุบลราชธานี โดยพัฒนาพื้นที่ในรูปแบบเมืองกระชับ ให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสานทั้งการทำงาน การอยู่อาศัย และการนันทนาการล้อมรอบสถานีขนส่ง และพัฒนาพื้นที่บริเวณเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน อาทิ นครพนม หนองคาย มุกดาหาร ให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นศูนย์กลางความเจริญในการกระจายความเจริญไปยังพื้นที่โดยรอบ

5) พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม โดยพัฒนาและยกระดับความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยานและระบบราง ที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล พัฒนากำลังแรงงานและนวัตกรรมเพื่อเตรียมพร้อมรองรับ การพัฒนาอุตสาหกรรมการบินในจังหวัดนครพนม อุตสาหกรรมระบบรางในจังหวัดขอนแก่น และพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าในจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา และอุดรธานี

6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาด่านชายแดน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณด่านศุลกากรให้เพียงพอ สนับสนุนการจัดการด่านพรมแดนแบบเบ็ดเสร็จ CIQ (Customs/Immigration/Quarantine) ให้ได้มาตรฐานสากล เร่งเชื่อมต่อระบบสารสนเทศภายในและระหว่างหน่วยงานเพื่อสามารถให้บริการ ณ จุดเดียว (National Single Window) เพิ่มอัตรากาลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนที่มีศักยภาพ

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงชายแดน โดยเร่งก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๕ (บึงกาฬ-ปากซัน) พัฒนาเส้นทางใหม่เชื่อมโยงบึงกาฬ-อุดรธานี และรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมระหว่างไทย ลาว เวียดนาม และจีน ให้มีความสะดวก ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง

3) พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มุกดาหาร นครพนม และหนองคาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการลงทุนและสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน พร้อมทั้งเร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการสำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และบริการ CIQ ที่ได้มาตรฐานสากล

1.3.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2561 – 2565 (ฉบับทบทวน) รอบปี พ.ศ.2563

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ดาเนินการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างวันที่ 20 – 21 สิงหาคม 2561 โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทิศทางการพัฒนาภาคยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม แผนแม่บทจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด ให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561 – 2565) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2563 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในคราวประชุม ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2560 โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

1) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

2) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหมระดับประเทศ

3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เชิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง

4) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนา

"ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ไหม ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และสังคมเป็นสุข"

Unique Position กำหนดโดยกระทรวงมหาดไทย และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 "นวัตกรรมภาคอีสานด้านการเกษตร การท่องเที่ยว การค้า และการสร้างพลังงานทดแทน" หรือ "Innovation for FASTTT"

FASTTT มาจากคำว่า

F = FUN ความสนุก เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ผจญภัย ที่ทาให้ลดวัยหรือกระชุ่มกระชวย การกีฬา

A = Agriculture การเกษตร เน้นที่เป็นเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง โคเนื้อ/โควากิว

S = SILK ผลิตภัณฑ์ไหม ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ มีวัฒนธรรมสิ่งทอ ผ้าไหมอันเป็นอัตลักษณ์ เฉพาะแต่ละจังหวัด จังหวัดนครราชสีมามี "ไหมหางกระรอก" เป็นผ้าไหมโคราชที่มีชื่อเสียง เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น "ไหมหมี่คั้นขอนารี" ของจังหวัดชัยภูมิ เป็นลวดลายที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงมีพระราชดำริให้อนุรักษ์ไว้ มีความประณีต สวยงาม จังหวัดบุรีรัมย์ ลายไหมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักคือ "ซิ่นตีนแดง"และลายที่ได้รับการพัฒนาใหม่คือ "ไหมหางกระรอกหมี่ภูภิรมย์" หรือ "LAVA SILK" มีลวดลายเฉพาะตัว และ "ผ้าไหมมัดหมี่ลายโฮล" จังหวัดสุรินทร์ อยู่ที่เส้นไหมน้อยซึ่งเป็นส่วนในสุดของรังไหม มีลวดลายสีสันเป็นแบบฉบับทางสุรินทร์ และบ้านท่าสว่างมีโรงงานทอผ้าไหม ที่ทอผ้าให้ผู้นำ APAC ที่เดินทางมาร่วมประชุมที่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2546

T = Tourism การท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดมีการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งด้านวัฒนธรรม ขอมโบราณ วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

T = Trade การค้า ภาคค้าปลีกค้าส่งสร้างรายได้ 56,673 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.48 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม อยู่ในลำดับที่ 3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม นอกจากนี้ยังมีด่านค้าชายแดน ทั้งจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์ และจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์

T = Transform หรือการสร้างขยะให้มีคุณค่าเป็นพลังงานทดแทน เกิดจากปริมาณขยะมูลฝอยที่มีจำนวนมากและการนำกลับไปใช้น้อย โดยนวัตกรรมการสร้างเชื้อเพลิงจากขยะมูลฝอย (Refuse Derived Fuel: RDF)

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี

จากโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 ลำดับแรก โดยมีภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 21 รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 20 และภาคการค้าร้อยละ 13 มีพื้นที่การเกษตรร้อยละ 68.15 ของพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 16.85 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีศักยภาพทางการเกษตรที่โดดเด่นได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ โคนม ไก่ แพะ แกะ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติ นิเวศ อารยธรรม

ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และกีฬา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหม และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ สัดส่วนคนยากจน ร้อยละ 12.1 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี 250,626 บาท หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน/ปี 200,217.08 บาท มีความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Ginocoefficient) สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในการเป็น**ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ไหม ท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและสังคมเป็นสุข**

โดยมีแนวคิดการพัฒนา ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการผลิตให้เป็นมาตรฐานปลอดภัย และพัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานอินทรีย์ในภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ โดยมีการนำนวัตกรรมในพื้นที่มาช่วยให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer) ให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่ด้วยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดปี โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้อยู่ในพื้นที่ หรือการขยายพื้นที่รับน้ำ การกระจายน้ำไปยังพื้นที่

3. ส่งเสริมการแปรรูปของสินค้าให้มากขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจรในพื้นที่ โดยพัฒนาช่วงกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร

4. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้จากภาคการเกษตรและนอกภาคเกษตร โดยเชื่อมโยงสินค้าชุมชนกับการท่องเที่ยว

5. สร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic ที่รัฐบาลไว้วางรากฐานไว้ให้ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างการตลาดให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างและเป็นที่นิยมเดินทางมายังกลุ่มจังหวัด

6. การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล มีศักยภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรือสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการรักษาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่นลูกหลาน และการเพิ่มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้สังคมมีคุณภาพและสามารถดูแลตนเองได้ในอนาคต

พันธกิจ (Mission)

1) ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิ

2) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่ออุตสาหกรรมอาหารและพลังงานทดแทน

3) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ และแพะ และแปรรูปเชิงคุณภาพ

4) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ไหม

6) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ

7) ส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และค้าชายแดน

8) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคม

ประเด็นการพัฒนา

1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นศูนย์กลางด้านเกษตรปลอดภัย และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

1.1 พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

1.2 ส่งเสริมและพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในภูมิภาค

1.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม

1.4 ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

1.5 ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

1.6 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและพลังงานทดแทน

1.7 ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

1.8 สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย

1.9 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าเกษตร

1.10 ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์คุณภาพสูง

2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ไหม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีความสะดวก และปลอดภัย

2. เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการไหมมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

2.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

2.2 พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว

2.3 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

2.4 สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

2.5 พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว

2.6 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

2.7 ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามรอยช้าง

2.8 ส่งเสริมพัฒนา การค้า การลงทุน การค้าชายแดน

2.9 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชน

2.10 ส่งเสริมนวัตกรรมการท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์ และการตลาด

2.11 เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตไหมให้มีคุณภาพ

2.12 ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ไหม

2.13 พัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญาดีขึ้น

2. เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้ แข็งแรง มีความสุข

แนวทางการพัฒนา

3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นตัวเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญ

3.2 พัฒนา สนับสนุน กิจกรรมการลงทุนพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

3.3 ส่งเสริมอาชีพ ทักษะชีวิต และส่งเสริมสร้างศักยภาพการพึ่งพาตนเอง

3.4 ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ.2561-2565) (ฉบับทบทวน)

แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนที่มีการกำหนดอนาคตและทิศทางของตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ ได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนารายภาค และแผนอื่นๆ รวมทั้งศักยภาพและความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่ และมองการพัฒนาจังหวัดแบบองค์รวมที่มีความครอบคลุมทุกมิติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมั่นคง

การทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ 5 ปี พ.ศ. 2561-2565 ปรับปรุงข้อมูลในหลายส่วนเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน และมีการปรับปรุงเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา โดยกำหนดค่าเป้าหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงเพิ่มเติมกลยุทธ์ตามแนวทางตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) กำหนด และเพื่อให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายรัฐบาล

แผนพัฒนาจังหวัดจะใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาของทุกส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และการดำเนินกิจการของส่วนราชการ/หน่วยงานอื่นของรัฐที่จะกระทำในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ที่ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ 5 ปี พ.ศ. 2561-2565 ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2550 มาตรา 52 (3) และมาตรา 53/1 เพื่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ร่วมกันพัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้มุ่ง สู่ทิศทางเดียวกัน

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

"เมืองแห่งความสุข"

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม
2. ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดชัยภูมิ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

1) เป้าประสงค์

ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม

2) เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว
3. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละที่ลดลงของของจำนวนคนจน
5. จำนวนพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่
6. จำนวนขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว
8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
9. จำนวนพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มขึ้น
10. จำนวนพื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานเพิ่มขึ้น
11. ปริมาณการกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น
12. ร้อยละของจำนวนเส้นทางคมนาคมได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

3) แนวทางการดำเนินงาน

ด้านการเกษตร

1.การพัฒนาทรัพยากรการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

1.1 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจากัดได้อย่างยั่งยืน

1.2 บริหารจัดการน้าอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการก่อสร้างระบบชลประทานขนาดใหญ่ กลางและเล็ก เพื่อบรรเทาอุทกภัย ภัยแล้งและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้า

1.3 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้าภาคเกษตร เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

2. พัฒนาผลิตภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ได้แก่ ข้าว ข้าวอินทรีย์ ข้าวปลอดภัย พริก ไม้ผล พืชผักปลอดภัย ตลอดห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงการตลาด และเครือข่ายสินค้าเกษตร

2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด

2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์และประมง

2.3 ส่งเสริมและพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ไหม ที่มีคุณภาพ

2.4 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด

2.5 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร การกระจายทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรในระดับชุมชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร

2.6 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตร ที่เหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

2.7 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้และพัฒนาองค์ความรู้ให้ชุมชน สนับสนุนการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร

2.8 สนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบกลุ่มการผลิต และส่งเสริมสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และมีโอกาสทางการตลาด

2.9 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนและปลูกพืชพลังงานทดแทน

2.10 พัฒนาด้านการวางแผนพัฒนาการเกษตรและระบบสารสนเทศทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนการผลิต และการจาหน่ายผลผลิต

2.11 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสมและปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม

3. พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

3.1 สนับสนุนบทบาทของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติ และเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเกษตรกร

3.2 ส่งเสริมการทาการเกษตรตามแนวพระราชดาริ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ และการทำเกษตรยั่งยืน และลดการใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรและการปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกร และพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรเกษตรกรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

4. พัฒนาพื้นที่การเกษตร และการถือครองที่ดิน

4.1 วางระบบการถือครองที่ดินการจัดที่ดินทำกินและกระจายสิทธิ โดยเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

4.2 เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์/จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน และประชาชนที่ยากจนให้มีที่ดินเป็นของตนเองอย่างเป็นธรรม

4.3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากที่ดิน โดยกำหนดแนวเขตการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม ทั้งเขตเกษตรเศรษฐกิจและการจัดทำผังเมือง และผังชุมชน

5. พัฒนาอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตร

5.1 พัฒนาประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิต (Productivity) ของภาคอุตสาหกรรม

5.2 ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของจังหวัด เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพลังงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

5.3 ส่งเสริมการสร้างคุณค่าสินค้าอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการเกษตรจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.4 ส่งเสริมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาการผลิต การขนส่งสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ

5.5 ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมหรือกลุ่มสินค้า (Cluster และ Supply Chain) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

5.6 พัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับความสามารถด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งเสริมสร้างความเป็นบรรษัทภิบาลให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงรุก และอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืน

5.7 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนายกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

6. พัฒนาฝีมือแรงงานและบริหารจัดการแรงงานอย่างเป็นระบบ

6.1 สนับสนุนการฝึกอบรมแรงงานให้มีความรู้และพัฒนาทักษะฝีมือที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ประชาคมอาเซียน รวมทั้งฝึกอาชีพอิสระให้กับคนหางานตามความต้องการของตลาดแรงงาน

6.2 ส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลพิเศษมีโอกาสและทางเลือกในการทางานภาคอุตสาหกรรม และมีความเสมอภาคในการจ้างงาน

6.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดมาตรฐานแรงงาน การคุ้มครองแรงงานให้ได้รับสิทธิตามมาตรฐานแรงงาน ส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานนอกระบบให้ครอบคลุมมากขึ้น

6.4 พัฒนาระบบสารสนเทศบริหารจัดการด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาระบบค่าจ้าง

6.5 ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน แรงงานสัมพันธ์ มีสวัสดิการแรงงานและมีหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต

6.6 จัดระเบียบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ จัดระบบแรงงานต่างด้าวให้เหมาะสมกับความต้องการของภาคเอกชน และการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

6.7 ส่งเสริมแรงงานให้เข้าสู่ระบบประกันสังคม

7. พัฒนาและส่งเสริมการทำเหมืองแร่โปแตช และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

7.1 ผลักดันอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตชของจังหวัดไปสู่นโยบายระดับชาติ

7.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อรองรับการเกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

8. พัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมและผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพ

8.1 เสริมสร้างศักยภาพองค์กรวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการให้มีความคิดในเชิงสร้างสรรค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

8.2 ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับองค์ความรู้สมัยใหม่ ส่งเสริมกิจกรรมการประกวดแข่งขัน การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มเยาวชนและผู้ประกอบการ

8.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน สนับสนุนให้มีศูนย์กระจายและแสดงสินค้า และพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

8.4 เสริมสร้างชุมชนให้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ เอกลักษณ์ วัฒนธรรมในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มของสินค้า มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตเชิงธุรกิจพึ่งพาตนเองได้

9. พัฒนาผู้ประกอบการและเครือข่ายด้านการตลาด

9.1 พัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดโดยเพิ่มบทบาทศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการให้ครอบคลุมสินค้าและบริการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ ตลอดจนเสริมสร้างองค์กรวิสาหกิจชุมชน (SMEs) ให้เกิดความเข้มแข็ง และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

9.2 สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการทั้งในระดับจังหวัด และภูมิภาคเพื่อเพิ่มช่องทางทางการค้า และกระจายผลผลิตจากแหล่งผลิตถึงผู้บริโภคให้มีความรวดเร็วและทั่วถึง รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

9.3 จัดตั้งศูนย์ประสานการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพาณิชกรรมในระดับจังหวัดเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ

2. การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม รวมทั้งแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และลดข้อพิพาทเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ

3. ควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำและการใช้สารเคมีการเกษตรในพื้นที่ต้นน้ำอย่างเข้มงวด

4. พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพดิน การแก้ไขปัญหาดินเค็ม ดินขาดอินทรียวัตถุ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร

5. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรลุ่มน้ำและองค์กรท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และการจัดทาแผนบริหารจัดการน้ำในแต่ละลุ่มน้ำอย่างบูรณาการที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการน้ำ

6. พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และส่งเสริมสิทธิชุมชนในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนเพื่อให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

7. ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนเกิดการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความตระหนักและทัศนคติที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการกำจัดขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน

9. ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการกำหนดเขตและการจัดการเชิงพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

10. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

11. การสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพโดยการอนุรักษ์ การวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมท้องถิ่นและพืชพื้นบ้าน เพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

12. ส่งเสริมเกษตรกร ชุมชน และท้องถิ่นวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่นในการใช้พลังงานทดแทน การผลิตพืชพลังงานทดแทน การปลูกพืชพลังงานทดแทนในที่ดินรกร้าง เพื่อสร้างรายได้ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน

13. การจัดทำแผนที่เพื่อบ่งชี้พื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เสี่ยง เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวัง และแนวทางบรรเทาและป้องกันผลกระทบ

14. พัฒนาการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการและสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการ

15. พัฒนาระบบงานอาสาสมัคร โดยการวางระบบเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ให้มีมาตรฐานตามหลักสากล

16. สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่น ให้มีการเตรียมความพร้อม จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ และการซักซ้อมรับมือภัยพิบัติอย่างสม่ำเสมอ

17. พัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งมีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน

18. การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ทุกภาคส่วนได้ทราบ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนในการร่วมกันดำเนินการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

19. สนับสนุนครัวเรือน ชุมชนตลอดจนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการผลิต การใช้พลังงานทดแทน

20. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสมแก่ผู้ผลิตและผู้ใช้ทั้งในและต่างประเทศ

21. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพธุรกิจพลังงานทดแทน

22. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านพลังงานทดแทน

23. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และข้อมูลสถิติพลังงานทดแทน

24. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านพลังงานทดแทน เพื่อสร้างความสามารถในการใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

25. พัฒนาเครือข่ายด้านพลังงานทดแทนที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ

ด้านโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ

1. การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรของจังหวัดทั้งในระบบกระจายน้ำและแหล่งน้ำต้นทุน

2. การพัฒนาระบบการขนส่งและสาธารณูปโภค เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้าทางการเกษตรเข้าสู่ตลาด

ด้านการท่องเที่ยว

1. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวชั้นนำของภาคอีสาน

2. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งอานวยความสะดวก ความปลอดภัย และสุขอนามัย ตลอดจนให้ความสำคัญกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของผู้พิการและผู้สูงอายุ

3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจรและท่องเที่ยวได้ตลอดปีและทุกฤดูกาล

4. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพไปยังตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

5. ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว

6. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และบริการให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ

7. พัฒนายกระดับมาตรฐานสินค้าชุมชน และบริการ เพื่อพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์จากเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม

8. พัฒนาและปรับปรุงศูนย์สารสนเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงข้อมูลการท่องเที่ยวระดับจังหวัดเข้ากับการท่องเที่ยวในระดับชาติ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

9. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่บูรณาการเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

10. สนับสนุน พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

11. สนับสนุนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

12.ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น

13. การดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1) วัตถุประสงค์

ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเพิ่มขึ้น

2. ร้อยละของจำนวนปัญหาทางสังคมของประชาชนลดลง

3) แนวทางการดำเนินงาน

1. เพิ่มศักยภาพและส่งเสริมให้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มีบทบาทนาในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสถาบันการศึกษา ในการสร้างค่านิยมครอบครัวอบอุ่น และการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมนาความรู้

2. สร้างเครือข่ายชุมชน/ท้องถิ่น และทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน และฟื้นฟู เผยแพร่สืบสานคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่ดีงาม

3. สร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชน และประชาชนผู้มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรมได้มีเวที แสดงออก เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในระดับชุมชนและระดับท้องถิ่นอย่าง ต่อเนื่อง

4. พัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้มีขีดความสามารถที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนา ความรู้ทางวิชาการและสติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม

5. เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่โดยส่งเสริมให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับ ชุมชน สามารถวางและจัดทำผังเมือง การจัดบริการขั้นพื้นฐาน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมในพื้นที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของประชาชน ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะ และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

6. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนจากสภาวัฒนธรรมหมู่บ้านสู่สภา วัฒนธรรมตำบล

7. ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลัก 12 ประการ

8. ขยายโอกาสการมีงานทำและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม

9. ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพโดยการจัด กิจกรรมและเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกีฬาและนันทนาการ

10. ส่งเสริมและพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพโดยการพัฒนาและนำวิทยาศาสตร์ ทางการกีฬามาใช้อย่างจริงจัง

11. ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำเพื่อเสริมสร้าง สุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

12. ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองการการประกันสังคมอย่างทั่วถึง

13. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับสู่มาตรฐานสากล ปรับปรุงหลักสูตรการเรียน การสอนเพื่อการมีงานทำให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยการมีส่วน ร่วมของประชาชน ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมหลัก 12 ประการ คุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

14. สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับประชาชนให้เข้าถึงบริการการศึกษาและแหล่ง เรียนรู้ตลอดจนสร้างปัจจัยและสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง ให้กับคนทุกช่วงวัย

15. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษามุ่งสู่สากล พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ เพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

16. สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้และผู้พิการ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการให้บริการ และช่วยเหลือทางการศึกษาให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส

17. สนับสนุนการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน/วิสาหกิจชุมชน ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ช่างท้องถิ่น ทักษะอาชีพสู่ชุมชน รวมทั้งการรับรองและตรวจสอบคุณภาพสินค้าชุมชน

18. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

19. ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สร้างกลไกชุมชนในการส่งเสริมประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

20. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรชุมชนและผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมของชุมชน

21. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชน ผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน

22. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทุนชุมชนทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนกายภาพ ทุนธรรมชาติ และทุนการเงิน ให้มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล

23. เพิ่มประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่เป็นอุปสรรค รวมทั้งพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน

24. พัฒนาระบบบริการ วิชาการและการบริหารจัดการทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

25. พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของเครือข่าย

26. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ

27. สนับสนุนสร้างแรงจูงใจ ทักษะความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อรองรับการขยายภารกิจในการปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคเรื้อรัง โดยเชื่อมโยงการดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

28. พัฒนาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแก่ประชาชน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมืออันทันสมัยมาใช้ในการให้บริการเชิงรุก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

29. พัฒนาสมรรถนะข้าราชการให้มีจิตสานึกสาธารณะ มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมธรรมาภิบาล และทัศนคติ ที่เอื้อต่อการบริการประชาชน

30. สร้างจิตสานึกค่านิยม จรรยาบรรณ ของข้าราชการ ในการปฏิบัติราชการด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างต่อเนื่อง

31. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถของอำเภอในการประสานและบูรณาการแผนพัฒนาในระดับชุมชน ตำบล และอำเภอ ให้สามารถเชื่อมโยงกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ระบบแผนและงบประมาณของจังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของประชาชน

32. ส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรบุคคลไปสู่ระบบที่เป็นสากลและมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างความมั่นคงเพื่อการพัฒนาจังหวัดสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

1) วัตถุประสงค์

ประชาชนดำรงชีวิตอย่างปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

2) เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่ลดน้อยลง
2. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติด
3. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดอง

3) แนวทางการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน การแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงรุก และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)

2. เสริมสร้างสมรรถนะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและระงับข้อพิพาทเบื้องต้นรวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย เสริมสร้างความปลอดภัยและสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่

3. คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนและผู้บริโภคเชิงรุก เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอำนวยความยุติธรรม

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆของประชาชนโดยศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและอำเภอ

5. สร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนต่อการรองรับสภาพปัญหายาเสพติดในสังคม

6. สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันในผู้ใหญ่และวัยแรงงาน

7. เร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด และผู้มีอิทธิพลในทุกๆ ด้าน ดำเนินการป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ตลอดจนบำบัดฟื้นฟู ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดและติดตามช่วยเหลือให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาสังคม

8. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคมให้มามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้สอดรับกับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล

9. บริหารจัดการอย่างบูรณาการทุกภาคส่วนที่มีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยต่อการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพโดยยึดผู้เสพเป็นศูนย์กลาง

10. สร้างและพัฒนาระบบรองรับสนับสนุนการคืนคนดีให้สังค

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2561-2565

<u>วิสัยทัศน์</u>

"เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม เป็นแหล่งผลิตอาหารพลังงานทดแทนสำคัญ และเป็นสังคมที่มีคุณภาพ"

<u>พันธกิจ</u>

1. ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน
3. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถภาคการเกษตร
4. พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
5. ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและรองรับการเจริญเติบโตของจังหวัด
7. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ

<u>เป้าประสงค์หลัก</u>

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนของจังหวัดชัยภูมิได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า
3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง
4. เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น
5. การท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้น
6. เป็นแหล่งสร้างพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
8. มีระบบโลจิสติกส์ที่รองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและเชื่อมโยงประเทศสู่ประชาคมอาเซียน
9. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู

10. มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ สามารถนำมากำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาในภาพรวม ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 1.1 มีศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษาที่เทียบเคียงระดับประเทศ

<u>แนวทาง</u>

1.1.1 ส่งเสริมให้สถานศึกษามีขีดความสามารถสูงในทุกด้าน ดึงดูดครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความโดดเด่นและเป็นเลิศเข้ามาร่วมดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์

1.1.2 ขยายรูปแบบการศึกษา ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบความเป็นเลิศไปสู่เขตการศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดชัยภูมิ

1.1.3 สนับสนุนการแข่งขันทางวิชาการในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

1.1.4 จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนและนักศึกษาที่มีความสามารถสูงได้มีโอกาสศึกษาต่อและกลับมาร่วมพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 1.2 สร้างแรงจูงใจให้ครูดี ครูเก่ง มาร่วมจัดการเรียนการสอนที่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้นและส่งเสริมขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

<u>แนวทาง</u>

1.2.1 สนับสนุนการจัดสวัสดิการให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อดึงดูดให้บุคลากรที่มีความโดดเด่นให้มาปฏิบัติงานด้านการศึกษาที่จังหวัดชัยภูมิ

1.2.2 สร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้สามารถพัฒนาตนเองด้านการศึกษา

1.2.3 เสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.2.4 สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เปิดโลกทัศน์อาเซียนเพื่อนำมาถ่ายทอดให้แก่เยาวชนจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 1.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ในการเชื่อมโยงการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเข้าสู่จังหวัดชัยภูมิ

<u>แนวทาง</u>

1.3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศให้สามารถรองรับการเรียนการสอนในทุกพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถเชื่อมโยงครูที่มีศักยภาพในการสอนสู่ผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างเป็น

ระบบผ่านโครงการ Asean School On-line โดยจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อก้าวสู่อาเซียนและมีโอกาสเข้าถึงทุกช่วงชั้นเรียน

1.3.2 ส่งเสริมการนำอินเตอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบ WIFI มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานในหน่วยงานและสถานศึกษา

1.3.3 จัดหาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีขีดความสามารถแตกต่างกัน

1.3.4 พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน

1.3.5 ผลักดันให้เกิดความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมทั้งด้านเครื่องมือและบุคลากรรองรับการผลิตสื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในระบบห้องเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

<u>แนวทาง</u>

1.4.1 ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนโดยให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษานำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสร้างองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.4.3 สร้างเวทีวิชาการเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถและการแข่งขันให้กับนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ทุกระดับ

1.4.4 ส่งเสริมให้นักเรียนผลิตและสร้างผลงานจากการเรียน

1.4.5 จัดให้มีพื้นที่ภายในสถานศึกษาที่เน้นการใช้ภาษาต่างประเทศ และการเรียนรู้วัฒนธรรม

1.4.6 พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการการเรียนการสอนในชั้นเรียนกับการปฏิบัติจริง

1.4.7 พัฒนารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรการที่ 1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

<u>แนวทาง</u>

1.5.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการยกระดับศิลปวัฒนธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของ "วิถีชุมชนชาวชัยภูมิ" โดยบูรณาการกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.5.2 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนโดยการนำศิลปวัฒนธรรมของชาวชัยภูมิมาเป็นส่วนประกอบสำคัญที่เยาวชนต้องสัมผัสและเรียนรู้

1.5.3 ส่งเสริมผู้นำชุมชนในการเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในวาระและโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

1.5.4 สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ทันสมัยและสอดคล้องกับวิถีการเรียนรู้ของประชาชน

มาตรการที่ 1.6 ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของเยาวชนและแรงงานฝีมือในท้องถิ่น

<u>แนวทาง</u>

1.6.1 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.6.2 พัฒนาแรงงานฝีมือให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการแข่งขันในตลาดแรงงานในระดับประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคพื้นฐานทั่วไปของประชาชนในจังหวัดลดลง
2. รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น
3. ปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรมลดลง

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 2.1 ส่งเสริมการแก้ปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุขพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ

<u>แนวทาง</u>

2.1.1 สนับสนุนให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลรักษาสุขภาพของคนในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.2 พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณสุขแก่ชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

2.1.4 ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น

มาตรการที่ 2.2 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

<u>แนวทาง</u>

2.2.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพทางการตลาดโดยใช้แนวคิด "การตลาดนำการผลิต"

2.2.2 สร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดชัยภูมิสู่อาเซียน เช่น ข้าวหอมดง ผ้าจากใยสับปะรด บรรจุภัณฑ์หมาก ผ้าไหม สับปะรด มะม่วง มะขามหวาน หม่ำ เป็นต้น ให้เป็นผลิตภัณฑ์ของฝากที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิ

2.2.3 สนับสนุนชุมชนในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าและมีมูลค่าเพิ่ม โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนหรือต่อยอดจากผลิตภัณฑ์ชุมชนเดิมให้ดีขึ้น ทั้งนี้ เน้นการสร้างความแตกต่างความแปลกใหม่ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

2.2.4 สนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างเอกลักษณ์ในการผลิตสินค้าของชุมชนและท้องถิ่น

2.2.5 สนับสนุนให้ชุมชน วิสาหกิจชุมชนใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับการนำองค์ความรู้สมัยใหม่มาใช้ยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน

2.2.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเน้นการลดต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าด้านการเกษตรของจังหวัดโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.2.7 สร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในเชิงการสร้างสรรค์

2.2.8 พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ทุกระดับตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการแปรรูปและผู้จำหน่าย

2.2.9 ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแหล่งใหม่ ๆ โดยเน้นการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของจังหวัด

2.2.10 เสริมสร้างวิสาหกิจชุมชน (SMEs) ให้มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศ

2.2.11 เชื่อมโยงกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อเป็นแหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพของชุมชน

มาตรการที่ 2.3 สร้างชุมชนเข้มแข็ง มีเอกภาพ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่

<u>แนวทาง</u>

2.3.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัวของประชาชนในชุมชน

2.3.3 ปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัยในชุมชนให้มีคุณภาพ

2.3.4 สร้างความตระหนักในความสำคัญกับผู้สูงอายุในครอบครัวเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์อันเป็นรากฐานของความอบอุ่นของครอบครัว

2.3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและผู้นำชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.3.6 ส่งเสริมการสร้างสื่อที่เน้นการสร้างสรรค์สังคมและท้องถิ่นในการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในท้องถิ่น

2.3.7 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือจากภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เข้มแข็ง

2.3.8 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการดูแลเด็กและเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และการมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในท้องถิ่น

2.3.9 จัดทำสื่อและจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.3.10 จัดกิจกรรมหรือจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.3.11 จัดกิจกรรมในการบำบัด รักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพ ติดตาม ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัด รักษา ฟื้นฟู ผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด

2.3.12 จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาของจังหวัดให้เพียงพอ โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อการออกกำลังกายของคนในชุมชนและท้องถิ่น

2.3.10 พัฒนาและจัดให้มีผู้ฝึกสอนและอาสาสมัครการกีฬาที่มีความรู้ประจำศูนย์และสนามกีฬาอย่างเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. สินค้าการเกษตรหลักมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
2. สินค้าการเกษตรที่เป็นความหวังในอนาคตมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
3. รายได้ภาคเกษตรต่อครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 3.1 ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ในพืชหลัก ได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

<u>แนวทาง</u>

3.1.1 ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตต่อไร่ของพืชหลักของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

3.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพปัจจัยการผลิตเพื่อการเพิ่มผลผลิต

3.1.3 เร่งรัดการปรับความเชื่อและทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับวิถีการเกษตรดั้งเดิมเพื่อให้เกิดการยอมรับในวิธีการทางการเกษตรแบบใหม่ที่ได้ผลมากขึ้น

3.1.4 สรรหาและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐในกลุ่มเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 3.2 ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจที่เป็นความหวังในอนาคต ได้แก่ พริก ยางพารา โคเนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช

<u>แนวทาง</u>

3.2.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ โคเนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช ในชุมชนและพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์

3.2.2 ประสานให้เกิดความเชื่อมโยงกับโรงชำแหละโคเนื้อโคราชวากิว ที่มีอยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

3.2.3 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้การแนะนำเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 กำหนดพื้นที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราให้เหมาะสมและเอื้อต่อการบริหารจัดการเพื่อการเพิ่มมูลค่า

3.2.5 ส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชมาส่งเสริมการผลิตลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้กับพืชอนาคตของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ พริก และยางพารา

มาตรการที่ 3.3 สร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย

<u>แนวทาง</u>

3.3.1 สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (อาหารปลอดภัย) ที่ตรงกับความต้องการของตลาด โดยเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาในรูปแบบโครงการ Northeastern Food Valley ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.3.2 สร้างช่องทางการตลาดที่เชื่อมโยงไปสู่ผู้ประกอบการรายใหญ่ด้านการส่งออกอาหารปลอดภัย

3.3.3 ส่งเสริมการตรวจสอบคุณภาพอาหารปลอดภัยให้ได้ในระดับมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

3.3.4 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ตลาดเกิดการยอมรับในคุณภาพอาหารปลอดภัยของจังหวัดชัยภูมิ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาสู่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 4.1 ส่งเสริมและเร่งรัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิให้เป็นรูปธรรม

<u>แนวทาง</u>

4.1.1 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และแข่งขันได้ในระดับประเทศ และระดับประชาคมอาเซียนมากขึ้น

4.1.2 สร้างกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกแบบก้าวกระโดด เช่น การประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อระดับชาติและนานาชาติ

4.1.3 สร้างเวทีเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นให้บ่อยครั้งโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องใน 9 เทศกาลสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น

4.1.4 สนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มาเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

มาตรการที่ 4.2 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีภูมิทัศน์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์

<u>แนวทาง</u>

4.2.1 สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานสำคัญในแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนด้านการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

4.2.2 สร้างกลยุทธ์ในการบริการด้านที่พักอาศัยในพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดให้เอื้อต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในทุกพื้นที่

4.2.3 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น และส่วนราชการในการอนุรักษ์และดูแลสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสมบูรณ์

4.2.4 ร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในพื้นที่ในการปรับปรุงเส้นทางและพัฒนาภูมิทัศน์ตลอดเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ให้สวยงามและโดดเด่น เพื่อเพิ่มจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว

4.2.5 จัดทำแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ตามเส้นทางเข้าสู่แหล่งน้ำใหญ่ที่กำลังจะพัฒนาขึ้นเพื่อให้เป็นถนนสายท่องเที่ยวที่สวยงาม พร้อมมีจุดแวะพักและจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

4.2.6 เร่งรัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ เช่น พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบึงละหาน บึงซีกวีก ป่าปรงพันปี ฯลฯ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ อาทิ พิพิธภัณฑ์สัตว์ดึกดำบรรพ์และโลกล้านปี อุทยานผักพื้นบ้าน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

4.2.7 บูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและหน่วยงานที่ดูแลป่าไม้ในจังหวัดชัยภูมิในการวางแผนการท่องเที่ยวในวาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

มาตรการที่ 4.3 ปรับปรุงและพัฒนาตัวเมืองชัยภูมิให้น่าอยู่ เกิดอัตลักษณ์ที่โดดเด่น และยังคงความเป็นแหล่งภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

<u>แนวทาง</u>

4.3.1 ปรับปรุงและก่อสร้างสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่ซึ่งบ่งบอกถึงถิ่นกำเนิดรากฐาน และสื่อความหมายถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้น

4.3.2 พัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรม

4.3.3 จัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะของสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง สินค้าทางวัฒนธรรมและสินค้าอื่น ๆ ที่โดดเด่นของจังหวัด ในรูปแบบที่เป็นถนนคนเดินของจังหวัดชัยภูมิที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ

4.3.4 จัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล มีอาสาสมัครท่องเที่ยวที่ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ

มาตรการที่ 4.4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเคารพและศรัทธาต่อเจ้าพ่อพระยาแล

<u>แนวทาง</u>

4.4.1 เสริมสร้างการเชื่อมโยงและสร้างสื่อแสดงถึงเรื่องราวในเอกลักษณ์อันโดดเด่น ของจังหวัดชัยภูมิในแต่ละพื้นที่ และเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์และปรากฏแก่สายตาของประชาชนในประเทศและประชาคมโลก

4.4.2 ส่งเสริมการนำวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นมาพัฒนาและเสริมสร้างความโดดเด่นในเชิงประจักษ์ เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวในเชิงจิตใจ โดยจัดทำเส้นทางประวัติศาสตร์เจ้าพ่อพระยาแล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสกับสถานที่จริงตามประวัติศาสตร์ของเจ้าพ่อพระยาแล

4.4.3 ส่งเสริมให้มีหมู่บ้านวิถีชีวิต “ชัยภูมิโบราณ” ที่คงเอกลักษณ์และบรรยากาศของชาวชัยภูมิในอดีตที่นักท่องเที่ยวสามารถชื่นชมและสัมผัสได้

4.4.4 ส่งเสริมความโดดเด่นในเรื่องราวตามรอยวิถีเส้นทางเจ้าพ่อพระยาแล เน้นการนำเสนอในเชิงประจักษ์และสามารถสัมผัสได้ในเชิงจิตใจ

มาตรการที่ 4.5 พัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้เป็นแหล่งปลูกไม้ดอก ไม้ประดับสำคัญของประเทศ

<u>แนวทาง</u>

4.5.1 ศึกษาศักยภาพด้านการผลิตไม้ดอกไม้ประดับของจังหวัดชัยภูมิที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศในแต่ละพื้นที่

4.5.2 ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาชีพเสริมของจังหวัดชัยภูมิสู่ตลาดไม้ดอกไม้ประดับระดับประเทศ

4.5.3 ส่งเสริมการสร้างตลาดกลางไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อสนับสนุนการนำมาเสริมสร้างภูมิทัศน์ที่สวยงามให้กับจังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ รวมถึงเพื่อส่งออกจำหน่ายทั่วประเทศ

4.5.4 ส่งเสริมการตลาดจังหวัดชัยภูมิให้เป็น “เมืองมนต์เสน่ห์ดอกไม้” ของประเทศ

มาตรการที่ 4.6 ส่งเสริมขีดความสามารถของบุคลากร ด้านการท่องเที่ยวภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

<u>แนวทาง</u>

4.6.1 วิเคราะห์และปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

4.6.2 จัดระบบการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการบริหารจัดการและการบริการการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งบุคลากรของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

4.6.3 ส่งเสริมความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง และมีขีดความสามารถสูงขึ้น

4.6.4 ส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

4.6.5 จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ชุมชนพึ่งพาตนเองด้านพลังงานทดแทนของชุมชนได้มากขึ้น
2. ท้องถิ่นมีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายพลังงานทดแทน
3. ชุมชนให้ความตระหนักและร่วมมือกันใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีคุณค่า

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนสร้างพลังงานเพื่อเศรษฐกิจชุมชน

<u>แนวทาง</u>

5.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกในท้องถิ่นและชุมชน

5.1.2 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าชุมชน “โรงไฟฟ้าชีวมวล” มาใช้ในชุมชนที่มีความพร้อม เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน และการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านพลังงานในเชิงพาณิชย์

5.1.3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ ไปใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตร เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้าในการสนับสนุนการทำงานของระบบการให้น้ำพืชแบบน้ำหยด เป็นต้น

5.1.4 ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนด้านการจัดการพลังงานและร่วมมือกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อผลิตบุคลากรด้านพลังงาน มาสนับสนุนการก้าวสู่การเป็นแหล่งพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

มาตรการที่ 5.2 พัฒนาการบริหารจัดการพืชพลังงานอย่างครบวงจร

<u>แนวทาง</u>

5.2.1 วางแผนและกำหนดพื้นที่สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงานอย่างชัดเจน

5.2.2 สร้างระบบเชื่อมโยงการนำผลผลิตจากพืชพลังงานจากภาคการผลิตด้านเกษตรไปสู่ภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน

5.2.3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชพลังงานทดแทนเพื่อให้สามารถวางแผนการพัฒนาการผลิตพืชพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร

5.2.4 ส่งเสริมและให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับการนำผลผลิตจากพืชมาใช้เป็นพลังงานทดแทนเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคครัวเรือน

มาตรการที่ 5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในการผลิตพลังงานทดแทน

<u>แนวทาง</u>

5.3.1 ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แหล่งทุน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการผลิตพลังงานทดแทน เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล เป็นต้น

5.3.2 สร้างความรู้และความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการผลิตไฟฟ้าของชุมชน เช่น กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม และกฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวล เป็นต้น

มาตรการที่ 5.4 ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในการใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

<u>แนวทาง</u>

5.4.1 รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของพลังงานในการพัฒนาท้องถิ่น และการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. มีมูลค่าการค้าสูงในเขตการพัฒนาพิเศษของจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 6.1 ส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและโลจิสติกส์ในภูมิภาค

<u>แนวทาง</u>

6.1.1 กำหนดให้อำเภอจัตุรัสเป็นเขตการพัฒนาพิเศษ

6.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาสถานีรถไฟจัตุรัสให้เป็นศูนย์รวบรวมและพักสินค้าโลจิสติกส์จากประเทศไทยและจากประเทศในประชาคมอาเซียน

6.1.3 สนับสนุนการสร้างตลาดศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและกระจายสินค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศในประชาคมอาเซียน

6.1.4 เร่งรัดการสรรหาและพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีความสามารถสูงในการเข้ามาบริหารจัดการ

6.1.5 จัดระบบบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และการค้าในเขตการพัฒนาพิเศษให้มีประสิทธิภาพสูง

มาตรการที่ 6.2 สนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงของระบบการขนส่งภายในท้องถิ่นให้เชื่อมต่อกับส่วนกลาง

<u>แนวทาง</u>

6.2.1 สนับสนุนการพัฒนาถนนภายในชุมชนให้เชื่อมโยงการคมนาคมส่วนกลางเพื่อการขนถ่ายสินค้าเกษตรสู่ตลาดกระจายสินค้าส่วนกลาง

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. มีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น
2. ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. ปัญหาปริมาณขยะชุมชนลดลง

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 7.1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

<u>แนวทาง</u>

7.1.1 กำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการวางแผนในการอนุรักษ์และฟื้นฟู

7.1.2 ส่งเสริมให้ยุวชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนในรูปแบบของการรวมกลุ่มเป็น “ยุวชนรุ่นใหม่รักและหวงแหนป่า”

7.1.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการดูแลทรัพยากรป่าไม้อย่างมีคุณภาพ ด้วยความสมดุลและยั่งยืน

7.1.4 ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ อย่างมีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

7.1.5 จัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนตระหนักในความสำคัญของป่าไม้กับผลกระทบจากการทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง

7.1.6 สนับสนุนการปลูกป่าในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

มาตรการที่ 7.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นในการจัดให้มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเพิ่มปริมาณและรองรับการใช้น้ำในภาคการเกษตร

<u>แนวทาง</u>

7.2.1 เสริมสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่

7.2.2 สร้างความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนเพื่อสะท้อนความต้องการที่เป็นเอกภาพของชาวชัยภูมิ ในความจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ของจังหวัด

7.2.3 จัดหาและระดมทุนเพื่อใช้เป็นงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำของชุมชนทั้งจากรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนภายในจังหวัด

7.2.4 ผลักดันโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งอ่างเก็บน้ำ” เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีแหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับในช่วงฤดูที่มีปริมาณน้ำมากและไว้ใช้ในช่วงขาดแคลนน้ำ

7.2.5 วางแผนพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำขนาดใหญ่และเส้นทางเข้าถึงให้สวยงาม มีจุดเด่น มีจุดแวะพักผ่อนระหว่างทาง เพื่อเอื้อต่อการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนแห่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิ

7.2.6 บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานสำหรับภาคการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำสู่ภาคการเกษตร

7.2.7 พัฒนาแหล่งน้ำเดิม แหล่งน้ำธรรมชาติ และพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เอเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่

7.2.8 พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

มาตรการที่ 7.3 การนำเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

<u>แนวทาง</u>

7.3.1 ส่งเสริมการนำนวัตกรรมที่ได้จากการพัฒนาเทคโนโลยี “เตาเผาขยะชุมชน” มาใช้ในการกำจัดขยะชุมชน และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในชุมชน

7.3.2 เร่งรัดการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาความรู้ของชุมชนในการจัดการมลพิษและของเสีย

7.3.3 เสริมสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการขยะและมลพิษสิ่งแวดล้อมในชุมชน

7.3.4 สร้างความพร้อมเพื่อรองรับภัยพิบัติจากธรรมชาติโดยเฉพาะเรื่องของภัยแล้งและน้ำท่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลงานการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถสูงในการให้บริการ
3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมสูงในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 8.1 เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

<u>แนวทาง</u>

8.1.1 ปรับปรุงและพัฒนาระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการบริหารจัดการให้เอื้อต่อระบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

8.1.2 ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.1.3 ปรับปรุงระบบการให้บริการในลักษณะการลดขั้นตอนการทำงาน และการพัฒนาให้มีลักษณะการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

8.1.4 พัฒนากระบวนการติดตามประเมินผล ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร

8.1.5 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหารและการให้บริการ

8.1.6 พัฒนาดัชนีชี้วัดการให้บริการ (KPI) ในระดับองค์กร ระดับหน่วยงานและระดับบุคคล

8.1.7 ส่งเสริมให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการบริหารท้องถิ่น

มาตรการที่ 8.2 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

<u>แนวทาง</u>

8.2.1 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสื่อสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

8.2.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสื่อมวลชนทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารให้กับประชาชน

8.2.3 จัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กรในรูปแบบต่าง ๆ

มาตรการที่ 8.3 ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

<u>แนวทาง</u>

8.3.1 วิเคราะห์โครงสร้างอัตรากำลังบุคลากรโดยเฉพาะสาขาเฉพาะด้านให้สอดคล้องและเอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและมีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้นโดยพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง

8.3.3 พัฒนาบุคลากร ในหน่วยงานให้มีขีดความสามารถ ด้านภาษารองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

มาตรการที่ 8.4 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการให้บริการแก่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

<u>แนวทาง</u>

8.4.1 ส่งเสริมการสร้างทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานและความภักดีต่อองค์กรให้กับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8.4.2 ส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

เป็นการประเมินปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถควบคุมได้ มีดังนี้

1. สภาพภูมิอากาศของโลกและของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ความแห้งแล้งและน้ำท่วมมากขึ้น อันเป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน การตัดไม้ทำลายป่า การทำลายธรรมชาติและการพัฒนาบ้านเมืองของประเทศต่าง ๆ

2. ความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้านและคู่ค้าเพิ่มมากขึ้น

3. จังหวัดชัยภูมิมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาการแข่งขันในทุกด้านจากจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดขอนแก่นในการดึงดูดทุนและทรัพยากรไปจากจังหวัดมากยิ่งขึ้น จังหวัดชัยภูมิต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่มีศักยภาพสูงมาพัฒนาให้แตกต่างจากสองจังหวัดนี้จึงจะทำให้สามารถส่งเสริมเศรษฐกิจของจังหวัดให้สูงขึ้นได้

4. ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตามราคาตลาดโลก และมีการแข่งขันกับประเทศอื่นทั้งด้านราคาและคุณภาพ ในขณะที่ต้นทุนการผลิตทางเกษตรกรของจังหวัดสูง ซึ่งจะส่งผลปัญหาด้านการตลาด

5. ประเทศไทยในภูมิประเทศเอเชีย เช่น จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เป็นคู่แข่งขันทางการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของไทยและของจังหวัด ทำให้การแข่งขันสูงซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการผลิตของไทยที่จะต้องปรับตัวในการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

3.3 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

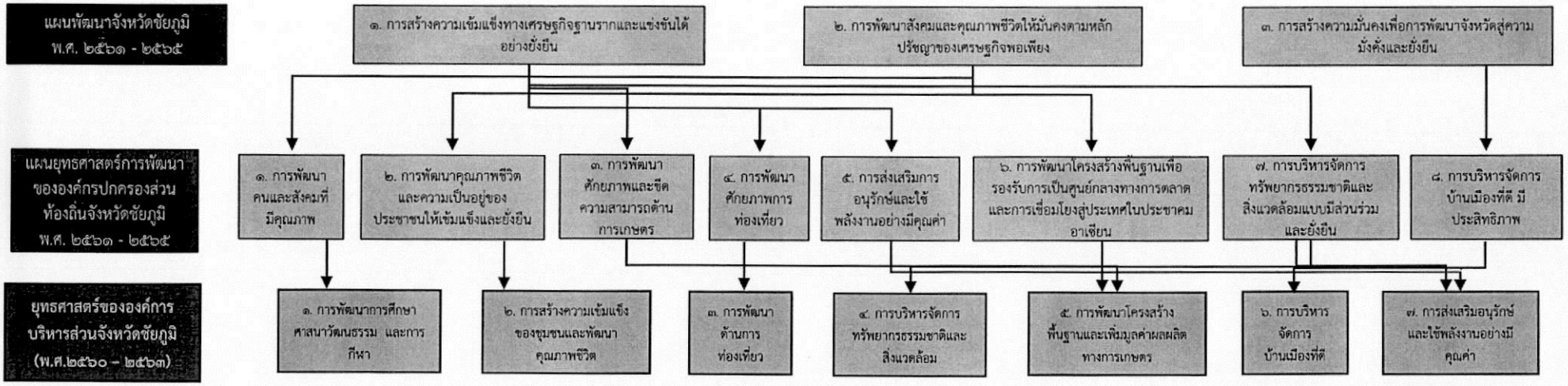

บทที่ 4

รายละเอียดยุทธศาสตร์การพัฒนา

บทที่ 4

รายละเอียดยุทธศาสตร์การพัฒนา

วิสัยทัศน์

"บริการสาธารณะทั่วถึง ประชาชนมีสุข เป็นสังคมคุณภาพ"

พันธกิจ

1. พัฒนาการศึกษา การกีฬา และส่งเสริมศาสนา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. พัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3. พัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่รู้จักแพร่หลาย

5. ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ แก้ไขปัญหามลภาวะ การกำจัดขยะมูลฝอย

6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริหารจัดการแหล่งน้ำให้ได้มาตรฐานครอบคลุมทุกพื้นที่

7. ส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาองค์กร

8. ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานทดแทนอย่างมีคุณค่า

4.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและตัวชี้วัด

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม และการกีฬา

<u>พันธกิจ</u> พัฒนาการศึกษา การกีฬา และส่งเสริมศาสนา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

<u>เป้าประสงค์</u>

1. สถานศึกษามีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต
2. จังหวัดชัยภูมิมีชื่อเสียงด้านกีฬา เพิ่มขึ้น
3. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับการสืบสาน

<u>ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์</u>

1. ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากโครงการการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) เพิ่มขึ้น
2. ประเภทกีฬาที่ได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะที่สูงขึ้น
3. ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการสืบสาน เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

<u>กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์</u>

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย	ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากโครงการการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD)
2. ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน	จำนวนสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระบบประกันคุณภาพภายนอก
3. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิต	จำนวนโครงการที่สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษา และสื่อการเรียนการสอน	ร้อยละของงบประมาณในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น
5. จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสร้างสรรค์สังคมท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
6. ส่งเสริม สนับสนุนการกีฬา นันทนาการและการออกกำลังกาย	จำนวนโครงการที่ส่งเสริม สนับสนุนการกีฬา นันทนาการและการออกกำลังกาย
7. ส่งเสริม สนับสนุน งานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

<u>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</u>

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

<u>ความเชื่อมโยง</u>

1. **ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

<u>พันธกิจ</u> 1. พัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2. พัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

<u>เป้าประสงค์</u> 1. รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น

2. สังคม ชุมชน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

<u>ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์</u>

1. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. จำนวนโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

<u>กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์</u>

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมอาชีพ การลงทุน การสร้างงานสร้างรายได้ส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า OTOP	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น
2. การสาธารณสุขและส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของประชาชน	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสุขภาพของประชาชน
3. การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	จำนวนโครงการที่สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	จำนวนโครงการที่สนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
5. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน	จำนวนครอบครัวที่ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน
6. ส่งเสริมและสนับสนุน เด็ก สตรี คนพิการ คนชรา ผู้ด้อยโอกาสและ ประชาชนในสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
7. การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค	จำนวนผู้ป่วย ด้วยโรคสำคัญที่เป็นปัญหาสาธารณสุขในพื้นที่ลดลง (ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่)
8. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และบำบัดฟื้นฟูผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

<u>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</u>

กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต/กองแผนและงบประมาณ/สำนักปลัดฯ/กองช่าง

<u>ความเชื่อมโยง</u>

1. **ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
2. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

<u>พันธกิจ</u> พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่รู้จักแพร่หลาย

<u>เป้าประสงค์</u> 1. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้น

2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น

<u>ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์</u>

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

<u>กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์</u>

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยว	จำนวนถนน แหล่งน้ำ ที่ได้รับการบำรุงรักษา
2. พัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ ระบบนิเวศวิทยา ทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ให้มีศักยภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัย	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา
3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	จำนวนกิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	จำนวนบุคลากรที่ผ่านการเข้าอบรมในด้านการท่องเที่ยว

<u>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</u>

สำนักปลัดฯ/กองการศึกษาฯ/กองช่าง

ความเชื่อมโยง

1. **ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
2. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว

4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ แก้ไขปัญหามลภาวะ การกำจัดขยะมูลฝอย

เป้าประสงค์
1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ปัญหาการจัดการขยะลดลง

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ร้อยละของการจัดการปัญหาขยะลดลง

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การแก้ไขปัญหาการจัดการมลภาวะ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	จำนวนโครงการในการแก้ไขปัญหาการจัดการมลภาวะ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

กองช่าง/กองการศึกษาฯ

ความเชื่อมโยง

1. **ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
2. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

<u>พันธกิจ</u> พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริหารจัดการแหล่งน้ำให้ได้มาตรฐานครอบคลุมทุกพื้นที่

<u>เป้าประสงค์</u>

1. เส้นทางคมนาคมที่ได้มาตรฐาน
2. แหล่งน้ำได้รับการบริหารจัดการ
3. รายได้ต่อครัวเรือนภาคการเกษตรสูงขึ้น

<u>ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์</u>

1. จำนวนถนนที่ได้มาตรฐาน
2. จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบริหารจัดการ
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตร

<u>กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์</u>

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ	จำนวนถนนที่ได้มาตรฐานและถนนที่ได้รับการบำรุงรักษา
2. การบริหารจัดการแหล่งน้ำ	จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบริหารจัดการ
3. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

<u>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</u>

กองช่าง / กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต

<u>ความเชื่อมโยง</u>

1. **ยุทธศาสตร์จังหวัดจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
2. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน

6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

<u>พันธกิจ</u> ส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาองค์กร

<u>เป้าประสงค์</u>

1. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลงานการให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
2. บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิได้รับการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน
3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

<u>ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์</u>

1. ระดับผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ
2. ระดับผลการประเมินศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
3. ระดับผลการประเมินการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตามเกณฑ์ที่กำหนด

<u>กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์</u>

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาท้องถิ่น	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. การบูรณาการการพัฒนาร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน	จำนวนโครงการที่มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น
3. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีทัศนคติและจิตสำนึกในการปฏิบัติงานสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวนโครงการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร
4. ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการประชาชน ลดขั้นตอนการทำงาน โดยการนำวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ร้อยละของความพึงพอใจของผู้รับบริการ
5. การพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์ขององค์กร	จำนวนโครงการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์กร
6. พัฒนาและปรับปรุงอาคารสำนักงาน บ้านพักอาศัยและระบบสาธารณูปโภค	จำนวนโครงการพัฒนาหรือปรับปรุง

<u>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</u>

สำนักปลัด/กองคลัง/กองช่าง/กองกิจการสภา/กองแผนและงบประมาณ/กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต/กองพัสดุและทรัพย์สิน/กองการศึกษาฯ/กองการเจ้าหน้าที่/หน่วยตรวจสอบภายใน

<u>ความเชื่อมโยง</u>

1. **ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ

7. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

<u>พันธกิจ</u> ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานทดแทนอย่างมีคุณค่า

<u>เป้าประสงค์</u>

1. เป็นแหล่งสร้างพลังงานทดแทน
2. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน

<u>ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์</u>

1. จำนวนโครงการที่สนับสนุนการสร้างแหล่งพลังงานทดแทน
2. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งเรียนรู้

<u>กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์</u>

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริม สนับสนุน การผลิต การใช้พลังงานทดแทน	จำนวนโครงการที่ให้การสนับสนุนการผลิต การใช้พลังงานทดแทน
2. ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องพลังงานทดแทน	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องพลังงานทดแทน

<u>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</u>

กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต/กองช่าง

<u>ความเชื่อมโยง</u>

1. **ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ** : 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
2. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ** : ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

4.2 รายละเอียดยุทธศาสตร์

<u>ยุทธศาสตร์ที่ 1</u> การพัฒนาการศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม และการกีฬา

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย 64	65	66	67	68	กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ	การพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการกีฬา	1.สถานศึกษามีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากโครงการการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) เพิ่มขึ้น	87	89	91	93	95	1.ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย	ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จากโครงการการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD)	เพิ่มขึ้นปีละร้อยละ 2	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD)	กองการศึกษาฯ	
					26	26	26	26	26	2. ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตราฐาน	จำนวนสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระบบประกันคุณภาพภายนอก	สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งผ่านเกณฑ์การประเมินระบบประกันคุณภาพภายนอก	โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตราฐาน	กองการศึกษาฯ	
					7	8	9	10	11	3. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิต	จำนวนโครงการที่สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิต	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	โครงการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิต	กองการศึกษาฯ	
					87	89	91	93	95	4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและสื่อสารเรียนการสอน	ร้อยละของงบประมาณในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นปีละร้อยละ 2	โครงการส่งเสริมระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและสื่อการเรียนการสอน	กองการศึกษาฯ	
					37	39	41	43	45	5. จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสร้างสรรค์สังคมท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	เพิ่มขึ้นปีละ 2 แหล่งเรียนรู้	โครงการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้	กองการศึกษาฯ	
			2. จังหวัดชัยภูมิ มีชื่อเสียงด้านกีฬาเพิ่ม	ประเภทกีฬาที่ได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะที่สูงขึ้น	7	8	9	10	11	6. ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬา นันทนาการและการออกกำลังกาย	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬา นันทนาการและการออกกำลังกาย	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการกีฬา นันทนาการและการออกกำลังกาย	กองการศึกษาฯ	
			3. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสาน	ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสาน เป็นที่รู้จักแพร่หลาย	8	9	10	11	12	7. ส่งเสริม สนับสนุนงานศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	โครงการส่งเสริม สนับสนุนงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพรีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	กองการศึกษาฯ	
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	โครงการลานวัฒนธรรม	สำนักปลัด	

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย 64	65	66	67	68	กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน	การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต	1.รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น	1.ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น	10	11	12	13	14	1.ส่งเสริมอาชีพการลงทุน การสร้างงาน สร้างรายได้ส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า OTOP	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	1.โครงการส่งเสริมอาชีพหลักสูตรต่างๆ	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	กองพัสดุฯ กองคลัง
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	2.การส่งเสริมสินค้า OTOP		
			2.สังคม ชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น	2.จำนวนโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1	1	1	1	1	2.การสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพพลานามัยของประชาชน	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสุขภาพของประชาชน	ปีละ 1 โครงการ	1.โครงการอบรมให้ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพกลุ่มเสี่ยง	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	กองพัสดุฯ กองคลัง
					6	7	8	9	10			เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	2.โครงการพัฒนาศักยภาพ อสม.		
					1	1	1	1	1	3.การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	จำนวนโครงการที่สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ปีละ 1 โครงการ	โครงการสนับสนุนการรักษา ความสงบเรียนร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	สำนักปลัดฯ	
					2	2	2	2	2	4.การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	จำนวนโครงการที่สนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	ปีละ 2 โครงการ	โครงการและป้องกันลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสำคัญต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ	กองช่าง	
					1	1	1	1	1	5.การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน	จำนวนครอบครัวที่ดำเนินการสร้างเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน	ปีละ 1 โครงการ	โครงการครอบครัวสุขสันต์	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	กองพัสดุฯ กองคลัง
					6	7	8	9	10	6.ส่งเสริมและสนับสนุนเด็ก สตรี คนพิการ คนชรา ผู้ด้อยโอกาสและประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น	เพิ่มขึ้นปี ละ 1 โครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพ เด็กสตรี คนพิการ คนชรา ผู้ด้อยโอกาส	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	กองพัสดุฯ กองคลัง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
					64	65	66	67	68						
					3	3	3	3	3	7.การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค	จำนวนผู้ป่วย ด้วยโรคสำคัญที่เป็นปัญหาสาธารณสุขในพื้นที่ลดลง (ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่)	ปีละ 3 โครงการ	โครงการป้องกันเฝ้าระวังแก้ไขปัญหาโรคระบาดต่างๆ	สำนักปลัด	
					9	10	11	12	13	8.การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และบำบัดฟื้นฟูผู้เสพติด/ผู้ติดยาเสพติด	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	เพิ่มขึ้นปี ละ 1 โครงการ	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	กองแผนและงบประมาณ	กองพัสดุฯ กองคลัง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย 64	65	66	67	68	กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว	การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	1.นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้น	1.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว	2	2	2	2	2	1.พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยว	จำนวนถนน แหล่งน้ำที่ได้รับการบำรุงรักษา	ปีละ 2 โครงการ	1.โครงการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยว	กองช่าง	
				3.จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น	3	3	3	3	3	2.พัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ระบบนิเวศวิทยา ทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ให้มีศักยภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัย	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา	ปีละ 3 โครงการ	2.โครงการพัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ระบบนิเวศวิทยา ทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ให้มีศักยภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัย	กองช่าง	
			2.รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น	2.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว	15	16	17	18	19	3.ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	จำนวนกิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	1.โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ	สำนักปลัด	
					6	7	8	9	10			เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	2.โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ	สำนักปลัด	
					6	7	8	9	10	4.พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	จำนวนบุคลากรที่ผ่านการเข้าอบรมในด้านการท่องเที่ยว	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านนำเที่ยว (มัคคุเทศก์)	สำนักปลัด	

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
					64	65	66	67	68						
การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1.ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1.จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6	7	8	9	10	1.ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	1. โครงการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กองช่าง	กองพัสดุ กองคลัง กองการศึกษา
					6	7	8	9	10			เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	2.โครงการสร้างฝาย	กองช่าง	
			2.ปัญหาการจัดการขยะลดลง	2.ร้อยละของการจัดการปัญหาขยะลดลง	6	7	8	9	10	2. การแก้ไขปัญหาการจัดการมลภาวะการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	จำนวนโครงการในการแก้ไขปัญหาการจัดการมลภาวะการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	3.โครงการการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดชัยภูมิ	กองช่าง	กองพัสดุ กองคลัง กองการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
					64	65	66	67	68						
การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	1.เส้นทางคมนาคมที่ได้มาตรฐาน	1.จำนวนถนนที่ได้มาตรฐาน	60	65	70	75	80	1.พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ	จำนวนถนนที่ได้มาตรฐานและถนนที่ได้รับการบำรุงรักษา	เพิ่มขึ้นปีละ 5 โครงการ	โครงการก่อสร้างซ่อมแซมเส้นทางการคมนาคมในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ	กองช่าง	กองพัสดุ
			2.แหล่งน้ำได้รับการบริหารจัดการ	2.จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบริหารจัดการ	7	8	9	10	11	2.การบริหารจัดการแหล่งน้ำ	จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบริหารจัดการ	เพิ่มขึ้นปีละ 1 โครงการ	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ	กองช่าง	กองพัสดุ
			3.รายได้ต่อครัวเรือนภาคการเกษตรสูงขึ้น	3.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตร	1	1	1	1	1	3.ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	ปีละ 1 โครงการ	โครงการประกวดศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดีเด่นระดับจังหวัด	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	กองคลัง กองพัสดุ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย 64	65	66	67	68	กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ	การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	1.ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลงาน การให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ	1.ระดับผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ	10	12	14	16	18	1.ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการประชาชนลดขั้นตอนการทำงานโดยการนำวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ร้อยละของความพึงพอใจของผู้รับบริการ	การจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2	1.โครงการออกให้บริการรับชำระภาษีนอกสถานที่	กองคลัง	สำนักปลัด
					10	12	14	16	18				2.โครงการประชุมสัมมนาผู้ประกอบการค้าน้ำมันและค่าธรรมเนียมโรงแรม		
					10	12	14	16	18				3.โครงการรับชำระ-ภาษีนอกเวลาราชการ (12.00-13.00 น.)		
					9	11	13	15	17			ร้อยละ 2 ต่อปี	4.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	ทุกส่วนราชการ	ทุกส่วนราชการ
					3	3	3	3	3	2.การพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์ขององค์กร	จำนวนโครงการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์กร	ปีละ 3 โครงการ	โครงการปรับปรุงอาคารสำนักงาน อบจ.ชัยภูมิ	สำนักปลัดฯ	กองช่าง กองคลัง
					1	1	1	1	1	3.พัฒนาและปรับปรุงอาคารสำนักงานบ้านพักอาศัยและระบบสาธารณูปโภค	จำนวนโครงการพัฒนาหรือปรับปรุง	ปีละ 1 โครงการ	โครงการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคของสำนักงาน	สำนักปลัดฯ	กองช่าง กองคลัง
			2.บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิได้รับการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน	2.ระดับผลการประเมินศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ	6	7	8	9	10	4.ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีทัศนคติและจิตสำนึกในการปฏิบัติงานสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวนโครงการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร	เพิ่มขึ้น ปีละ 1 โครงการ	โครงการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร	กองการเจ้าหน้าที่	ทุกส่วนราชการ
					5	6	7	8	9			เพิ่มขึ้น ปีละ 1 โครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร	กองกิจการสภา อบจ.ชัยภูมิ	

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
					64	65	66	67	68						
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	- โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับ พรบ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.2540	สำนักปลัดฯ	ทุกส่วนราชการ
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	- โครงการพัฒนาศักยภาพการจัดทำแผนพัฒนาฯ	กองแผนและงบประมาณ	ทุกส่วนราชการ
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	- โครงการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้แก่บุคลากรในสังกัด อบจ.ชัยภูมิ	กองแผนและงบประมาณ	ทุกส่วนราชการ
			3.ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ	3.ระดับผลการประเมินการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตามเกณฑ์ที่กำหนด	10	12	14	16	18	5.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาท้องถิ่น	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	เพิ่มขึ้นปีละ 2 โครงการ	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในระบบประชาธิปไตย และการพัฒนาท้องถิ่น	กองกิจการสภา อบจ.ชัยภูมิ	
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	- โครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	กองแผนและงบประมาณ	ทุกส่วนราชการ
					10	12	14	16	18	6.การบูรณาการการพัฒนาร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน	จำนวนโครงการที่มีการบูรณาการร่วมกัน	เพิ่มขึ้นปีละ 2 โครงการ	โครงการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น	กองกิจการสภา อบจ.ชัยภูมิ	
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	- โครงการดำเนินงานศูนย์ Clinic Center	กองแผนและงบประมาณ	ทุกส่วนราชการ
					1	1	1	1	1			ปีละ 1 โครงการ	- โครงการประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กองแผนและงบประมาณ	ทุกส่วนราชการ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การส่งเสริมอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อบจ.ชัยภูมิ	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์	ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	หน่วยสนับสนุน
					64	65	66	67	68						
การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า	การส่งเสริมอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า	1.เป็นแหล่งสร้างพลังงานทดแทน	1.จำนวนโครงการที่สนับสนุนการสร้างแหล่งพลังงานทดแทน	-	-	-	-	-	ส่งเสริม สนับสนุน การผลิตการใช้พลังงานทดแทน	จำนวนโครงการที่ให้การสนับสนุนการผลิตการใช้พลังงานทดแทน				
			2.เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน	2.จำนวนพื้นที่ ที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งเรียนรู้	1	1	1	1	1	ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องพลังงานทดแทน	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องพลังงานทดแทน	ปีละ 1 โครงการ	โครงการอบรมส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต	กองพัสดุฯ กองคลัง

4.3 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม

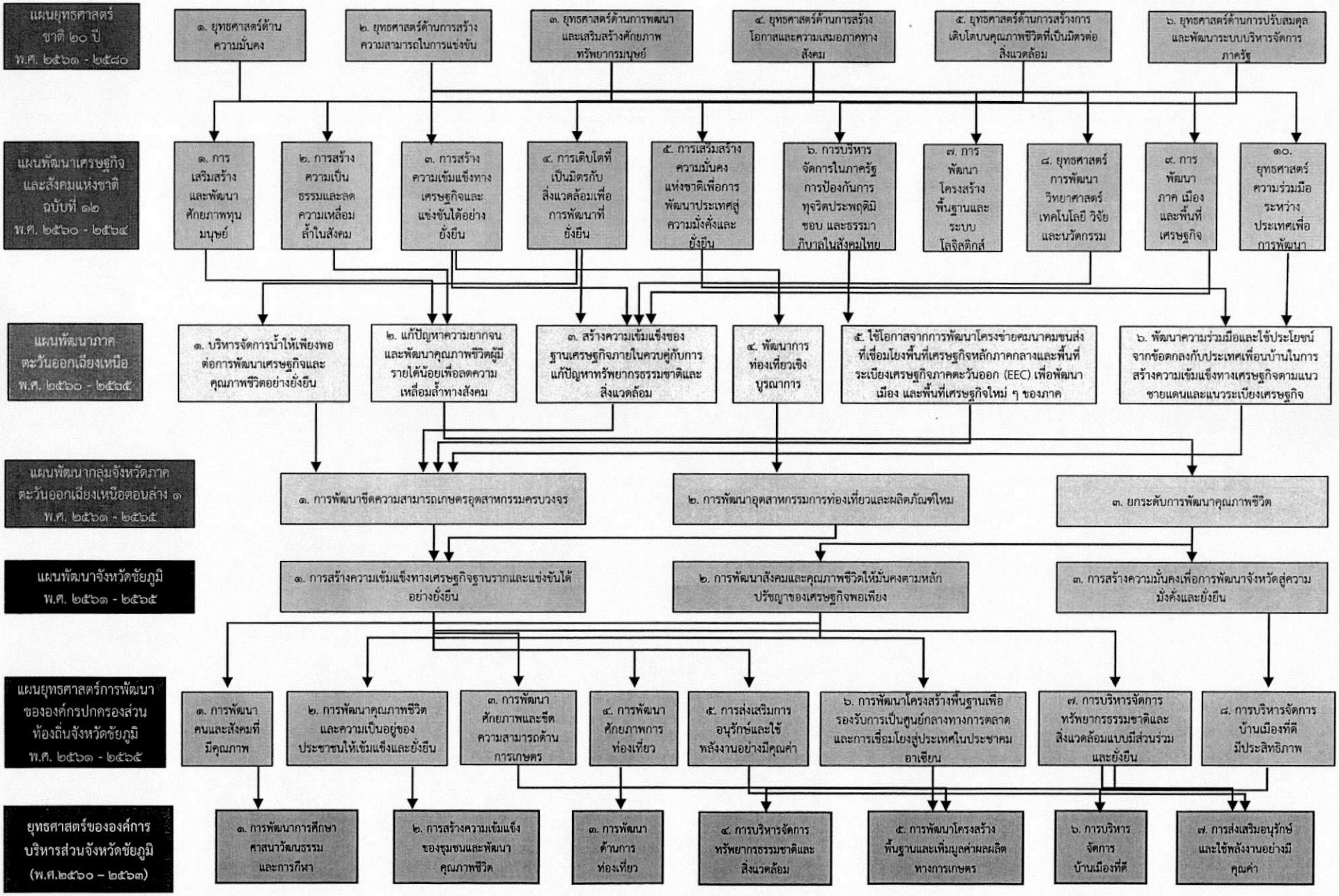

บทที่ 5

การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

บทที่ 5

การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

5.1 ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบที่ใช้ในการการติดตามและประเมินผล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

(1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน

(2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

(3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

(4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

(5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการตาม (1) (2) (3) (4) และ (5) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้

ข้อ 29 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ข้อ 12 (3) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

แนวทางการติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 2931 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย

5.2 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน
2. การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ 20 คะแนน
3. ยุทธศาสตร์ 60 คะแนน ประกอบด้วย
   - 3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน
   - 3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน
   - 3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน
   - 3.4 วิสัยทัศน์ 5 คะแนน
   - 3.5 กลยุทธ์ 5 คะแนน
   - 3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน
   - 3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน
   - 3.8 แผนงาน 5 คะแนน
   - 3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

ประเด็นการพิจารณา	คะแนนเต็ม
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2. การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ	20
3. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	60
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(10)
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(10)
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	(10)
3.4 วิสัยทัศน์	(5)
3.5 กลยุทธ์	(5)

3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(5)
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(5)
3.8 แผนงาน	(5)
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(5)
รวมคะแนน	**100**

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของไม้/ป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ	20 (3)	
	(2) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(2)	
	(3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ	(2)	
	(4) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริการพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(2)	
	(5) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพแรงงาน ฯลฯ	(2)	
	(6) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนา ประเพณีและงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก ฯลฯ และอื่น ๆ	(2)	
	(7) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้	(2)	

	ภูเขา คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ		
	(8) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ข้อมูล จปฐ.	(2)	
	(9) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการและการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(3)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
2. การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยงความสอดคล้องยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และThailand 4.0	**20** (5)	
	(2) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับใช้ ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(3)	
	(3) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(3)	
	(4) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่าง ๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(3)	
	(5) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทางภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์	(3)	

	ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา		
	(6) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ S - Strength (จุดแข็ง) W - Weakness (จุดอ่อน) O - Opportunity (โอกาส) และ T - Threat (อุปสรรค)	(3)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
3. ยุทธศาสตร์	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้	**60**	
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเชื่อมโยงหลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand 4.0	(10)	
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand 4.0	(10)	
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์พัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาล หลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ Thailand 4.0	(10)	
3.4 วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสัมพันธ์กับโครงการพัฒนาท้องถิ่น	(5)	
3.5 กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตาม	(5)	

	อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น		
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกลยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(5)	
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
3. ยุทธศาสตร์ (ต่อ) 3.8 แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(5)	
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 Thailand 4.0 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(5)	
รวมคะแนน		**100**	

5.3 การติดตามและประเมินผลโครงการ

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ 10 คะแนน
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา 10 คะแนน
5. โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย

5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน

5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน

5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง 5 คะแนน

5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน

5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 5 คะแนน

5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน

5.7 โครงการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน

5.8 โครงการแก้ปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้หลักประชารัฐ 5 คะแนน

5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน

5.10 มีการประมาณราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ 5 คะแนน

5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน

5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

ประเด็นการพิจารณา	คะแนนเต็ม
1. สรุปสถานการณ์การพัฒนา	10
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	10
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	10

4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	10
5. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	60
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(5)
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(5)
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(5)
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี	(5)
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(5)
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	(5)
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(5)
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ	(5)
5.9 งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(5)
5.10 มีการประมาณราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(5)
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	(5)
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(5)
รวมคะแนน	**100**

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้ในการวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Globa l Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	10	
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	1) การควบคุมที่มีการใช้ตัวเลขต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดผลจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ก็คือผลผลิตนั่นเอง	10	

	ว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่ จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไหร่ จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไหร่ สามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Quantitative)		
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	1) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคต่าง ๆ มาใช้เพื่อวัดว่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้น ๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่าง ๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้การได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)	10	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	1) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis /Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน 2) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่าง ๆ	10	

	ที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หลักประชารัฐ		
5. โครงการพัฒนา 5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณถูกต้อง	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการ มีความชัดเจน มุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต	**60** (5)	
	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clearobjective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง	(5)	
	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้องชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน อธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้ทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายของโครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่มให้บอกชัดลงไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5. โครงการพัฒนา (ต่อ) 5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี	โครงการสอดคล้องกับ (1) ความมั่นคง (2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมทางสังคม (5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	(5)	
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดย (1) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) ยึดคนเป็นศูนย์การพัฒนา (3) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (4) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย 2579 (5) ยึดหลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะเวลายาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (1) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (2) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (4) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (5) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5. โครงการพัฒนา (ต่อ) 5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value – Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมทำน้อยได้มาก เช่น (1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (3) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(5)	
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นที่เป็นปัจจุบัน	(5)	
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5. โครงการพัฒนา (ต่อ) 5.9 งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการ ในการจัดทำโครงการ ได้แก่ (1) ความประหยัด (Economy) (2) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) ความมีประสิทธิผล (Effectiveness) (4) ความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาท้องถิ่น นำไปสู่ความยุติธรรม (Equity) (5) ความโปร่งใส (Transparency)	(5)	
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีงบประมาณ	การประมาณราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์	(5)	
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีการกำหนดดัชนีชี้วัดผลงาน (Key Performance Indictor : KPI) ที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นสิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์คาดว่าจะได้รับ)	(5)	
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (1) มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจงในการดำเนินงานตามโครงการ (2) วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ (3) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (4) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (5) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้	(5)	
	รวมคะแนน	**100**	